

Urząd Miasta Płocka
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMU
„GMINA – MIASTO PŁOCK PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY NA LATA 2014 – 2016”
ZA 2016 ROK

Płock, marzec 2017 r.

Uchwałą nr 819/XLVIII/2014 Rady Miasta Płocka z dnia 27 maja 2014 roku został przyjęty program pn. „**Gmina – Miasto Płock Program Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016**”.

Celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz promowanie modelu i wartości rodziny poprzez rozwój i doskonalenie istniejącego, zintegrowanego systemu pomocy.

Cel ten jest realizowany poprzez siedem zadań, określonych w Programie.

Zadania te są realizowane przez wiele instytucji i podmiotów, zarówno publicznych jak i niepublicznych funkcjonujących na terenie Płocka.

Poniżej zostały opisane działania podejmowane w zakresie poszczególnych zadań Programu w roku 2016.

Zadanie 1

Promocja modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci.

Płocka Karta Familijna 3+ to program wprowadzony w 2012 roku, mający na celu wspieranie rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych oraz zwiększenie szans rozwojowych oraz życiowych dzieci i młodzieży z tych rodzin. Program promuje model rodziny wielodzietnej, a także pozwala na aktywizację członków tych rodzin w zakresie wspólnego spędzania wolnego czasu, jak i pełniejszego korzystania z propozycji kulturalnych w Płocku.

Karta przysługuje członkom rodzin wielodzietnych (w tym rodzin zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka) mających na utrzymaniu 3 lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia (lub 25 roku życia w przypadku, kiedy dziecko uczy się lub studiuje) bez względu na osiągnięte dochody. Kartę przyznaje się wyłącznie rodzinom zameldowanym i faktycznie zamieszkującym w Płocku.

Uczestnicy Programu „Płocka Karta Familijna 3+” uprawnieni są do korzystania z ulg oferowanych przez Partnerów Programu na terenie Płocka. Szczegółowy wykaz podmiotów zaangażowanych w inicjatywę i wysokość oferowanych zniżek oraz aktualne informacje o programie dostępne są na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka www.plock.eu.

Według danych Biura Obsługi Klienta Urzędu Miasta Płocka w 2016 roku Płocką Kartę Familijną 3+ wydano 101 rodzinom, tj. 493 osoby otrzymało imienną kartę upoważniającą do korzystania z oferowanych przez Partnerów Programu zniżek, w tym 176 rodziców i 317 dzieci.

Od 16 czerwca 2014 roku został wprowadzony rządowy program wspierania rodzin wielodzietnych pn. **Karta Dużej Rodziny**. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje również rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Oprócz bezpośredniego wsparcia, karta ma promować model rodziny wielodzietnej.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty

codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Wykaz podmiotów oraz wysokość zniżek w ramach Karty Dużej Rodziny dostępna jest na stronie www.rodzina.gov.pl/duza-rodzina i jest na bieżąco aktualizowany.

Na koniec grudnia 2016 roku Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny posiadało 421 plockich rodzin, w skład których wchodziło 2104 członków, w tym 1330 to dzieci.

W działania z zakresu promocji modelu i wartości rodziny przez cały rok aktywnie włączał się **Pełnomocnik Prezydenta Miasta Płocka ds. Organizacji Pozarządowych**, który był organizatorem lub współorganizatorem takich przedsięwzięć jak:

- w dniu 6 stycznia 2016 r. odbył się V Orszak Trzech Króli, w którym wg oceny policji uczestniczyło ok. 10 000 osób. Orszak przechodził trasą z Podolszyc Północ na Podolszyce Południe. Po drodze zostały zaprezentowane scenki w wykonaniu dzieci z różnych szkół. Było to święto, w którym uczestniczyły całe rodziny, rodzice, dziadkowie i dzieci;
- w dniu 15 maja 2016 roku odbył się V Marsz dla Życia i Rodziny pod hasłem "Każde Życie Jest Bezценne". W Marszu wzięli udział przedstawiciele władz miasta, Radni Rady Miasta Płocka, organizacje pozarządowe oraz całe rodziny. Ideą marszu było pokazanie przywiązania do wartości rodzinnych oraz szacunku dla życia ludzkiego. Uczestnicy marszu manifestowali swoje przywiązanie do rodziny i wspierania jej rozwoju. Marsz otwierały karety z parą młodą oraz 25-letnimi i 50-letnimi jubilatami. W czasie Marszu propagowano naukę Papieża o małżeństwie i rodzinie, przedstawiano plockie prorodzinne inicjatywy i stowarzyszenia oraz śpiewano rodzinne piosenki. Trasa marszu przebiegała od plockiej katedry do ogrodów Wyższego Seminarium Duchownego, gdzie na zakończenie odbył się piknik rodzinny. Organizatorami Marszu byli: Urząd Miasta Płocka, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Starostwo Powiatowe w Płocku, Zespół Organizacji Katolickich i Wyznaniowych, Centrum Wspierania Inicjatyw dla Życia i Rodziny;
- w dniu 21 maja 2016 roku na osiedlu Borowiczki odbyły się VI Płockie Biegi Rodzinne, organizowane przez Płockie Towarzystwo Triathlonu DELTA. Podczas zawodów zostały przeprowadzone biegi rodzinne w różnych kategoriach wiekowych, w tym bieg "krasnala" dla najmłodszych. W biegach mogły brać udział zarówno dzieci jak i ich rodzice, po zawodach odbyło się spotkanie integracyjne przy ognisku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

W ramach realizacji zadania w placówkach wsparcia dziennego organizowano zajęcia dla dzieci, podczas których promowano wartości rodziny. W świetlicach obchodzono również święta okolicznościowe tj. Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Rodziny, Dzień Matki, Dzień Ojca, w których uczestniczyli również zaproszeni członkowie rodzin.

W ramach obchodów Dnia Dziecka dzieci uczęszczające do świetlic środowiskowych miały zorganizowany festyn. Odbył się on na Polanie św. Huberta w Cekanowie. Poza zabawami i konkursami atrakcją dla dzieci było ognisko i wspólne pieczenie kiełbasek.

Zespół Pracy Socjalnej nr 4 z okazji Dnia Dziecka zorganizował imprezę środowiskową „Radosny Dzień Dziecka” dla 13 dzieci. Dzieci w towarzystwie przewodnika zwiedziły ZOO, a następnie uczestniczyły w zabawie plenerowej z poczęstunkiem i pokazem kickboxingu oraz taekwondo olimpijskiego prowadzonego przez LKS PUNCHER.

W maju 2016 roku w przepięknym plenerze odbył się piknik rodzinno – integracyjny „Baw się i bądź bezpieczny podczas wakacji”. Celem pikniku było propagowanie bezpiecznych zachowań podczas wakacji, aktywnych form wypoczynku służących zdrowiu, nawiązanie bliskich relacji w rodzinie rodzic – dziecko, tworzenie koleżeństwa i umiejętności pracy w grupie. W pikniku wzięły udział dzieci i ich rodzice z osiedla Radziwie, Góry i Ciechomice. W czasie imprezy dzieci i rodzice mogli przyswoić sobie wiedzę na temat bezpiecznych zachowań nad wodą zaprezentowane przez ratowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, nacieszyć się psem ratownikiem „Orką”, zapoznać się ze sprzętem służącym do ratowania. Dzięki udziałowi funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji dzieci utrwaliły sobie wiedzę, jak należy zachować się na drodze, podczas jazdy rowerem i na przejściach dla pieszych. Dużą uciechą było dla nich zwiedzanie radiowozu i korzystanie z symulatora jazdy na motorze.

Podczas pikniku dzieci brały udział w grach i konkursach, za które otrzymały nagrody i słodkie upominki. Ponadto wszyscy uczestnicy pikniku mile spędzili czas przy słodkim poczęstunku i potrawach z grilla.

Na początku wakacji Zespół Pracy Socjalnej nr 1 zorganizował festyn „Jak bezpiecznie spędzić wakacje”. W festynie wzięło udział 50 dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej nr 4 „Chatka Puchatka”, Świetlicy Środowiskowej nr 13 „Słoneczny Krąg” oraz dzieci przebywające w Noclegowni dla Kobiet i Matek z Dziećmi. Głównym celem projektu było zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w okresie wakacji, zdobycie wiedzy na temat prawidłowego i bezpiecznego poruszania się po drogach, bezpiecznego korzystania z kąpielisk. W trakcie spotkania dzieci obejrzały bajkę pt. „Burzliwe przygody” przygotowaną przez Klub Seniora, prezentacje Straży Miejskiej w Płocku oraz pokazy WOPR.

Z kolei jesienią Zespół Pracy Socjalnej nr 1 zorganizował „Dzień pieczonego ziemniaka”, podczas którego promowane były wartości rodzinne. Była to okazja do integracji dzieci z różnych środowisk, inspirowanie i zachęcenie dzieci do aktywnych form spędzania wolnego czasu.

W Program wspierania rodziny wpisywały się również działania realizowane w ciągu całego 2016 roku przez placówki oświatowe i instytucje kultury.

Miejskie Przedszkole nr 1

W 2016 r. placówka zrealizowała następujące działania na rzecz rodziny:

- zbiórka odzieży, zabawek oraz książek dla najuboższych rodzin;
- konsultacje logopedyczne i pedagogiczne dla rodziców;
- prelekcje, gazetki-informacje dla rodziców;
- organizacja imprez: Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny, festynów w ogrodzie;
- udział placówki w Szlachetnej Paczce;
- prowadzenie strony internetowej przedszkola – upowszechnianie informacji o działaniach placówki;
- organizacja urodzin przedszkola;
- współpraca z MOPS w zakresie dofinansowania żywienia dzieci 6-letnich, których rodziny znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.

Miejskie Przedszkole nr 2

W ramach zadania *Promocja modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci* zorganizowane zostały uroczystości i imprezy integracyjne dla całych rodzin takie jak: Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny, uroczyste zakończenie roku dla starszaków, spotkanie jasełkowe.

W przedszkolu prowadzona jest strona internetowa przedszkola, na której zamieszczane są informacje o wydarzeniach odbywających się w placówce, zebraniach z rodzicami, spotkaniach z zaproszonymi przedstawicielami różnych zawodów i organizacji pozarządowych, imprezach oraz uroczystościach wewnątrz przedszkolnych konkursach i przeglądach między przedszkolnych oraz akcjach charytatywnych z udziałem całej społeczności przedszkola, zebrania z rodzicami, przeprowadzono rozmowy indywidualne, współpracowano z poradniami psychologiczno - pedagogicznymi oraz z radą rodziców. Placówka zorganizowała uroczystości z udziałem babć i dziadków - Jasełka, Święto Babci i Dziadka. Ponadto dziadkowie zapraszani byli do udziału w codziennym życiu przedszkola. Zorganizowano pogadanki z dziadkiem - strażakiem, babcie w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom" czytały dzieciom książki; został przeprowadzony wewnątrz przedszkolny konkurs plastyczny "Ja, moja babcia i mój dziadek".

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 3

Promowanie wartości rodzinnych odbywało się w placówce według następujących celów:

- kształtowanie u dzieci poczucia przynależności do rodziny;
- uczenie dzieci szacunku do rodziców i dziadków;
- przestrzeganie reguł obowiązujących w rodzinie;
- rozwijanie umiejętności społecznych, które są niezbędne w relacjach z rodzicami, dziadkami, rodzeństwem i innymi członkami rodziny;
- pielęgnowanie rodzinnych tradycji świątecznych i patriotycznych;
- angażowanie rodziców i dziadków do różnych form współpracy z przedszkolem;
- tworzenie z rodzicami jednolitego frontu wychowawczego;
- wspieranie rodzin w spełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych.

Formy realizacji:

1) organizowanie imprez rodzinnych w przedszkolu:

- Międzyprzedszkolny Koncert Kolęd - z udziałem rodziców, dziadków i innych członków rodziny;
- Bał karnawałowy – wspólna zabawa dzieci, nauczycieli, rodziców, dziadków, innych członków rodziny i pracowników przedszkola przebranych w stroje karnawałowe;
- Dzień Babci i Dziadka;
- Międzyprzedszkolny Festiwal Dziecięcej Radości – z udziałem rodziców, dziadków;
- Dzień Mamy i Taty;
- Festyn Rodzinny na świeżym powietrzu – zawody sportowe - wspólnie dzieci z rodzicami, wspólne przygotowanie grilla (zachowując wszystkie zasady dotyczące bezpieczeństwa);
- uroczyste pożegnanie dzieci odchodzących do szkoły – z udziałem rodziców i innych członków rodziny;
- organizacja ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Bocian symbolem polskiej rodziny”,
- organizacja rodzinnych jasełek;
- organizacja rodzinnego spotkania z okazji świąt Bożego Narodzenia z udziałem św. Mikołaja;

2) prowadzenie akcji na terenie przedszkola z udziałem dzieci i ich rodzin:

- „Cała Polska czyta dzieciom”;
- „Zbiórka makulatury”;

- „Zbiórka zużytych baterii”;
- „Zbiórka plastikowych nakrętek”;
- „Kiermasze świąteczne”;
- „Zbiórka książeczek dla dzieci ze świetlicy środowiskowej”;
- „Akcja 1% dla naszego niepełnosprawnego wychowanka”.

3) zapraszanie do przedszkola członków rodzin przedszkolaków:

- zajęcia otwarte dla rodziców;
- czytanie przez rodziców bajek dla dzieci;
- zabawy integracyjne z rodzicami;

4) udział rodziców i dziadków w organizacji zajęć przedszkolnych:

- pomoc w organizowaniu imprez rodzinnych, przygotowywaniu poczęstunku dla dzieci, ich rodzin, wykonaniu dekoracji;
- pomoc w przygotowaniu kostiumów do przedstawień i występów;

5) wspomaganie rodziców w ich wychowawczej roli, wspomaganie w sytuacjach trudnych:

- pedagogizacja rodziców;
- gazetki, ulotki dla rodziców;
- porady specjalistów dla rodziców: psychologa, pedagoga-terapeuty, oligofrenopedagoga, tyflop pedagoga, logopedy;
- konsultacje indywidualne rodziców z nauczycielami (wychowawcami i nauczycielami wspomagającymi proces rozwoju dzieci niepełnosprawnych);
- kierowanie rodziców do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 1 (lub innych) w przypadku zauważonych trudności;
- przygotowywanie opinii o dziecku na prośbę rodzica;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, z silnym wsparciem rodziców w ich działaniach;
- indywidualne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych i z zaburzeniami w rozwoju;
- udział rodziców w posiedzeniach Zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- wspieranie rodziców w rozwijaniu zainteresowań i zdolności dzieci;
- porady pielęgniarki dla rodziców – dyskretna pomoc w rozwiązywaniu trudności i problemów np. zachowanie czystości, zapobieganie różnorodnym chorobom wynikającym z braku higieny;
- wspieranie rodziców oraz fachowa pomoc, w sytuacji gdy dziecko choruje przewlekle np. cukrzyca;
- realizacja programu edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” – realizacja wspólnie z rodzicami działań prozdrowotnych (PSSE);
- wsparcie i pomoc dla rodziców dzieci, którym ograniczono prawa rodzicielskie, dyskretna kontrola trzeźwości w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom odbieranym z przedszkola;
- współpraca z wychowawcami z Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego w Płocku;
- udział psychologa w posiedzeniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – matka i dzieci zostały również objęte pomocą psychologa, innych specjalistów i nauczycieli na terenie naszej placówki;
- współpraca z MOPS i GOPS – w zakresie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Miejskie Przedszkole nr 4

W placówce zostały zorganizowane uroczystości związane z promocją wartości rodzinnych: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Rodziny, Choinka. Dzieci uczestniczyły także w Osiedlowym Pikniku Rodzinnym zorganizowanym przez Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. W przedszkolu opracowano i zrealizowano dwa programy profilaktyczne „Mamusiu, Tatusiu-chcę o tym porozmawiać” oraz „Mamo, Tato-porozmawiajmy”. Ponadto w przedszkolu odbyły się konsultacje indywidualne z rodzicami, zorganizowano dla dzieci pomoc psychologiczno-pedagogiczną, terapię logopedyczną i pedagogiczną, współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie refundacji kosztów w zakresie żywienia i pobytu dzieci w przedszkolu.

Miejskie Przedszkole nr 5

Zorganizowano dla całej społeczności przedszkolnej Święto Rodziny pod nazwą „Truskawkowy piknik”; Dzień Mamy i Taty, Dzień Babci i Dziadka. Współpracowano z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w zakresie form współpracy nauczycielek przedszkola z opiekunami prawnymi dzieci z rodzin zastępczych. Nauczyciele przedszkola wzięli udział w szkoleniach, kursach, warsztatach w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i pomocy terapeutycznej takich jak.: „Dziecko w świecie wartości”, „Radzenie sobie ze stresem u dzieci i młodzieży”, „Diagnozowanie problemów i potrzeb edukacyjnych w szkole i przedszkolu”, „Terapia pedagogiczna w przedszkolu z elementami integracji sensorycznej”.

Placówka była organizatorem uroczystości przedszkolnych: „Pasowanie na przedszkolaka”, „Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka”, „Spotkanie przy choince”, „Dzień Babci i Dziadka”, Bal karnawałowy z udziałem rodziców, Dzień Dziecka, Dzień mamy i taty, pożegnanie dzieci odchodzących do szkoły.

Inne działania skierowane do wszystkich członków rodziny:

- warsztaty o tematyce wychowawczej;
- pogadanki, referaty wygłaszane na zebraniach z rodzicami przez nauczycieli i pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2;
- zajęcia otwarte dla rodziców;
- prowadzenie terapii pedagogicznej i logopedycznej dla dzieci wymagających pomocy w tym zakresie;
- konsultacje indywidualne dla rodziców prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 na terenie przedszkola;
- prowadzenie tablicy przedszkolnej „Mamo, Tato – co wy na to”, zamieszczanie artykułów podnoszących świadomość pedagogiczną rodziców i dziadków;
- zachęcanie rodziców do udziału w akcjach charytatywnych i społecznych: „Mamo, tato wolę wodę”, „Akademia Aquafresh”, „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Czyste powietrze wokół nas”;
- udział w akcjach czytelniczych „Cała Polska czyta dzieciom”, „Czytanie łączy pokolenia”, „Klub wędrującej książki”;
- zapraszanie rodziców i dziadków do wspólnego czytania bajek „Tydzień czytania dzieciom”;
- zorganizowanie przez dziadków „kącika czytelniczego” w jednym z oddziałów przedszkolnych;
- udział rodziców w cyklu spotkań „Rodzice czytają, dzieci słuchają”;
- rodzinny konkurs „Na najpiękniej ustrojonej dynię”;
- informowanie rodziców o spotkaniach, warsztatach organizowanych w mieście, poradniach innych placówkach oświatowo-kulturalnych.

Miejskie Przedszkole nr 6

1) organizacja uroczystości przedszkolnych o charakterze rodzinnym:

- Dzień Babci i Dziadka;
- Dzień Matki i Ojca;
- Dzień Dziecka;
- Optymistyczny Piknik Rodzinny;
- Andrzejkowe wróżby;
- Spotkanie wigilijno-choinkowe z rodzicami;

2) udział dzieci i pomoc rodziców:

- w konkursach międzynarodowych, ogólnopolskich i lokalnych;
- akcjach Rodzic ekspert, czytanie dzieciom bajek na terenie przedszkola;
- w organizacji wycieczek m.in. do kina i teatru Dramatycznego;

3) realizacja programów i projektów edukacyjnych przedszkolnych i proponowanych przez instytucje działające na rzecz oświaty m.in.:

- program profilaktyczny i wychowawczy Miejskiego Przedszkola Nr 6;
- Innowacja Pedagogiczna „Jesteśmy razem” o treściach wychowawczych;
- Ogólnopolski program „Mamo, Tato, wolę wodę” Żywiec Zdrój oraz Instytut Żywności i Żywienia, Instytut Matki i Dziecka;
- w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Płocka realizacja programu pn.: „Bezpiecznie, zdrowo, aktywnie” opracowanego przez nauczycielkę Miejskiego Przedszkola Nr 6 w Płocku;

4) współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną Nr 2 w Płocku.

Miejskie Przedszkole nr 8

Zrealizowano uroczystości z udziałem członków rodzin dzieci: Dzień Matki, Piknik rodzinny „Powitanie lata”, Dzień Babci i Dziadka, spotkania wigilijne. Promowano wspólne, aktywne spędzanie czasu w rodzinie poprzez warsztaty plastyczne i konkursy plastyczne dla dzieci i rodziców oraz promowanie czytelnictwa w rodzinie. Przeprowadzono dla rodziców prelekcje, spotkania ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, mających na celu doskonalenie umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców.

Miejskie Przedszkole nr 9

W przedszkolu:

1) zorganizowano uroczystości rodzinne:

- Dzień Babci i Dziadka – uroczystość z udziałem dziadków,
- „Wiosna w tradycjach i obrzędach ludowych” – uroczystość dla rodziców związana z tradycjami Świąt Wielkanocnych;
- Festyn Rodzinny w ogrodzie przedszkolnym – impreza integracyjna dla dzieci i ich rodzin;
- „Poranek Wigilijny” – prezentacja obrzędów ludowych związana z obchodami Świąt Bożego Narodzenia;
- przedszkolny etap „Rodzinnych Szopek Bożonarodzeniowych” - propagowanie pozytywnych więzi pomiędzy najbliższymi, w tym wspólne spędzanie czasu wolnego, a także rozwijanie wrażliwości inspirowanej życiem w rodzinie (szopka jednej rodziny została wyróżniona w etapie miejskim konkursu);

- 2) włączono rodziców w akcję „Cała Polska Czyta Dzieciom” – czytanie w przedszkolu fragmentów książek ze swojego dzieciństwa przez rodziców;
- 3) wychowawcy współpracowali z asystentem rodziny i kuratorem sądowym, a także z MOPS w zakresie objęcia programem dożywiania dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne.

Miejskie Przedszkole nr 10

Placówka zorganizowała:

- Dzień Babci i Dziadka,
- „Dla ciebie Mamusiu, dla ciebie Tatusiu”- koncert dla rodziców w wykonaniu dzieci,
- Dzień Rodziny – piknik rodzinny w ogrodzie przedszkolnym,
- Spotkania wigilijno-opłatkowe z udziałem rodzin dzieci.

Inne działania na rzecz rodziny:

- współpraca z kuratorami sądowymi,
- współpraca z asystentami rodziny,
- organizacja spotkań z rodzicami mających na celu doskonalenie umiejętności wychowawczych przy współpracy z poradniami psychologiczno- pedagogicznymi,
- uczestnictwo nauczycieli i dyrektora w wspieraniu rodziców i rozwiązywaniu problemów rodzinnych.

Miejskie Przedszkole nr 11

Inicjatywy promujące wartości rodzinne zrealizowane w 2016 roku:

- prelekcje dla rodziców na temat adaptacji dzieci w przedszkolu oraz przygotowania dzieci do szkoły;
- spotkania i konsultacje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nr 2;
- organizacja Święta Mamy i Taty, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Rodzinki, spotkań przy choince.

Miejskie Przedszkole nr 12

Promowano model i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci poprzez:

- organizację Pikniku Rodzinnego z udziałem przedstawicieli Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej;
- organizację wewnątrzprzedszkolnego konkursu plastycznego dla dzieci wraz z rodzicami „Dyniowa głowa”;
- organizację „Spotkania przy choince” z udziałem rodziców i innych członków rodziny (rodzeństwo, dziadkowie), wystąpienie rodzica w roli Mikołaja;
- organizację uroczystości grupowych z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Upowszechniano informację o podejmowanych działaniach na rzecz dzieci i rodzin poprzez prowadzenie strony internetowej przedszkola oraz kąciaków informacyjnych dla rodziców.

Przedszkole współpracowało z asystentem rodziny ustanowionym dla rodziców wychowanków, kuratorem społecznym oraz specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 2.

Nauczyciele podnosili swoje kompetencje na rzecz dziecka i rodziny poprzez udział w szkoleniu zorganizowanym przez Akademię Edukacji Bliżej Przedszkola „Trudny rodzic – jak prawidłowo budować relacje”, w roboczym spotkaniu dotyczącym procedury „Niebieskie Karty” w Urzędzie Miasta Płocka i w spotkaniach „Sieci współpracy i samokształcenia logopedów” na terenie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 2. Przedszkole zrealizowało program własny „Razem łatwiej” dotyczący współpracy środowiska przedszkolnego ze środowiskiem rodzinnym.

Miejskie Przedszkole nr 13

Placówka zorganizowała:

- „Dzień Rodzinki”- piknik rodzinny połączony z rajdem rowerowym organizowany wspólnie z Parafią Św. Benedykta w Płocku;
- "Święto Pieczonego Ziemniaka";
- "Dzień Babci i Dziadka";
- "Święto Mamy i Taty";
- konsultacje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nr 2;
- prelekcje dla rodziców na temat adaptacji dzieci w przedszkolu i przygotowania dzieci do szkoły,
- zbiórkę odzieży dla Domu Samotnej Matki.

Miejskie Przedszkole nr 14

Zrealizowano następujące działania promujące wartości rodzinne:

- wdrażano zadania Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, którego głównym celem było zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa, tworzenie przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach oraz promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- umożliwiono dzieciom udział w zajęciach kół zainteresowań: plastycznego i matematycznego, funkcjonujących w przedszkolu, w celu rozwijania ich zainteresowań i promowania ich uzdolnień;
- organizowano comiesięczne spotkania konsultacyjne dla rodziców w ramach godziny do dyspozycji rodziców;
- współpracowano ze specjalistami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nr 2;
- w ramach pomocy socjalnej jedno dziecko korzystało z pilotażowego programu „Aktywny samorząd” Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- rodziny wychowanków przedszkola uczestniczyły w pieszych rajdach organizowanych w ramach działania przedszkolnego koła turystyczno - krajoznawczego we współpracy z PTTK;
- przedszkole współpracowało w MOPS w zakresie organizacji dożywiania, z kuratorem rodzinnym oraz asystentem rodziny w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i socjalnych rodzin wychowanków naszego przedszkola;
- włączenie rodziców w akcje charytatywne: Ogólnopolską akcją charytatywną „Góra Grosza” Towarzystwa „Nasz Dom”, polegającą na zbiórce monet z przeznaczeniem na pomoc dzieciom, które wychowują się poza swoją rodziną - w domach dziecka lub rodzinach zastępczych; Konkurs na „Największego zbieracza złota” w ramach akcji „Gorączka złota” zorganizowaną przez Oddział Rejonowy PCK w Płocku polegającej na zbieraniu złotych monet groszowych przez przedszkola, szkoły, zakłady pracy i osoby indywidualne z przeznaczeniem na dożywianie oraz zakup wyprawek szkolnych dla dzieci i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia z terenu miasta Płocka i powiatu płockiego;
- kiermasz świąteczny w związku z akcją charytatywną „Choinka Dobroczyńców” organizowaną przez „Gazetę Wyborczą” z przeznaczeniem na zakup ozdoby choinkowej przez przedszkole; „Dzieci Dzieciom” dla Ośrodka Opiekuńczo – Wychowawczego;
- udział rodziców w akcjach ekologicznych: Społeczno - ekologicznej akcji „Nakręć się” Fundacji „Pomagamy z Uśmiechem” polegającej na zbieraniu plastikowych nakrętek, aby pomagać chorym dzieciom - podopiecznym Fundacji; Ogólnopolskiej akcji ekologicznej „Zbieraj baterie” organizowanej przez „Biosystem” Organizacja Odzysku Opakowań SA polegającej na zbiórce zużytych baterii i promowaniu zasad selektywnego pozbywania się odpadów;

- pozyskiwanie rodziców do współpracy z przedszkolem w ramach „Spotkań z literaturą” w związku z realizacją zadań społecznej kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” Fundacji ABCXXI;
- udział rodziców i rodzin wychowanków w uroczystościach i imprezach o charakterze rodzinnym, takich jak: Choinka w przedszkolu, Dzień Babci i Dziadka, Festyn Rodzinny podczas których mieli możliwość integrowanie się w ramach społeczności przedszkolnej;
- opracowywanie i udostępnianie rodzicom folderów i ulotek tematycznie związanych z rodziną, np.: „Znaczenie rodziny w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym”, „Postawy rodzicielskie i ich wpływ na wychowanie dziecka”, „Współpraca przedszkola ze środowiskiem rodzinnym dziecka”;
- eksponowanie w „Kącikach dla Rodziców” referatów dotyczących wspomagania rodziców w wychowaniu dziecka w wieku przedszkolnym, np.: „10 kroków antyklapsowych”, „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, „Wychowanie dziecka przejawiającego zachowania agresywne”;
- rozpowszechnianie w środowisku przedszkolnym publikacji Ośrodka Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem oraz Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" dotyczących procedur i postępowania w przypadkach przemocy w rodzinie;
- w procesie pedagogizacji rodziców realizowanie założeń społecznej kampanii Rzecznika Praw Dziecka „Bez przemocy” dotyczącej właściwego reagowania na psychiczną bądź fizyczną przemoc wobec dzieci, a także kampanii „Dobry Rodzic - Dobry Start” Fundacji Dzieci Niczyje skierowanej do rodziców dzieci w wieku od 0 do 6 lat, której głównym celem jest wsparcie rodziców w trudnościach wychowawczych oraz ochrona dzieci przed krzywdzeniem;
- udział rady pedagogicznej w szkoleniu „Zastosowanie procedury „Niebieskie Karty” w pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej” zorganizowanym przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Płocka oraz szkoleniu „One są wśród nas” zorganizowanym w ramach zadania publicznego „Edukacja diabetologiczna w domu, żłobku i przedszkolu” przez Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Cukrzycą w Płocku Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków;
- w procesie edukacyjnym przedszkola realizowanie zajęć i zabaw propagujących Prawa Dziecka oraz upowszechniających wiedzę o nich, organizowanie obchodów Dnia Praw Dziecka oraz Dnia Tolerancji.

Miejskie Przedszkole nr 15

Organizacja uroczystości i imprez przedszkolnych o charakterze rodzinnym:

- IV Edycji Konkursu „Eko-Zabawka”- tworzenie zabawek ekologicznych przez dzieci wspólnie z rodzicami, nagradzanie wszystkich prac bez względu na zdobytą lokatę;
- organizacja Pikniku Rodzinnego z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, z udziałem Teatru Lalkowego Vaška z Torunia – zabawy integracyjne;
- wspólne kolędowanie w grupach przedszkolnych z rodzinami przedszkolaków- dzielenie się opłatkiem, śpiewanie kolęd, uroczysty świąteczny podwieczorek;
- konsultacje psychologiczno- pedagogiczne z neurologopedą, oligofrenopedagogiem, pedagogiem na terenie placówki;
- pomoc rodzicom w wypisywaniu wniosków do poradni psychologiczno - pedagogicznych, pisanie opinii o funkcjonowaniu dzieci w grupie przedszkolnej;
- zwolnienie z opłat za przedszkole dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 16

Inicjatywy promujące wartości rodzinne zrealizowane w 2016 roku:

- organizacja imprezy choinkowej z udziałem dzieci i rodziców, uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka oraz z okazji Dnia Matki i Ojca, „Pikniku rodzinnego” – imprezy integracyjnej z udziałem dzieci i ich rodzin;
- organizacja Grupy Wsparcia dla rodzin dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- cykliczna organizacja spotkań dotyczących pomocy dzieciom i rodzinie w niebezpiecznych sytuacjach;
- organizacja zajęć otwartych i warsztatów dla rodziców, dziadków, zebrań z rodzicami;
- wygłaszanie referatów dotyczących różnych problemów: np. „Integracja – dzieci z autyzmem”, „Zespół Aspergera”, „Konwencja Praw Dziecka”, „Adaptacja dzieci 3- letnich w przedszkolu”, „Wpływ zabawy na rozwój dziecka w wieku przedszkolnym”;
- udział specjalistów (pedagog, logopeda) w I ogólnopolskiej konferencji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka pt. „ Wczesna diagnoza, wczesne wspomaganie - rodzice i specjaliści na rzecz dziecka”.

Miejskie Przedszkole nr 17

W Miejskim Przedszkolu nr 17 podejmowane były następujące inicjatywy promujące wartości rodzinne:

- organizacja spotkań przedwakacyjnych z rodzicami dzieci nowoprzyjętych do przedszkola „Po wakacjach już razem”;
- spotkania integracyjne z udziałem rodziców;
- zapoznanie rodziców z programem adaptacyjnym przedszkola „Z uśmiechem do przedszkola”;
- Dzień Drzwi Otwartych organizacja „Tygodnia adaptacyjnego” dla rodziców i dzieci;
- utworzenie Klubu Twórczych Rodziców;
- realizacja programu wychowawczego „Przedszkole dobrych obyczajów” promującego treści rodzinne;
- realizacja innowacji pedagogicznej „Cztery żywioły - dzieci natury” udział rodziców i najbliższej rodziny w realizacji innowacji (przygotowywanie strojów, akcesoria, udział w uroczystościach tematycznych: *Dzień Czystego Powietrza, Święto Ognia, Światowy Dzień Wody, Dzień Ziemi*);
- organizacja kontaktów indywidualnych z rodzicami, z uwzględnieniem „Dni Otwartych”, w celu przekazywania rzetelnej informacji na temat rozwoju dziecka, jego osiągnięć i trudności w nabywaniu pożądaných umiejętności;
- organizacja „zajęć otwartych” dla rodziców;
- prowadzenie „kącika dla rodziców”, w którym zamieszczane były bieżące informacje dotyczące cyklicznych zamierzeń wychowawczo-dydaktycznych, organizacji pracy grupy;
- organizowanie spotkań o charakterze rodzinnym i z udziałem rodziców: *Pasowanie na Przedszkolaka, Spotkanie wigilijne przy opłatku, Koncert kolęd, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i Ojca, Pikniki Rodzinne, Dzień Dziecka*;
- organizowanie doradztwa pedagogicznego i psychologicznego dla rodziców;
- współpraca z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi;
- pomoc pedagogiczna - organizowanie zajęć terapii pedagogicznej na terenie przedszkola dla dzieci wykazujących zaburzenia rozwoju w sferze społecznej, emocjonalnej oraz intelektualnej;
- organizowanie pracy indywidualnej z dziećmi wymagającymi wsparcia edukacyjnego;

- współpraca z MOPS celem wspierania rodzin potrzebujących pomocy finansowej;
- udział nauczycieli w szkoleniach nt: „*Trudny rodzic, Pozytywna dyscyplina*” celem których było nabywanie umiejętności budowania właściwych relacji pomiędzy rodzicami i nauczycielami, oraz podejmowanie wspólnych działań wychowawczych i edukacyjnych względem dzieci;
- organizacja i udział w akcjach charytatywnych: *Pomóżmy św. Mikołajowi, Szlachetna Paczka, Zbiórka zabawek dla dzieci z Płockiego Szpitala.*

Miejskie Przedszkole nr 19

Promowanie wartości rodzinnych odbywało się w placówce według następujących zadań:

- 1) promocja modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci:
  - organizacja Pikniku Rodzinnego z udziałem wszystkich członków rodziny,
  - organizacja Pasowania na przedszkolaka z udziałem rodzin,
  - organizacja konkursu plastycznego dla dzieci wraz z rodzicami „Na najładniejszą ozdobę choinkową”,
  - organizacja „Spotkania opłatkowego” z udziałem rodziców i innych członków rodziny (rodzeństwo, dziadkowie),
  - organizacja uroczystości grupowych z okazji Dnia Babci i Dziadka;
- 2) upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz dzieci i rodzin:
  - prowadzenie strony internetowej przedszkola,
  - kąciuki informacyjne dla rodziców,
  - prowadzenie gazetki „Poczytaj mamo , poczytaj tato”;
- 3) konsolidacja systemu wsparcia rodziny:
  - współpraca przedszkola z asystentem rodziny ustanowionym dla wychowanków,
  - organizacja spotkań ze specjalistami w celu wspierania działań rodziców,
  - systematyczna, bieżąca współpraca ze specjalistami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nr 1;
- 4) podnoszenie kompetencji osób działających na rzecz dziecka i rodziny poprzez organizację szkoleń i zapewnienie superwizji osobom pomagającym:
  - udział nauczycieli w szkoleniu zorganizowanym przez Akademię Edukacji Blżej Przedszkola „Trudny rodzic – jak prawidłowo budować relacje”;
  - udział nauczycieli w warsztatach podnoszących kompetencje wychowawcze,
  - udział nauczycieli szkoleniu dotyczącym procedury „Niebieskie Karty”
- 5) podjęcie działań zmierzających do stworzenia projektu, który swoją ofertą programową obejmie całą rodzinę, realizacja programu własnego „Z bajką w świat” angażującego środowisko rodzinne w życie przedszkola.

Miejskie Przedszkole nr 21

Zadania realizowane przez nauczycielki w toku pracy bieżącej:

- tworzenie i realizacja Planu Współpracy z rodzicami, harmonogramu imprez opiniowanych przez rodziców i jego aktualizowanie, ewaluacja na zebraniach;
- współpraca z Radą Grupy - opiniowanie, zgody, wnioski rodziców, organizacja imprez rodzinnych grupowych oraz międzygrupowych, spotkań na bazie zawodowym rodziców (z kolejarzami, z ratownikiem medycznym, z policjantem);
- pomoc wychowawcza indywidualna, zgodnie z potrzebami, na bazie procedur przedszkolnych i przepisów prawa;

- opracowywanie programów wsparcia bieżącego i zgłaszanie wniosków nauczycieli o potrzebie specjalistycznego wsparcia rozwoju dziecka (przebieg rozwoju, sytuacja rodzinna, sytuacja traumatyczna);
- badanie dzieci: obserwacje i diagnoza przedszkolna stanowiące źródło wiedzy o rozwoju dziecka przekazywane i konsultowane z opiekunami, arkusz ministerialny o gotowości szkolnej;
- tworzenie opinii wychowawcy o dziecku na cele diagnoz specjalistycznych w wyniku zauważenia wskaźników wskazanych w Rozporządzeniu o Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej i wniosku rodzica - wspólne przygotowywanie dzieci do konkursów i przeglądów.

Zadania realizowane przez przedszkole:

- zamieszczanie na tablicy głównej wszystkich informacji i adresów oraz akcji na rzecz rodziny, wsparcia rodziny w działaniu, wychowaniu i w sytuacjach kryzysowych;
- zamieszczanie na tablicy „Warto przeczytać” i w gazetce przedszkolnej artykułów nt. rozwoju, wychowania, wsparcia rozwoju dziecka, zdrowego żywienia rodziny;
- - pomoc dla rodzin uboższych (zaświadczenie MOPS) we współpracy odpowiednimi instytucjami w finansowaniu posiłków dla dzieci;
- realizacje przy czynnym udziale rodziców programów ogólnopolskich: „Mamo, tato, wołę wodę”, „Akademia Aqafresh” (łącznie z biciem rekordu Guinnessa” przez przedszkole), „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Przyjaciele Zippiego” oraz grantów UM Płocka „Bez troskie dzieciństwo”;
- realizacja programu adaptacyjnego dla dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną stworzonego przez nauczycielki a zmodyfikowanego po „dniach otwartych”, podczas których poznaliśmy się, swoje oczekiwania i potrzeby, rodzice wypełnili ankiety informacyjne o dziecku;
- tworzenie i realizacji programów własnych wspierających rozwój dziecka: programów z gimnastyki korekcyjnej, „Zabawy edukacyjne w języku angielskim”, programu własnego z języka angielskiego dla dzieci 3-4 letnich „Taneczne ABC”, „Rozśpiewane przedszkolaki”, „Mali odkrywcy”, „Matematyka smyka”, „Mały artysta”, „Mówię, słucham, myślę”, „Książka moim przyjacielem”, „Moja mała ojczyzna”, „Ruch, zdrowie, bezpieczeństwo”, klubów: europejski, „Kuchcikowo”;
- współpraca z instytucjami uczącymi zasad bezpiecznego życia: policja, Straż Miejska, Straż Pożarna na bazie programów własnych i inicjatyw formacji;
- organizacja cyklicznych spotkań z pielęgniarką nt. zdrowia i bezpieczeństwa dziecka i jego rozwoju;
- przygotowanie imprez rodzinnych: „Pasowanie na przedszkolaka”, „Wigilia”, „Dzień Babci i Dziadka” w grupach oraz czynny udział rodzin jako aktorów, muzyków, uczestników;
- organizacja imprezy środowiskowej „Pikniku Rodzinnego” przy współudziale rodziców oraz Rady Osiedla „Dworcowa”, w czerwcu na terenie ogrodu przedszkolnego;
- włączanie rodzin w akcję „Cała Polska czyta dzieciom”;
- organizacja „Festiwalu Tańców Ludowych” dla przedszkolaków i ich rodzin z Płocka i gmin ościennych;
- czynny udział rodzin i przedszkolaków w rajdach Przedszkolnego Koła Turystycznego „Skrzaty”: „O uśmiech niezapominajki”(marzec), „Pieczonemu ziemniaku”;
- włączenie rodzin w akcje charytatywne „Góra grosza”, „Nakręć się”, gwiazdkowa i Wielkanocna na rzecz świetlicy środowiskowej w Drobinie, „Sprzątanie świata”, „Szlachetna paczka”;
- organizacja prelekcji dla rodziców wynikających z ich potrzeb i priorytetów edukacyjnych: zdrowego żywienia, gotowość szkolna i adaptacja do warunków szkolnych - spotkanie

- z dyrektorami, nauczycielami oraz pracownikami poradni, „Uspołeczniony przedszkolak”, charakterystyka rozwoju dziecka przedszkolnego;
- tworzenie miesięcznika „Gazetka przedszkolna”, Gazetek: „Z życia przedszkola”, „Ważno przeczytać”, „Tablica informacyjna”, aktualizacja strony internetowej placówki;
- organizacja konkursów rodzinnych plastyczno-technicznych: „Pisanki, kraszanki, jajka malowane” „Nasi milusińscy” w ramach obchodów Światowego Dnia Zwierząt i „Magiczna choinka”, strojenie choinki w holu;
- współuczestnictwo rodzin w obchodach „Międzynarodowego Dnia Tolerancji” w formie zaproszenia całej społeczności do włączenia się w działania poprzez: tablice informacyjną, wiadomość na stronie internetowej placówki i w gazetce przedszkolnej, rodzinne prace plastyczne, gazetki powstałe po obchodach;
- realizację zbaw i zajęć zgodnie z przygotowanymi scenariuszami zmodyfikowanymi inwencją nauczycielek i dzieci w grupach;
- uczestnictwo na bazie grup i przedszkola w „Jesteśmy dziećmi – mamy swoje prawa”, Ogólnopolski dzień Praw Dziecka, obchodach „Święta Pluszowego Misia”;
- współuczestnictwo rodzin w obchodach „Dnia Flagi” poprzez tworzenie flag z dziećmi.

Miejskie Przedszkole nr 25

W przedszkolu w 2016 roku podjęto następujące działania na rzecz rodziny wychowanków:

- zapewnienie miejsca w przedszkolu dziecku z rodziny zamieszkałej w mieszkaniu chronionym we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- prowadzenie monitoringu sytuacji rodzinnej dzieci z rodziny z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej - współpraca z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
- realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – refundowanie opłat za wyżywienie dla dzieci 6 letnich z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej;
- organizacja imprez przedszkolnych promujących rolę rodziny: Dzień Seniora, spotkania wigilijne z rodzicami, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Ojca;
- organizacja udziału placówki w akcjach charytatywnych: „Szlachetna Paczka” ogólnopolska akcja, zbiórka produktów spożywczych, odzieży, „Góra grosza”- zbiórka dla Domów Dzieci i Rodzinnych Domów Dziecka, „Gorączka złota” – pozyskanie środków na kolonie, działalność świetlic i pomoc rzeczową we współpracy z PCK;
- organizacja zbiórek odzieży dla dzieci uczęszczających do placówki z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej;
- „Nakręć się” – udział w akcji na rzecz osób potrzebujących – współpraca z Wolontariatem Urzędu Miasta Płocka;
- zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz informacji o miejscach, w których udziela się rodzinie wsparcia i pomocy na terenie miasta;
- organizowanie warsztatów i szkoleń dla rodziców – prelekcje specjalistów, psychologa, logopedy z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 2;
- „Dajemy Dzieciom Siłę - realizacja zajęć z ogólnopolskiego programu profilaktyki przemocy wobec dzieci;
- „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem” opracowanie i wdrożenie dokumentu wewnętrznego zawierającego standardy bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzeniem dzieci w rodzinie lub w placówce;
- „Uwaga nadwaga i otyłość” - podejmowanie działań związanych z propagowaniem zdrowego żywienia – warsztaty dla rodziców z dietetykiem z Nature House;

- kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu rodziców z dziećmi – porady dla rodziców w gazetce przedszkolnej pt. „Przedszkolne Fakty”;
- realizacja ogólnopolskich programów edukacyjnych: „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” - profilaktyka chorób odkleszczowych we współpracy z Sanepidem, „Czyste powietrze wokół nas”- profilaktyka antynikotynowa we współpracy z Sanepidem, „Mamo, Tato wolę wodę” - popularyzacja wiedzy o roli i znaczeniu wody, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”- popularyzacja dbałości o środowisko naturalne, Bezpieczne Przedszkole - popularyzacja dbania o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci pod patronatem Rzecznika Praw Dziecka;
- rozwijanie zainteresowań poprzez organizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych: rytmika, karate, gimnastyka korekcyjna, język angielski;
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z deficytami rozwojowymi poprzez organizację zajęć terapii pedagogicznej, zajęć logopedycznych.

Miejskie Przedszkole nr 27

W przedszkolu w 2016 roku zorganizowano następujące uroczystości z udziałem rodziny oraz promujące wartości rodzinne:

- „Pasowanie na Optymistycznego Przedszkolaka” - uroczystość integrująca dzieci i rodziców z grup najmłodszych, wspólna zabawa dzieci z rodzicami;
- „Optymistyczne spotkanie z Mikołajem” - uroczystość choinkowa dla dzieci i rodziców, wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek;
- „Z optymizmem dla Babci i Dziadka” – zorganizowanie uroczystości z udziałem rodziców i dziadków;
- IX Festyn Rodzinny Pod Hasłem „Święto Rodziny” oraz II Zjazd Absolwentów. Podczas festynu rodzinnego zorganizowano kącik profilaktyczny dla rodziców po hasłem: „Jestem dumny, że nie pije i nie biję” w ramach realizacji projektu ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, „Szczęśliwa rodzina bez przemocy i uzależnień - alkoholu, narkotyków i dopalaczy.” /Prowadząc różnorodne działania z tego zakresu dzieci i rodzice mieli okazję zdobyć wiedzę na temat szkodliwych substancji dla zdrowia, uświadomić skutki spożywania alkoholu, stosowania przemocy wobec całej rodziny. Rodzice wykonywali wspólnie z dziećmi broszury, ulotki, zawieszki: „Nie pal przy mnie”, „Szczęśliwa rodzina bez uzależnień”, „Szczęśliwa rodzina na spacerze”. Dzieci uczyły się także jak można spędzać ciekawie czas bez przemocy i używek. Zorganizowano zabawy integracyjne dla dzieci i rodziców; wykonywanie ręcznie biżuterii i malowanie twarzy;
- „Optymistyczne Święto Rodzica”, prezentacja bajki dla dzieci pt. „Śpiąca Królewna” przygotowanej przez rodziców w ramach działalności Rodzicielskiego Teatryku „Klituś – Bajduś” oraz wspólne czytanie utworu J. Tuwima pt. „Pomidor” – włączenie się w Ogólnopolską Akcję „Cała Polska Czyta Dzieciom”;
- uroczyste „Pożegnanie Przedszkola”- zorganizowanie uroczystości z udziałem rodziny.

Ponadto w przedszkolu działa Klub Kreatywnego Rodzica, w ramach działalności którego zaproszono rodziców do aktywnego spędzania czasu wspólnie z dziećmi i ich rodzinami:

- zorganizowanie rodzinnego konkursu plastycznego pt. „Optymistyczne Ozdoby Wielkanocne” - wspólne przygotowywanie pisanek i stroików wielkanocnych, zorganizowanie wystawy w przedszkolu;
- ustrojenie Optymistycznej Rodzinnej Choinki - udekorowanie w szatni drzewka choinkowego ozdobami zrobionymi przez dzieci wspólnie z rodzicami w domu.

Dodatkowo zorganizowano warsztaty dla rodziców :

- „Kreatywne warsztaty dla Mam”- „Modnie i ekologicznie” aktywne obchodzenie Dnia Matki – przygotowywanie pokazu mody ekologicznej dla dzieci;
- Kreatywne Warsztaty z Rodzicami pt. „Warzywa na scenę”, „Kreatywne witaminki” - wspólne przygotowywanie warzywnych kukiełek, sałatek i soków - promowanie zdrowego stylu życia.

Miejskie Przedszkole nr 29

Miejskie Przedszkole Nr 29 w Płocku od lat organizuje Sportową Olimpiadę Przedszkolaków, w ramach której prowadzone jest między innymi upowszechnianie rekreacji ruchowej w rodzinie. W 2016r. odbyła się XV edycja z aktywną, sportową rywalizacją Rodziców.

W przedszkolu wdrożony został program edukacji antynikotynowej „Czyste powietrze wokół nas”, opracowany przez zespół lekarzy z Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie. Zrealizowano go w całości. Przystąpiono do konkursu plastycznego skierowanego do przedszkoli biorących udział w jego realizacji. Program spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony dzieci, a także rodziców. Z relacji rodziców i dzieci wynika, że podniósł się poziom wiedzy przedszkolaków na temat szkodliwości palenia. Program umożliwił wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Rok szkolny 2015/2016 przebiegał w przedszkolu pod hasłem „Żyję zdrowo i kolorowo”. Do edukacji z tego zakresu włączeni zostali również rodzice dzieci, którzy otrzymali informacje o najczęściej popełnianych błędach żywieniowych i ich konsekwencjach podczas spotkania z dietetykiem. Placówka propagowała zdrowy styl życia, ruch na świeżym powietrzu, wskazywała rodzicom sposoby aktywnego spędzania czasu z dziećmi. Zaangażowała rodziców w przygotowania do Sportowej Olimpiady Przedszkolaków, a także do czynnego udziału w sportowej rywalizacji. Zorganizowała „Dni Rodziny” jako spotkania integracyjne w ogrodzie przedszkolnym, oparte na aktywnym udziale rodziców wraz z dziećmi w przygotowanych grach i zabawach ruchowych. Wychowawcy zachęcili również rodziców do stworzenia „Przedszkolnej książki kucharskiej” ze zdrowymi i smacznymi potrawami oraz wykonania ozdób na przedszkolną „Choinkę zdrowych łasuchów”.

W ramach wzmacniania więzi rodzinnych odbyły się następujące wydarzenia: Spotkania adaptacyjne; Pasowanie na Przedszkolaka; Dziecięce kolędowanie; Dzień babci i dziadka; Dzień rodziny; Zajęcia kulinarne; Czytanie literatury dziecięcej. Rodzice zostali włączeni do wspólnego z dziećmi obchodzenia świąt narodowych (Święto Niepodległości; Święto Konstytucji 3 Maja; Święto flagi); oraz Świąt nietypowych takich jak: Dzień przytulania; Dzień miłości i dobroci; Dzień marchewki; Dzień czekolady; Dzień marzyciela; Dzień zdrowia jamy ustnej; Dzień postaci z bajek; Święto optymizmu; Dzień przedszkolaka; Dzień przyjaciela itp.

Placówka zaangażowała rodziców do dzielenia się z dziećmi ich pasjami i zawodami. W tym celu zorganizowało spotkania z: ratownikiem medycznym; policjantem; pszczelarzem; rycerzem.

Przedszkole upowszechniało informacje o swoich działaniach realizowanych przez przedszkole na rzecz dzieci i rodzin z wykorzystaniem strony internetowej. Publikowało ogłoszenia, rozdawało ulotki o akcjach prowadzonych przez Urząd Miasta Płocka oraz inne instytucje, wydawało wnioski w ramach programu 500+.

W ramach wspierania Rodziców w przedszkolu realizowane były następujące zadania:

- doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców;
- wzbogacenie wiedzy na temat rozwoju psychofizycznego dziecka i dorosłego;
- zapobieganie dysfunkcjom rozwojowym;
- wsparcie rodziców w sytuacjach kryzysowych;

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi;
- kształtowanie umiejętności pracy z dziećmi niepełnosprawnymi;
- przygotowanie rodziców i dziecka do przedszkola i szkoły;
- doskonalenie umiejętności komunikowania dla efektywnej współpracy nauczycieli z rodzicami;
- współpraca z Sądem Rodzinnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1, MOPS, kuratorami, Noclegownią dla kobiet, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Płocku.

Wymienione zadania realizowane były poprzez następujące formy:

- konsultacje nauczyciela, logopedy z dzieckiem i rodzicami;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- zajęcia z logopedą;
- program adaptacyjny;
- zajęcia rozwijające uzdolnienia dzieci w ramach kół zainteresowań i zajęć dodatkowych;
- „pedagogizacja” rodziców w formie indywidualnej lub grupowej.

W ramach „pedagogizacji” w 2016 roku wygłoszone zostały referaty:

- Sposoby wyciszania agresji u dzieci.
- Rozwój 4-latka.
- Czego rodzice robić nie powinni, czyli pierwsze dni w przedszkolu.
- Pomysły dla rodziców oraz co ułatwia/utrudnia adaptację.
- Wpływ czytelnictwa na rozwój dziecka.
- Jak dbać o zęby.
- Bezpieczeństwo dziecka w przedszkolu.
- Gotowość i dojrzałość szkolna.
- Żywnienie dzieci i młodzieży.
- Czym jest integracja sensoryczna.
- Jak pomagać dzieciom?
- Dynamika skoku rozwoju jako podstawa osiągnięcia dojrzałości szkolnej.
- Uczymy dzieci życia społecznego.

W ramach kształtowania u dzieci postawy szacunku dla seniorów przedszkole zorganizowało we współpracy z Radą Osiedla Kochanowskiego „Wiosenne spotkanie z seniorami”.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 31

W 2016 roku placówka zrealizowała następujące zadania na rzecz rodziny:

1) promowanie wartości rodzinnych: uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka, Wielkanocne spotkania z zajętkiem, Piknik Rodzinny, Dzień Mamy i Taty, Spotkania Bożonarodzeniowe - organizacja imprez i uroczystości przedszkolnych miała na celu promowanie wartości rodzinnych, integrowanie środowiska przedszkolno-rodzinnego, wzmacnianie więzi emocjonalnych między dziećmi i rodzicami;

2) podnoszenie wiedzy i umiejętności pedagogicznych rodziców:

- warsztaty, prelekcje oraz przekazywanie materiałów na temat aspektów wychowawczych i rozwojowych dziecka;
- zajęcia otwarte, programy adaptacyjne i dni otwarte;
- występy artystyczne dzieci: Pasowanie na Przedszkolaka, inscenizacje okazjonalne, przedstawienia w wykonaniu dzieci z Kółka Artystycznego „Iskierki”.

- odjęte działania miały na celu wzbogacanie wiedzy i podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz ujednolicanie oddziaływań wychowawczych - RODZINA – PRZEDSZKOLE;

3) pomoc rodzicom w rozpoznawaniu możliwości rozwojowych dziecka i podjęciu wczesnej interwencji specjalistycznej:

- konsultacje ze specjalistami poradni psychologiczno – pedagogicznych;

- dyżury specjalistyczne po badaniach przesiewowych oraz po badaniach gotowości szkolnej;
  - grupy wsparcia dla rodziców dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego;
  - przekazywanie informacji na temat programów profilaktycznych (Akademia Zdrowego Przedszkolaka, Wesołe Przedszkoludki, Dzieciństwo bez Próchnicy) i terapeutycznych (Program współfinansowany z funduszy europejskich: „Wzrost dostępności do wysokiej jakości oferty edukacyjnej przystosowanej do potrzeb dzieci w pięciu płockich przedszkolach”), Terapia metodą Integracji Sensorycznej.
- powyższe działania dały rodzicom możliwość rozpoznania potrzeb rozwojowych dzieci, wspomogły w podejmowanych trudach terapeutycznych oraz w wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- 4) wspomaganie rodziców będących w trudnej sytuacji socjalno-bytowej:
- zbiórka plastikowych nakrętek dla dziecka niepełnosprawnego - zgromadzenie funduszy na opłacenie turnusu rehabilitacyjnego;
  - przekazanie środków finansowych trojgu rodzicom dzieci niepełnosprawnych przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i ich Rodzinom „Silni Razem”;
  - współpraca z Rejonowym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie opłat za pobyt dziecka w przedszkolu.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 33

W 2016 roku w przedszkolu odbyły się liczne uroczystości i imprezy z udziałem rodziców oraz członków rodzin wychowanków:

- „Dzień Babci i Dziadka” na poszczególnych grupach z poczęstunkiem i zabawami z udziałem członków rodzin;
- „Dzień Mamy i Taty” - spotkanie na grupach w gronie rodzinnym (występy dzieci z czynnym udziałem rodziców);
- „Dzień Rodziny” - zabawy i konkursy na świeżym powietrzu z poczęstunkiem i muzyką dla całych rodzin;
- „Pasowanie na przedszkolaka” - uroczyste przyjęcie maluchów w poczet przedszkolaka naszej placówki, liczny udział rodziców, wspólne zdjęcia, spotkanie na grupach, zwiedzanie przedszkola;
- IV Festyn „Świąteczna 70-tka” pod hasłem „Duży więcej może-małemu pomoże” - zbiórka pieniędzy dla dzieci niepełnosprawnych, które przeznaczone zostały na doposażenie gabinetów terapeutycznych do pracy z dziećmi z różnymi deficytami (wzbogacenie oferty dla rodziców dzieci niepełnosprawnych);
- „Kiermasz Bożonarodzeniowy” - czynny udział pracowników placówki i rodziców w przygotowywaniu własnoręcznie wykonywanych ozdób świątecznych;
- „Wigilia 2016” - spotkanie z rodzicami przy wigilijnym stole razem z dziećmi i pracownikami przedszkola.

Placówka świadczy pomoc rodzicom dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, zaburzeniach integracji sensorycznej. Umożliwia szybki kontakt z poradnią psychologiczno - pedagogiczną. Placówka oferuje rodzicom darmowe porady psychologa.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 34

Organizacja uroczystości i imprez przedszkolnych o charakterze rodzinnym:

- Dzień Babci i Dziadka,
- Piknik Rodzinny,

- Zakończenie roku w przedszkolu,
- Pasowanie na przedszkolaka i rodzica przedszkolaka,
- Uroczystość choinkowa „Jasełka”.
- „Dzień Kobiet”,
- Dni adaptacyjne dla nowoprzyjętych dzieci i ich rodziców,
- Andrzejki z udziałem rodziców,
- Bal karnawałowy, konkurs dla rodziców na najciekawszy strój.

Rodzice zostali włączeni w następujące akcje charytatywne:

- Bal na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Góra Grosza,
- Gorączka Żłota,
- Wsparcie dla Hospicjum Płockiego,
- Ogólnopolska Kampania „Poła Nadziei 2016”,
- Mikołajkowa zbiórka dla dzieci z Rodzinnego Domu Dziecka nr 2 w Płocku,
- Akcja „Nakręcamy się dla Tymka”,
- Akcja „Dzieciaki i rodzice grają dla Mikołaja”,
- Akcja „Podziel się książeczką”,
- Zbiórka zabawek dla Szpitala Św. Trójcy w Płocku,
- Zbiórka karmy dla zwierząt z Leśniczówki w Miszewie Murowanym, dla zwierząt ze schroniska w Płocku,
- Zbiórka nakrętek, baterii,
- Kiermasz Bożonarodzeniowy,
- Kiermasz Wielkanocny.

Zajęcia otwarte i spotkania:

- Zajęcia otwarte dla rodziców we wszystkich grupach – jeden raz w miesiącu.
- Spotkania: „Czym zajmują się moi bliscy?” – spotkania w przedszkolu i wyjazdy do miejsc pracy rodziców i spotkania czytelnicze „Czytanie książek przez członków rodziny”.

Konkursy wewnętrzne z udziałem rodziców:

- Konkurs czytelniczy „Zaczytana grupa – rodzice i dzieci”,
- Konkurs plastyczny „Mamo, tato nie pal przy mnie”,
- Konkurs fotograficzny „Jesienne spacerzy z rodziną”,
- Konkurs plastyczny „Dam Ci mamo piękny kwiat”,
- Konkurs plastyczno – techniczny „Świąteczna dekoracja”,
- Konkurs plastyczno – techniczny „Najpiękniejsza ozdoba choinkowa”,
- Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza kartka świąteczna”,
- Konkurs plastyczny „Ozdoba wielkanocna”,
- Konkurs plastyczny „Moje wymarzone wakacje z mamą i tatą”.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym:

- program artystyczny z okazji Dnia Rodziny w kościele parafii Św. Jakuba w Płocku – Imielnicy,
- animacje dla dzieci i rodziców podczas wspólnie organizowanych z Radą Osiedla Imielnica imprez: „Choinki”, „Pikniku Rodzinnego”, „Pożegnanie lata”

Rodzic artystą i aktorem:

- wystawienie bajek („Zabawa w Śpiącą Królową”, „Kopciuszek”, „ Zamieszanie w świecie bajek”) przez rodziców podczas „Zakończenia roku”, WOŚP, „Choinki” dla ZNP i Rady Osiedla Imielnica,
- taniec mam „Show mam” - podczas „Zakończenia roku”,
- wystawienie przedstawienia przez rodzica „Kopciuszek”.

Udział rodziców w programach:

- „Kubuś Puchatek uczy nas przyjaźni”. Program profilaktyczno – wychowawczy opracowany przez Radę Pedagogiczną MP 34
- „Akademia Aquafresh”. Ogólnopolski program edukacji zdrowotnej dla przedszkolaków. Programy edukacyjne.pl
- „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”. Ogólnopolski program społeczno - edukacyjny dla przedszkolaków. Akademia Zdrowego Przedszkolaka.
- „Mamo, tato wolę wodę”. Program edukacyjny. Żywiec Zdrój S.A
- „Mamo, tato nie pal przy mnie”. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej. Stacja Sanitaro - Epidemiologiczna
- „Cukierki”. Program profilaktyczny. Fundacja "Homo Homini" im. Karola de Foucauld w Krakowie.
- „Dzieciństwo bez próchnicy”. Program edukacyjno – profilaktyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Swiss Contribution, Ministerstwo Zdrowia.
- „Strażnicy uśmiechu”. Program profilaktyczno – wychowawczy. Centrum Pozytywnej Edukacji.

Miejskie Przedszkole nr 37

W ramach promocji modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci odbyły się:

- zajęcia otwarte z udziałem rodziców;
- uroczystości rodzinne z udziałem całych rodzin: „Pasowanie na przedszkolaka”, „Spotkanie przy choince”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Dzień Rodziny”, „Andrzejki”, „Pożegnanie 6 – latków”;
- festyny rodzinne;
- konkursy dla dzieci i ich rodziców: „Bożonarodzeniowa Szopka”, „Śpiewające duety”;
- akcje społeczne: „Mamo tato wolę wodę”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Akademia Aquafresh”, „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Ćwiczyc każdy może”.

Szkoła Podstawowa nr 1

W szkole w 2016 roku przeprowadzono następujące przedsięwzięcia i programy promujące wartości rodzinne:

- wspólna praca rodziców i dzieci – przygotowanie elementów dekoracji na korytarze szkolne oraz strojów tematycznych dla dzieci na imprezę szkolną „Jedynka Nocą”;
- udział rodzin w wigiliach klasowych - rodzice wraz z dziećmi przygotowują w domu potrawy wigilijne, pomagają w szkole zorganizować uroczysty posiłek (nakrywanie do stołu, wykonywanie ozdób świątecznych na stół);
- udział rodziców w ślubowaniu klas pierwszych – złożenie uroczystej przysięgi;
- pomoc rodziców i uczniów w przygotowaniu parady i stoiska na Piknik Europejski na Starym Mieście – udział rodzin w paradzie;
- udział rodziców i uczniów w paradzie z okazji Święta Flagi;
- udział rodzin w jasełkach jako aktorzy i widzowie oraz w imprezach szkolnych z okazji Dnia Matki, Dnia Kobiet, Dnia Babci, Dnia Chłopaka, balu klas szóstych, wyjściach i wycieczkach klasowych i szkolnych;

- udział rodziców w festynie profilaktyczno - rodzinnym - Piknik rodzinny z Jedynką – dwa razy w roku rodzice wraz z uczniami biorą udział w różnorodnych konkursach, zawodach i warsztatach twórczych;
- udział rodziców i uczniów w spotkaniach zespołu wychowawczego na terenie szkoły;
- udział rodziców w apelach szkolnych;
- organizowanie dla dzieci zajęć podczas ferii zimowych;
- organizowanie zbiórek odzieży dla rodzin w trudnej sytuacji finansowej;
- wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Płockiej Jedyńki organizowanie aukcji charytatywnych, wykonanie przez rodziców i dzieci różnorodnych przedmiotów dekoracyjnych lub użytkowych na aukcję, zbiórka korków i makulatury celem wspomoczenia dzieci chorych lub będących w trudnej sytuacji materialnej;
- udział rodzin w akcji biblioteki szkolnej „Bądź pierwszą osobą, która mnie przeczyta” – pomoc rodziców zwłaszcza klas pierwszych w czytaniu książeczek, wspólnie z rodzicem wykonanie zakładki do przeczytanej książki;
- wykonanie tabliczek informacyjnych (rodzic z dzieckiem) w ramach akcji Straży Miejskiej „Trawniki dla dzieci, kupy do śmieci”;
- spotkania pielęgniarki szkolnej z rodzicami;
- współpraca z dietetykiem - spotkania z dziećmi i ich rodzicami celem ustalenia zbilansowanej diety uczniów;
- spotkania i konsultacje nauczycieli i rodziców z pracownikami PPP nr2 w Płocku, ORPZ, sądu, MOPS-u,;
- udział uczniów i ich rodziców w programach profilaktycznych: „Program Domowych Detektywów czyli Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne Możliwości” (udział rodziców w Wieczorze Jasia i Małgosi oraz w Wieczorze Fantastycznych Pomysłów i Wieczorze Dobrej Zabawy), „Cukierki”, „Debata”, „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym”, „Moje dziecko nie używa”;
- udział uczniów w konkursie profilaktyczno-plastycznym „Zdrowo i bezpiecznie spędzam czas z rodziną” w ramach Pikniku z Jedynką;
- „Nie palę, nie piję, nie biorę” – przeprowadzenie szkolnego konkursu plastyczno - profilaktycznego promującego zdrowy styl życia bez środków uzależniających oraz spędzanie czasu wolnego z rodziną na świeżym powietrzu – zadaniem rodzica jest rozmowa z dzieckiem na temat alternatywnych sposobów spędzania wspólnego czasu;
- udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł – rodzic wraz z dzieckiem wykonują plakaty, rozwiązują zadania i krzyżówki.

Szkoła Podstawowa nr 3

W 2016 roku w szkole odbyły się:

1) uroczystości i imprezy szkolne:

- spotkania wigilijne, Mikołajki, przedstawienia świąteczne, przygotowanie pierników, wspólne śpiewanie kolęd;
- przedstawienia z okazji Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Rodziny, Dnia Babci i Dziadka - przygotowanie upominków i poczęstunków;
- przedstawienia z okazji Świąt Wielkiej Nocy;
- uroczystości klasowe i szkolne z okazji Dnia Dziewczyny i Dnia Chłopaka (spotkania klasowe, upominki, poczęstunki, dyskoteka szkolna);
- klasowe uroczystości podsumowujące rok szkolny, bal szóstoklasistów, zakończenie roku klas szóstych;

- Dzień Autyzmu- spotkanie z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
  - VIII Rodzinny Turniej Dwójek Siatkarskich i Rzucanki Siatkarskiej klas 1-3;
  - VIII Rodzinny Turniej Dwójek Siatkarskich klas 4-6;
  - IX Rodzinny Turniej Dwójek Siatkarskich i Rzucanki Siatkarskiej klas 1-3;
  - IX Rodzinny Turniej Dwójek Siatkarskich klas 4-6;
  - wycieczki krajoznawcze, piesze rajdy, pikniki – wspólne poznawanie ciekawych zakątków naszego kraju.
- 2) uroczystości i imprezy miejskie:
- Wieczór Marzeń w ZOO - cykliczna impreza dla dzieci z niepełnosprawnością i ich rodzin;
  - XVIII Piknik Europejski;
  - Konkurs Rodzinnych Szopek Bożonarodzeniowych;
  - udział w Orszaku Trzech Króli oraz w XXV Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy
- 3) warsztaty, programy profilaktyczne, porady:
- warsztaty pn. Rola rodziny w budowaniu systemu wartości dziecka;
  - spotkania z rodzicami w ramach „Grupy wsparcia” - dzielenie się wiedzą i doświadczeniem;
  - „Program Domowych Detektywów - Jaś i Małgosia na tropie” kl. IV;
  - „Program Fantastyczne Możliwości” – klasy VI;
  - przygotowanie materiałów informacyjnych z zakresu rozwoju dziecka i wychowania;
  - konsultacje pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne – indywidualne rozmowy terapeutyczne z rodzicami, udzielanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu, ujednoczenie metod wychowawczych, mediacje, rozwiązywanie konfliktów, terapia doraźna i okresowa;
  - udostępnianie rodzicom kontaktów do instytucji mogących udzielić im wsparcia na terenie naszego miasta, współpraca z MOPS, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Szkoła Podstawowa nr 5

W 2016 roku w szkole odbyły się:

- 1) imprezy szkolne są szczególną sytuacją angażującą rodziców do współdziałania na rzecz szkoły, zorganizowano:
- Dzień Babci i Dziadka – uczniowie uczyli się serdecznych zachowań wobec bliskich (Babci i Dziadka) poprzez wspólną zabawę oraz zorganizowanie dla nich okazjonalnego przedstawienia, nabyli umiejętności czerpania radości z możliwości dawania: przygotowanie upominków dla Babci i Dziadka, zorganizowanie uroczystości z okazji ich święta, zrozumieli swoją rolę w rodzinie oraz rolę dziadków i babć (pokrewieństwo dziadków ze swoimi rodzicami);
  - Festyn Rodzinny – celem imprezy było zintegrowanie rodziców, dzieci, młodzieży poprzez włączenie do wspólnej, czynnej zabawy na sportowo. Rozrywki zorganizowane podczas festynu pokazały ciekawe możliwości spędzania wolnego czasu na sportowo jako dobrego sposobu na integrację w rodzinnym gronie;
  - szkolną uroczystość Wigilijna, która kultywowała tradycje związane z okresem świąt Bożego Narodzenia. Zaproszenie uczniów z rodzicami i rodzeństwem miało na celu wzmacnianie więzi międzypokoleniowej i zacieśnienie kontaktów ze szkołą;
- 2) działania psychologiczno - pedagogiczne wspierające rodziny - zdania podejmowane przez pedagoga i psychologa obejmowały:

- pomoc psychologiczno - pedagogiczną dla uczniów w formie: zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno - wyrównawczych, indywidualnych zajęć z psychologiem i pedagogiem;
  - konsultacje i porady psychologiczne dla uczniów i rodziców uczniów;
  - porady pedagogiczne dla uczniów i rodziców uczniów;
  - udział w Zespołach Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (Niebieska Karta);
  - współpracę z placówkami wspierającymi rodziny: Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, MOPS, świetlicą środowiskową;
  - współpracę z asystentami rodziny, kuratorami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej przez rodziców, którzy potrzebują pomocy w zakresie: organizacji czasu wolnego dzieciom, pokonywania trudności szkolnych, eliminowaniu zaburzeń zachowania;
  - działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz programy zdrowotne skierowane do rodziców. Realizacja programów profilaktycznych m.in.: Bezpieczna szkoła, „Twoje dziecko on - line”, „Ustrzec dziecko - alkohol, narkotyki”;
  - realizowanie programu stypendialnego dla uczniów: stypendia socjalne i stypendia miejskie (pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu dokumentacji, weryfikacja wniosków pod względem formalnym i rachunkowych, wypłata należności);
  - kierowanie uczniów na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej (kompletowanie dokumentacji, wystawianie opinii, uzupełnianie wniosków);
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:
- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic-dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb);
  - trening psycho-edukacyjny (radzenie sobie ze stresem, zniechęceniem, lękiem, bezsilnością i własnymi emocjami);
  - trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak);
  - praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji).
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:
- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świątach rodzinnych);
  - poprawa relacji rodzic - dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie - co należy do roli matki, ojca, dziecka itp., rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka);
  - podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu - gry i zabawy, spacerowanie itp.);
  - wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy);
  - motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywaniu systemowego kontaktu ze szkołą dziecka.
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin poprzez zachęcanie, motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej np.:
- udziału w festynach i imprezach kulturalnych organizowanych przez Szkołę Podstawową nr 5, Radę Osiedla Radziwie, MOPS;
  - informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych;
  - udziału w wydarzeniach szkolnych (udział w rozpoczęciu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia, udział w Festynach Rodzinnych, kiermaszach itp.);

6) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci:

- konsultacje dla rodziców (jak motywować dzieci do nauki, organizacja przestrzeni do nauki, konsultacje w związku z karaniem i nagradzaniem dzieci, zacieśnianie więzi poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego);
- konsultacje dla dzieci (sposoby panowania nad emocjami, mnemotechniki, ćwiczenia relaksacyjne, itp.).

Szkoła Podstawowa nr 6

1) pomoc psychologiczno – pedagogiczna i dydaktyczna:

- zorganizowanie warsztatów edukacyjnych „Szkoła dla Rodziców” (cykl 10 spotkań);
- zajęcia warsztatowe dla rodziców, przeciwdziałanie narkomanii „Moje dziecko nie wzięło”;
- zajęcia profilaktyczne z udziałem rodziców: „Jaś i Małgosia na tropie”;
- pedagogizacja rodziców na zebraniach klasowych;
- indywidualne rozmowy z rodzicami podczas „Dni Otwartych” i w sytuacjach problemowych;
- organizowanie spotkań z psychologiem PPP podczas „Dni Otwartych”;
- udostępnianie księgozbioru z poradami dotyczącymi problemów wychowawczych;
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły: MOPS – asystenci rodzinni, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Interdyscyplinarny Zespół w ramach „Niebieskiej Karty”, Sąd Rodzinny – Kuratorzy Rodzinni, Rodzinny Ośrodek Pieczy Zastępczej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna – konsultacje, kierowanie na badania zajęcia, Komenda Policji – współpraca z dzielnicowymi (pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi).

2) imprezy rodzinne – integracyjne:

- popołudniowe biesiady rodzinne, mające na celu integrację rodziny ze szkołą;
- wspólne Wigilie klasowe;
- święta rodzinne w szkole: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Ojca;
- udział w Orszaku Trzech Króli;
- Marsz dla Życia i Rodziny;
- wspólne kolędowanie – koncerty bożonarodzeniowe;
- wspólne wyjazdy na pikniki klasowe i wycieczki;

3) szkolne konkursy rodzinne, których organizacja ma na celu integrację rodziny: „Najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową”, „Drzewo genealogiczne”, „Najciekawszy piernik bożonarodzeniowy”, „Najsmaczniejszy sok z warzyw i owoców”.

Szkoła Podstawowa nr 11

W roku 2016 w szkole przeprowadzonych zostało wiele działań i inicjatyw promujących wartości rodzinne. Wśród nich należy wymienić lekcje otwarte dla dzieci i ich rodziców organizowane w ramach Otwartych Drzwi pt. „Podróż w kosmos”, „Globus”, „Chińskie tangramy”. Zajęcia te miały na celu integrację przyszłych uczniów, ich rodziców i społeczności szkolnej, wspieranie rozwoju emocjonalnego dzieci oraz poszerzanie ich kompetencji społecznych.

Rodzice wspierali i brali udział w organizacji spotkań, imprez, inscenizacji i przedstawień takich jak: Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, wspólne klasowe Wigilie, zabawy Andrzejkowe, Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka, obchodów „Tygodnia postaci baśniowych i literackich” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa i przedstawieniach teatralnych wystawianych przez uczniów „Jaś i Małgosia” i „Kot w butach”. Rodzice uczestniczyli wraz z dziećmi w przygotowaniu wypieków i stroików na szkolny Kiermasz Świąteczny, tworzeniu dekoracji i strojów do

przedstawień i inscenizacji, dekorowaniu sal i wspólnej zabawie podczas spotkań. Ważnym przedsięwzięciem organizowanym w szkole był turniej organizowany w ramach obchodów Dnia Edukacji Narodowej „Kocham Cię szkoło!”. Nauczyciele, uczniowie i rodzice wspólnie brali udział w wyzwaniach przygotowanych przez komisję konkursową. Zadania dotyczyły wspólnoty szkolnej, jej praw i obowiązków, ale również związane było z rywalizacją i dobrą zabawą.

W szkole prężnie działa również koło turystyczno – krajoznawcze, które uczestniczy w licznych rajdach. Podczas jednego z nich, który odbył się pod hasłem „Spotkanie pokoleń”, rodzice wraz ze swoimi pociechami zachęceni byli do samodzielnego poznawania regionu, najbliższej okolicy jak również do spędzania wspólnie czasu wolnego. Rodzice uczestniczyli również w przygotowaniu Międzyszkolnych Spotkań Twórczych czyli cyklicznych spotkań społeczności szkół i przedszkoli uczestniczących w twórczych zmaganiach uczniów. Brali również udział w akcjach charytatywnych, tj. zbieranie karmy dla zwierząt ze schroniska, „Góra grosza” i „Dzieci – dzieciom”. Uczniowie biorący udział w tych akcjach byli przez rodziców uwrażliwiani na krzywdy i potrzeby słabszych oraz bezinteresowne niesienie pomocy innym.

W roku 2016 roku rodzice uczniów klas VI brali udział w szkoleniu „Moje dziecko nie używa...” przeprowadzonego przez specjalistę z zakresu edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień Zespołu Niezależnych Realizatorów Programów Profilaktycznych PROFIL. Spotkanie z rodzicami miało za zadanie poszerzyć wiedzę w zakresie radzenia sobie z niepożądanymi zachowaniami ich dzieci w związku z sięganiem po środki odurzające, a szczególnie po alkohol. Wywiadówka profilaktyczna miała przede wszystkim za zadanie pomóc rodzicom w rozwijaniu osobistej odpowiedzialności ich dzieci w sprawie postaw wobec środków odurzających. Rodzice w ramach realizowania zadań związanych z profilaktyką uzależnień brali udział w programach profilaktycznych „Domowi Detektywi Jaś i Małgosia na tropie” dla uczniów klas IV i „Fantastyczne Możliwości” dla uczniów klas VI. Rodzice wraz ze swoimi dziećmi tworzyli domowe drużyny, które wspólnie rozwiązywały zadania przeznaczone dla nich w materiałach szkoleniowych. Programy miały na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz ograniczenie problemów związanych z piciem alkoholu poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących. Rodzice i dzieci z klas integracyjnych mogli korzystać z wyposażonej biblioteki szkolnej. Uczestniczyli również w zespołach ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej w ramach których, omawiane były postępy, problemy i potrzeby uczniów posiadających orzeczenia o kształceniu specjalnym. Rodzice mogli również korzystać w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej z porad i konsultacji pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego. W ramach pomocy uczniom i ich rodzinom będącym w trudnych, kryzysowych sytuacjach nawiązano współpracę z Kuratorami Sądowymi, asystentami rodziny i pracownikami Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Szkoła Podstawowa nr 12

Działania promujące wartości rodzinne organizowane w szkole w 2016 roku:

1) imprezy ogólnoszkolne o charakterze rodzinnym:

- Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka – dnia 1 czerwca 2016 roku,
- Piknik Pod Brzozami pod hasłem – „Tu trzy pokolenia wypędzą dziś lenia” - impreza integracyjna dla całych rodzin - dnia 17 września 2016 roku;

2) uroczystości klasowe z udziałem rodziców: Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, spotkania opłatkowe, Mikołajki;

3) konkursy plastyczne: „Najwspanialej jest mi z Wami” – kl. I – III; „Dajcie mi szansę Was kochać” – kl. IV – VI; konkurs rodzinny na najładniejszą szopkę;

4) programy profilaktyczne: „Mamo, Tato – pozwól mi osiągnąć sukces”, „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne możliwości”, „Cukierki”.

Szkoła Podstawowa nr 13

Zrealizowano następujące inicjatywy promujące wartości rodzinne:

1) imprezy szkolne na rzecz rodziny lub we współpracy z rodzicami:

- Pasowanie na przedszkolaka
- Ślubowanie pierwszaków
- Wigilie klasowe i szkolna
- Dni Mamy i Taty
- Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, Dzień Babci i Dziadka
- Biegi Przełajowe o puchar Dyrektora SP 13 w Płocku
- Coroczny piknik profilaktyczny – rodzinny
- Bal szóstoklasisty
- Bal karnawałowy
- Nasz wspólny posiłek
- Prawa Dziecka – Konwencja Praw Dziecka;

2) Program profilaktyczny Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie”;

3) Dzień otwarty szkoły – wystawienie bajki dla dzieci (aktorzy – rodzice i nauczyciele);

4) współorganizowano akcję „Śniadanie daje moc” i „Akademia Bezpiecznego Puchatka”;

5) zajęcia prorodzinne realizowane na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej, zajęciach z wychowawcą i innych: Tango dla mamy i Taty; Moja mama jest naj; T jak Tata; Moja rodzina; Ja i moje rodzeństwo, Rodzinny wypoczynek; Zainteresowania członków rodziny; Dla Babci i Dziadka; Rodzinne muzykowanie; Kto jest głową rodziny?; Całkiem niezła rodzinka – rodzina zastępcza; Każda rodzina ma swoją historię; rozmowy, pogadanki na spotkaniach z rodzicami.

Szkoła Podstawowa nr 15

Imprezy i uroczystości promujące wartości rodzinne organizowane w szkole w 2016 roku:

1) promocja modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci:

- Przedstawienie „Jasełka Bożonarodzeniowe” wystawiane w kościele parafialnym w Płocku-Ciechomicach dla społeczności rodzinnej,
- Organizacja Balu Karnawałowego dla społeczności szkolnej i rodziców,
- Piknik Rodzinny – wspólne świętowanie Dnia Dziecka i Dnia Matki i Ojca- gry i zabawy sportowe, stoisko ciasteczkowe, kącik artystyczny,
- Dni Patrona obchodzony wspólnie z rodzicami i uczniami: piknik, Turniej Rodzinny w badmintona, wspólne śniadanie, msza św. z okazji święta patrona;

2) upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz dzieci i rodzin poprzez uaktualnianie strony internetowej szkoły, informowanie o możliwościach udzielenia pomocy socjalnej i innych;

3) podjęcie działań zmierzających do stworzenia projektu, który swoją ofertą programową obejmie całą rodzinę, a w szczególności osoby starsze:

- organizacja Dnia Babci i Dnia Dziadka – występy dla najbliższych, wspólny posiłek;
- organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo, w których występuje problem przemocy, uzależnień;
- organizacja ferii zimowych i zielonej szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 16

Na terenie placówki praca z rodziną była prowadzona w następujących formach:

- 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne - dyrektor, wicedyrektor, pedagog, logopeda, nauczyciele terapii pedagogicznej, wychowawcy oraz pielęgniarka i stomatolog – cały rok szkolny
terapia i mediacja - dyrektor, wicedyrektor, pedagog, wychowawca, specjaliści z zakresu terapii pedagogicznej;
- 2) działania socjalno-pomocowe - stypendia miejskie, socjalne, za naukę i za sport; organizacja pomocy w postaci zbiórki odzieży i refundacji obiadów dla najuboższych, udział szkoły w programie „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole”;
- 3) działania profilaktyczne:
  - pogadanki dla rodziców podczas zebrań rodzicielskich,
  - programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień (program – wywiadówka profilaktyczna „Ustrzec dziecko – alkohol, narkotyki oraz programy dla uczniów kl. IV – VI, „Debata”, „Potrafię być sobą”, „Dopalacze – to też narkotyki”,
  - Teatr profilaktyczny dla uczniów klas I – VI,
  - objęcie szczególną opieką dzieci z dysfunkcjami,
  - Szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie pomocy rodzinie „Rodzina – jako system”, „Efektywna komunikacja interpersonalna nauczyciel-rodzic”;
- 4) działania kulturalne:
  - imprezy okolicznościowe, apele szkolne, uroczystości rocznicowe, dyskoteki, imprezy integracyjne (Dzień Chłopaka, Andrzejki, Mikołajki, wigilia klasowa, jasełka, zabawa karnawałowa, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, kiermasz wielkanocny, Pchli targ);
  - współpraca z ośrodkami działającymi na rzecz rozwoju dziecka między innymi: Galeria „Mosty”, SDK, Książnica, Muzeum Mazowieckie, Teatr Dramatyczny;
- 5) organizacja czasu wolnego:
  - Ferie zimowe na terenie szkoły i poza szkołą,
  - Wycieczki krajoznawcze, rajdy piesze,
  - Zajęcia sportowe typu: SKS, koło zdrowego stylu życia, PAPR, OSPR,
  - Udział szkoły w programie „Otwarte obiekty sportowe” – sobotnie zajęcia sportowe dla rodzin;
- 6) rozwijanie zainteresowań uczniów:
  - diagnoza sytuacji wychowawczej szkoły – pomoc w organizowaniu czasu wolnego dla uczniów,
  - udział w kołach zainteresowań na terenie szkoły i poza szkołą,
  - umożliwienie uczniom skorzystania z placu zabaw i boisk na terenie szkoły,
  - umożliwienie uczniom korzystania z komputerów znajdujących się na terenie szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 17

W 2016 roku placówka zrealizowała następujące zadania na rzecz rodziny:

- rajdy turystyczne – wspólna wędrowka rodziców, dzieci i nauczycieli szlakami turystycznymi Płocka i okolicy propagująca aktywny wypoczynek i zdrowy styl życia;
- udział w Orszaku Trzech Króli – wspólne przejście ulicami miasta rodziców i dzieci jako forma wspólnie spędzonego czasu oraz wyraz jedności z całym miastem i szkołami;
- Dni Otwarte Szkoły;
- Dni Patrona Szkoły - wspólne przygotowanie imprezy przez rodziców i nauczycieli oraz opieka nad uczniami podczas nocowania uczniów w szkole;

- organizacja Pikniku Rodzinnego „Rodzinna zabawa – fajna sprawa” skierowanego do uczniów, rodziców, opiekunów i nauczycieli, mający na celu: integrację środowiska, wspólne spędzanie czasu wolnego, wzmacnianie prawidłowych więzi z rodziną, promowanie zdrowego stylu życia, wyrównywanie szans między dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, zaniedbanych środowiskowo, dotkniętych problemem alkoholowym, a z rodzin dobrze sytuowanych i prawidłowo funkcjonujących;
- wspólne sprzątanie (uczniowie, rodzice, nauczyciele) terenu wokół szkoły w ramach kampanii „Sprzątanie świata”;
- Mikołajki na wesoło – wspólna zabawa drużyn złożonych z przedstawicieli uczniów, rodziców i nauczycieli na poszczególnych poziomach klas (układanie puzzli, odgadywanie zagadek i przysłów związanych z zimą, pakowanie prezentów na czas, śpiewanie kolęd, wykazywanie się znajomością tradycji i zwyczajów związanych ze świętami Bożego Narodzenia);
- Wigilie klasowe – aktywne włączenie się rodziców w organizację uroczystości klasowych, wspólne świętowanie, śpiewanie kolęd;
- Jasełka „Boże Narodzenie oczami wiary”, zwrócenie uwagi na wzajemne przebaczenie pomimo wielu różnic i poglądów - pomoc Rady Rodziców w przygotowaniu uroczystości.

Szkoła Podstawowa nr 18

Inicjatywy promujące wartości rodzinne:

- bezpośrednie współdziałanie z rodzicami: organizacja Pikniku Rodzinnego, organizacja imprez okolicznościowych (np.: 40-lecie szkoły, Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki...), pomoc w organizacji i uczestnictwo w opiece podczas wycieczek, wyjazdów na zielone i białe szkoły, pomoc w działaniach szkolnego wolontariatu, rozwiązywanie konfliktów (np.: uczestnictwo w spotkaniach zespołu wychowawczego), pomoc w nauce (spotkania rodziców ze specjalistami zajęć: rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, integracji sensorycznej, nauczycielami wspomagającymi z klas integracyjnych oraz nauczycielami poszczególnych przedmiotów – udzielanie porad i wskazówek, jak pracować z dzieckiem w domu), skrzynka zaufania (do kontaktu z rodzicami i uczniami), pomoc rodzicom w nawiązywaniu kontaktów z instytucjami wspomagającymi;
- promowanie zdrowego stylu życia - rozwijanie zainteresowań i pasji oraz umiejętności organizowania wolnego czasu i dbania o zdrowie: organizowane zajęć podczas ferii zimowych i wakacji, organizowanie zielonych i białych szkół, rozwijanie zainteresowań (np.: konkursy, wycieczki, rajdy, udział uczniów w zawodach sportowych, zdrowe odżywianie, higiena osobista.
- działania profilaktyczne: prowadzenie zajęć profilaktycznych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, Program Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie”, Program profilaktyczny „Debata”, „Fantastyczne możliwości”, Międzyszkolny konkurs „Żyj bezpiecznie”, „Wesołe ferie”, „Wakacje z pomysłem”, Zajęcia psychoedukacyjne „Jak dbać o siebie”, „Zagrożenia dla zdrowia”, Program profilaktyczny „Spójrz inaczej”, Program profilaktyczny „Stop agresji i przemocy”, zajęcia logopedyczne dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, program profilaktyczny „Jestem ważny”. Powyższe działania mają na celu przekazanie wiedzy na temat zagrożeń i skutków w sytuacjach ryzykownych (alkohol, narkotyki), kształtowanie umiejętności budowania poczucia własnej wartości i silnej osobowości, umiejętności asertywnych, uświadamianie dzieciom konsekwencji negatywnych zachowań, chronienie przed sięganiem po środki uzależniające poprzez

rozwijanie zainteresowań i własnych pasji, dbanie o swoje zdrowie – kondycję fizyczną i psychiczną;

- działania socjalno-pomocowe: wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu problemów na różnych poziomach: społecznych, ekonomicznych, prawnych, pomoc rzeczowa (np.: paczki świąteczne)
- poradnictwo rodzinne i specjalistyczne: pomaganie rodzicom w nawiązywaniu kontaktów z instytucjami wspomagającymi, kierowanie ich np.: do poradni psychologiczno-pedagogicznej, sądu, MOPS-u, itp.;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna: uwzględnianie specyficznych potrzeb uczniów, prowadzenie zajęć specjalistycznych, udzielanie porad rodzicom.

Szkoła Podstawowa nr 20

W szkole od 19 lat realizowany jest program profilaktyczny promujący zdrowy styl życia i wartości rodzinne. Celem głównym działań w ramach projektu pod hasłem „Aby zdrowym być, trzeba umieć żyć” jest promocja zdrowego stylu życia i kulturalnego spędzania wolnego czasu w gronie rodzinnym i rówieśniczym - bez alkoholu i innych używek.

Co roku od 12 lat odbywa się program się pod hasłem „Czuję się bezpiecznie w swojej rodzinie” jest to cykl spotkań, konkursów plastycznych, zawodów sportowych. W programie bierze udział cała społeczność szkolna. „Potyczki rodzinne” - to zabawa sportowa, w której uczestniczy rodzic z dzieckiem.

Organizowane są imprezy szkolne na rzecz rodziny lub we współpracy z rodzicami takie jak: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i Ojca, Dzień chłopaka, Dzień kobiet, Pikniki Rodzinne, Wigilia, Wielkanoc, Wigilia, Wielkanoc.

Dla najbardziej potrzebujących rodzin cała społeczność szkolna angażowała się w zbiórkę produktów żywnościowych i chemicznych, z których przygotowano paczki świąteczne.

Dzieci wraz z rodzicami chętnie brały udział w programach profilaktycznych, np. „Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne możliwości”.

W szkole działało koło PTTK, gdzie rodzice wraz z dziećmi brali czynny udział w rajdach.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 22

Inicjatywy promujące wartości rodzinne organizowane w szkole w 2016 roku:

1) programy profilaktyczne:

- Cukierki – klasy drugie,
- Domowi Detektywi – klasy czwarte,
- Znajdź właściwe rozwiązanie – klasy piąte,
- Debata oraz Fantastyczne Możliwości - kl. szóste,
- Nie pal przy mnie proszę – klasy I- III.

2) uroczystości, imprezy na rzecz rodziny:

- Festyn Rodzinny „Żyj Eko- zdrowo i kolorowo w przyjaznym środowisku”,
- Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci,
- Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych,
- Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka,
- Światowy Dzień Rodziny
- Dzień Niepełnosprawności.
- Dzień Matki,
- Dzień Ojca,
- Dzień Babci i Dziadka,

- wigilie klasowe,
- Andrzejkki.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 23

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 23 im. Armii Krajowej w ramach realizowanego programu podejmuje liczne działania mające na celu udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych, podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

W ramach promocji modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci w szkole organizowane są imprezy klasowe i szkolne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Ojca oraz Dnia Dziecka, a także Wigilie z udziałem rodziców i dzieci.

W celu zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym wśród dzieci w szkole prowadzone są zajęcia w zakresie rozwijania zainteresowań, uzdolnień i stwarzania szans na odniesienie sukcesu. W 2016r. ogólnie zajęciami pozalekcyjnymi objętych było 563 uczniów.

Do dyspozycji uczniów i ich rodzin jest boisko Orlik w ramach programu Otwarte Obiekty Sportowe.

W szkole działa SKKT- PTTK Wojazer - w rajdach i wycieczkach uczestniczą dzieci wraz z rodzicami.

Szkoła udziela także pomocy rodzinom w zakresie pokonywania trudności szkolnych, eliminowania zaburzeń zachowania oraz przystosowania społecznego. Specjalistyczną pomoc zapewniają nie tylko dzieciom, ale także rodzinom pedagogi, psycholog i logopeda. W celu konsolidacji działań pomocowych w szkole został powołany zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Zakres oddziaływań psychologiczno - pedagogicznych obejmuje obszary dotyczące funkcjonowania uczniów i ich rodzin - zadania diagnostyczne oraz psychokorekcyjne i terapeutyczne zmierzające do dokonania trafnej i rzetelnej diagnozy przebiegu aktywności uczniów w środowisku wychowawczym. Wyniki pokazują, że trudności szkolne dzieci w istotnym stopniu są odzwierciedleniem problemów w funkcjonowaniu rodziny. Stąd też podjęto oddziaływanie psychokorekcyjne (terapeutyczne) dzieci wraz z rodzicami. W analizowanym okresie odbyło się 218 sesji dla uczniów w ramach indywidualnej psychokorekcji, 236 sesji terapeutycznych w ramach indywidualnej terapii rodzin, 16 sesji dla uczniów w ramach oddziaływań wychowawczo terapeutyczno psychokorekcyjnych wspólnie z wychowawcami uczniów oraz specjalistami – pedagogiem i logopedą.

Na terenie szkoły działa Klub Rodziców Autyzm Help J i M, dający możliwość wymiany doświadczeń i wsparcia dla rodzin wychowujących dziecko autystyczne. Klub wspólnie ze wszystkimi uczniami, ich rodzicami, dyrekcją, nauczycielami oraz specjalistami naszej szkoły przygotowuje akcję "Świecić na niebiesko dla Autyzmu". Co roku organizowana jest uroczysta Akademia z okazji "Światowego Dnia Świadomości Autyzmu".

Szkoła realizuje działania w ramach miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomani – Program profilaktyczny „Życie w zgodzie i radości”, Program profilaktyczny „Debata”, „Cukierki”, „ Fantastyczne możliwości”, Program Profilaktyczny Domowych Detektywów Jaś i Małgosia na tropie”. Odbywają się konkursy profilaktyczne „Uzależnienia – co ty na to?”, spotkania profilaktyczne z rodzicami „Ustrzec dziecko, alkohol i narkotyki”, szkolenia dla nauczycieli „Dopalacze – nowe zagrożenia”. Dzieci uczestniczą w Białej szkole związanej z realizacją programu „Edukacja antyalkoholowa”.

W ramach udzielania pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych uczniowie korzystają ze stypendiów socjalnych i są objęci bezpłatnym dożywianiem.

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia

Szkoła podejmowała następujące działania:

- organizacja imprez okolicznościowych dla rodzin i społeczności lokalnej (np. Wieczornica z okazji Święta Niepodległości, koncerty świąteczne, Jasełka, audycje i koncerty muzyczne poszczególnych sekcji instrumentów – popisy uczniów, przedstawienia „Bajkowy pociąg” dla dzieci z płockich przedszkoli, widowisko słowno – muzyczne „Pinokio” na rzecz Hospicjum Płockiego;
- organizacja kiermaszy ozdób świątecznych na rzecz Hospicjum Płockiego;
- udział rodziców i opiekunów w uroczystościach klasowych;
- zwolnienie z opłaty za ubezpieczenie uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej;
- współpraca z przychodniami psychologiczno - pedagogicznymi – organizowanie pomocy dla uczniów i rodziców (udział w terapii grupowej);
- comiesięczne spotkania indywidualne nauczycieli i rodziców uczniów klas 4-6;
- organizacja zajęć terapeutycznych dla pojedynczych uczniów, klas i rodziców;
- organizacja zajęć wyrównawczych i specjalistycznych dla uczniów posiadających opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Gimnazjum nr 3

W roku 2016 w Gimnazjum nr 3 im. Jana Pawła II w Płocku zorganizowano następujące imprezy i uroczystości promujące wartości rodzinne:

1) spotkanie profilaktyczne dla rodziców na temat „Bezpieczne korzystanie z multimediiów i internetu przez młodzież”: prezentacja multimedialna, filmy edukacyjne i scenki profilaktyczne „Niebezpieczne Sieciuchy w Internecie” poruszające temat cyberprzemocy, hejtu, piractwa w sieci, innych zagrożeń płynących z internetu oraz zaburzonych więzi rodzinnych przygotowana przez nauczyciela informatyki i członków koła informatycznego;

2) pedagogizacja rodziców podczas zebrań oddziaływych na następujące tematy:

- „Nastolatki a czytanie”
- „Dobra komunikacja”
- „Przejawy tolerancji i nietolerancji wokół nas”
- „Rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i ich rodziców”
- „Kierunki kształcenia w przyszłości”;

3) organizacja wystawy fotograficznej prac uczniów „Nasi bliscy – portrety” przygotowana pod kierunkiem nauczycieli. Jej celem było m. in. „przyjrzenie się i odkrycie na nowo” dziadków, rodziców, rodzeństwa;

4) organizacja IV Rejonowego Konkursu Historycznego: „Źródła historyczne bogactwem kulturowym narodu”. Konkurs obejmował zakresem znajomość źródeł historycznych dotyczących własnej rodziny lub szkoły. Tematem przewodnim było hasło „Zostań rodzinnym archiwistą”;

5) organizacja Powiatowego Międzyszkolnego Konkursu Informatycznego – w Środowisku Scratch „Zaprogramuj świąteczne marzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia: celem konkursu było rozwijanie zainteresowań informatycznych wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z Płocka oraz powiatu płockiego, stymulowanie kreatywności i logicznego myślenia oraz kultywowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia i kształtowanie postaw prorodzinnych;

6) wizyta w Miejskim Przedszkolu nr 13 w ramach szkolnej akcji promującej czytanie.

Gimnazjum nr 4

Szkoła podejmowała szereg inicjatyw promujących wartości rodzinne.

W celu zdiagnozowania środowiska oraz problemów rodzinnych uczniów wychowawcy, pedagog oraz psycholog prowadzili szereg rozmów i wywiadów. Rodzice oraz uczniowie kierowani byli do odpowiednich placówek wspierających.

Dla wychowanków gimnazjum organizowane były dodatkowe zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne. Prowadzone były liczne programy profilaktyczne.

W 2016 roku gimnazjum wygrało V edycję Budżetu Obywatelskiego Miasta Płocka i utworzone będzie Multimedialne Laboratorium Kształcenia „Od juniora do seniora”.

Przy współpracy z Radą Mieszkańców Osiedla placówka zorganizowała „Wiosenny Piknik Rodzinny”. Aktywnie współpracowało z Fundacją Portal FM – Pomagamy Dzieciom (organizacja uroczystej gali na zakończenie konkursu ekologicznego na zbiórkę plastikowych nakrętek i makulatury) oraz z Parafią pw. Ducha Świętego.

Gimnazjum nr 5

Działania promujące wartości rodzinne podjęte przez Gimnazjum nr 5 w Płocku:

- wyjazd integracyjny do Środonia z udziałem uczniów i rodziców klasy integracyjnej,
- udział rodziców w szkolnej uroczystości z okazji Światowego Dnia Autyzmu,
- udział rodziców w imprezach klasowych takich jak: Wigilia, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet,
- organizacja rowerowego rajdu integracyjnego dla rodziców, uczniów, nauczycieli i absolwentów,
- zorganizowanie pieszego rajdu integracyjnego klas pierwszych z udziałem nauczycieli, uczniów i chętnych rodziców zakończony prezentacjami klas i ogniskiem,
- organizacja przez rodzica zajęć w miejscu pracy dla uczniów jednej z klas,
- prowadzenie przez matkę ucznia zajęć dla całej klasy z doradztwa zawodowego,
- współorganizacja z Radą Mieszkańców Osiedla Łukasiewicza pikniku z okazji Dnia Sąsiada,
- pomoc rodziców w zorganizowaniu udziału szkoły w Pikniku Europejskim,
- szkolenia rady pedagogicznej: praca z dzieckiem autystycznym, pierwsza pomoc przedmedyczna, „Jak uczyć (się) krytycznego myślenia”.

Gimnazjum nr 6

Działania podejmowane przez gimnazjum promujące wartości rodzinne:

- szkolenie dla rodziców: „Moje dziecko, nie używa” - prowadzone przez profilaktyka uzależnień.;
- spotkanie dla rodziców uczniów klas II z realizatorem profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów”;
- zorganizowanie Pikniku Rodzinnego „Dzień Twórczości i Talentu” połączony z „Dniem Sportu”;
- przedstawienie profilaktyczne „Mamo, tato chcielibyśmy Wam powiedzieć”- zorganizowane przez uczniów szkoły;
- udział w ogólnopolskich konkursach: „Mediacja, rozmowa, zrozumienie, rozwiązanie - na pomoc rodzinie”, „Pomóż ocalić życie bezbronnemu”;
- akcja: „Postaw na Rodzinę” prezentacja multimedialna dla rodziców;

- cały rok szkolny współpraca z rodziną chłopca z chorobą nowotworową - wolontariat polegający na wspólnych spacerach zabawach.

Zespół Szkół nr 1

Inicjatywy promujące wartości rodzinne:

- coroczna organizacja Pikniku Rodzinnego dla mieszkańców Osiedla Międzytorze;
- uczestnictwo w pracach zespołu wspierającego rodzinę, w szczególności rodziny adopcyjne;
- rozpowszechnianie informacji o świetlicach środowiskowych i klubach profilaktyki środowiskowej;
- udostępnianie obiektów sportowych (w ramach „Otwartych obiektów”) na sportowe zajęcia rodzinne;
- organizacja zajęć w czasie ferii zimowych;
- współpraca z MOPS, GOPS w ramach dofinansowania obiadów dla uczniów z ubogich rodzin, kierowanie rodziców do MOPS;
- współpraca z kuratorami sądowymi, kierowanie wniosków do sądu o objęcie rodziny wsparciem;
- realizacja programów profilaktycznych promujących wartości rodziny i angażujących dzieci i rodziców (np. Korekta, Debata, Moje dziecko nie używa, ARS);
- lekcje wychowawcze promujące wartości rodziny, w tym realizowane przez podmioty zewnętrzne, np. projekt „Życie z za krat”;
- tematyka zajęć wychowanie do życia w rodzinie odnosząca się do wartości rodzinnych;
- organizacja wydarzeń promujących wartości rodzinne np.: Koncert kolęd dla rodziców i młodzieży, przedstawienie bożonarodzeniowe, wigilie klasowe;
- porady, konsultacje dla rodziców (realizowane przez pedagogów, psychologa, doradcę zawodowego, wychowawców);
- organizacja przedsięwzięcia „Drzwi otwarte” dla młodzieży i rodziców.

Zespół Szkół nr 2

Inicjatywy promujące wartości rodzinne i inne działania na rzecz rodziny realizowane w Zespole Szkół nr 2:

- profilaktyczny festyn rodzinny „Szkolne dni profilaktyki i zdrowego trybu życia” dla uczniów, rodziców i społeczności lokalnej;
- prozdrowotna i prorodzinna impreza integracyjna dla uczniów i rodziców klas III szkoły podstawowej „Zdrowo na sportowo” z konkurencjami sportowymi dla ojców, matek i dzieci oraz degustacją zdrowej żywności przygotowanej przez rodziny z poszczególnych klas;
- Dzień Babci i Dziadka;
- Dzień Matki i Dzień Ojca;
- Święto Rodzinki;
- Pikniki integracyjne z udziałem rodziców w klasach I- III;
- nieodpłatne zajęcia rekreacyjno- sportowe organizowane w czasie ferii zimowych;
- Białe szkoły z programami profilaktycznymi „Uwolnij się od nałogu” , „Czym skorupka za młodu nasiąknie”;

- koła zainteresowań: krajoznawczo - turystyczne, taneczne, przyrodnicze, twórcze, matematyczne, SKS, chór szkolny;
- zajęcia reedukacyjne, logopedyczne.

Zespół Szkół nr 3

Działania prowadzone na rzecz rodziny w Zespole Szkół nr 3 w 2016 roku:

- organizacja na terenie szkoły spotkania z pisarką Ewą Nowak adresowanego do rodziców młodzieży szkolnej pt. "Jak rozbudzić w dziecku pasję do czytania?";
- przeprowadzenie przez szkolnych doradców zawodowych spotkania edukacyjno-informacyjnego z rodzicami uczniów oddziałów maturalnych - wspieranie rodziców w działaniach doradczych wobec własnego dziecka;
- przygotowanie okolicznościowych gazetek ściennych promujących obchody Dnia Ojca, Dnia Matki;
- włączanie uczniów w ogólnopolskie konkursy plastyczne i fotograficzne popularyzujące m. in. tradycje i wartości prorodzinne, np. "Jej portret, jego portret, ich portret", "Tradycje wielkanocne";
- wzmacnianie roli i funkcji rodziny poprzez prowadzenie na terenie szkoły poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego, w tym poradnictwa specjalistycznego.

Zespół Szkół nr 5

Inicjatywy podejmowane przez szkołę w 2016 roku, promujące wartości rodzinne:

- udział uczniów i ich rodziców w Orszaku Trzech Króli, który jest okazją do wspólnego świętowania, śpiewania kolęd oraz czasem modlitwy za rodzinę;
- organizacja kiermaszu wielkanocnego w szkole dla uczniów oraz rodziców, podczas którego zebrano fundusze dla niepełnosprawnego ucznia szkoły;
- organizacja „Drzwi Otwartych” w ramach promocji szkoły dla kandydatów i ich rodziców, przy współudziale uczniów i nauczycieli placówki;
- Organizacja Pikniku Integracyjnego dla uczniów i ich rodziców z klas integracyjnych Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 8 w Płocku, Szkoły Podstawowej nr 22 oraz Szkoły Podstawowej nr 23 w Płocku;
- włączenie uczniów i ich rodziców w ogólnopolską kampanię „Tydzień dobrego chleba i promocji zdrowego stylu życia w szkole” (upieczenie przez rodziców i uczniów chleba na zakwasie, dzielenie się wiedzą nt. przepisów pieczenia chleba);
- Moja rodzina – rozmowy z uczniami na temat najważniejszych funkcji rodziny, mojego miejsca w rodzinie oraz pielęgnowaniu więzi rodzinnych;
- udział w akcji charytatywnej „Góra Grosza” – pomoc dzieciom znajdującym się w rodzinach zastępczych;
- włączenie się w akcje pomocy przedświątecznej dla rodzin: „Paczka świąteczna” – zbiórka słodyczy dla najuboższych uczniów ze szkoły i „Szlachetna Paczka” – przygotowywanie paczek świątecznych dla potrzebujących rodzin;
- zorganizowanie zbiórki żywności długoterminowej na rzecz podopiecznych Stowarzyszenia Pomocy Rodzinom TYGIEL;
- udział nauczyciela w Studium Terapii Rodzin prowadzonym przez Towarzystwo Psychoprofilaktyczne w Warszawie.

Wartości rodzinne promowane były również za pośrednictwem tradycyjnych uroczystości szkolnych, takich jak: rozpoczęcie roku szkolnego, akademie z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Legenda o patronie szkoły Aleksandrze Macieszy, Akademia z okazji Odzyskania Niepodległości,

Międzynarodowy Dzień Tolerancji, Obchody Dnia Osób Niepełnosprawnych, Wystawa „Święta Bożego Narodzenia”, Jasełka Bożonarodzeniowe, wigilie klasowe, Świąteczne kolędowanie, Akademia z okazji święta Konstytucji 3-go Maja, uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Zespół Szkół nr 6

Inicjatywy promujące wartości rodzinne organizowane w 2016 roku:

- realizacja wielu programów profilaktycznych, wspierających rodzinę, takich jak: *Twoje życie – Twój wybór – stop dopalaczom, narkotykom, substancjom psychoaktywnym...*, *Nie daj się oszukać – dopalacze to też narkotyki...*, *Dopalacze – Twoje Życie – Twój wybór zagrożenie współczesnego świata*, *Wybierz wolność*;
- organizacja spotkań i szkoleń dla rodziców: np. „Ustrzec dziecko – alkohol, narkotyki...”;
- organizacja IV edycji Międzyszkolnego Konkursu Profilaktycznego dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pod hasłem: „Współczesne zagrożenia zdrowia”;
- organizacja Profilaktycznego Konkursu Multimedialnego dla uczniów klas I Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Władysława Jagiełły w Płocku;
- udział w II Przeglądzie Uczniowskich Filmów Profilaktycznych – nagranie czterech filmów profilaktycznych, biorących udział w wyżej wymienionym konkursie (wyróżnienie za film profilaktyczny);
- udział w Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych;
- udział w akcji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych „Dopalacze kradną życie”;
- zbiórka żywności trwałej dla podopiecznych płockiego wolontariatu oraz MOPS-u – współpraca z Centrum Wolontariatu;
- przygotowanie Szlachetnej Paczki;
- zakup dużej bombki, która przyozdobiła Choinkę Dobroczyńców – dochód z ozdób choinkowych został przeznaczony na pomoc 11-osobowej rodzinie z Pęszyna, której dom spalił się podczas pożaru;
- realizacja przez pedagoga szkolnego pogadanek podczas zajęć świetlicowych oraz godzin do dyspozycji wychowawcy z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego stylu życia i zasad bezpieczeństwa;
- koordynacja spotkań uczniów z zaproszonymi gośćmi - zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień oraz przepisów prawnych (spotkania dla uczniów z Policją, Strażą Miejską);
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w zakresie profilaktyki i inicjatyw promujących wartości rodzinne: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Płocku, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płocku, Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka, Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Płocku, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy WUP Filia w Płocku, OHP– Mobilnym Centrum Informacji, Politechniką Warszawską, filia w Płocku, Policją, Strażą Miejską, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Zespołem Niezależnych Realizatorów Programów Profilaktycznych PROFIL;
- diagnozowanie sytuacji uczniów w celu wspierania ich rozwoju z wykorzystaniem form pomocy psychologicznej takich jak: konsultacje z wychowawcami oraz wywiady z rodzicami i uczniami, porady;
- prowadzenie zajęć grupowych w klasach na tematy związane m.in. z: szacunkiem w życiu, czynnikami utrudniającymi i ułatwiającymi współpracę w grupie, czynnikami determinującymi wybór zawodu, osobowością zawodową, przygotowaniem młodzieży do podjęcia trafnej decyzji zawodowej;

- udzielanie stałego wsparcia uczniom z niepowodzeniami szkolnymi, konsultacje z wychowawcami i nauczycielami, polegające na wspólnym analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych i wagarowania (analiza frekwencji i ocen uczniów na podstawie elektronicznego dziennika lekcyjnego);
- prowadzenie sesji coachingowych;
- udzielanie uczniom doradztwa (porady indywidualne i grupowe) w prawidłowym wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia;
- rozpoznawanie bieżących sytuacji problemowych w szkole i rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów - indywidualne rozmowy z uczniami oraz wychowawcami, rodzicami;
- wsparcie w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- współpraca z Radą Rodziców,
- rozdanie ulotek profilaktycznych rodzicom uczniów klas pierwszych, zaprojektowanych przez psychologa szkolnego i pielęgniarkę szkolną;
- zaprojektowanie i realizacja Jagiellońskiej Akcji Antynikotynowej pod hasłem: „Włącz myślenie, rzuć palenie” we współpracy z Samorządem Uczniowskim, opiekunami Samorządu Uczniowskiego oraz pielęgniarką szkolną, rodzicami;
- prowadzenie zajęć grupowych z uczniami poruszających tematykę szeroko pojętej profilaktyki (np. tolerancja, szacunek, orientacja zawodowa);
- konsultowanie indywidualnych przypadków uczniów z wychowawcami i nauczycielami, wsparcie w ich działaniach;
- wspieranie rodziców uczniów w różnego rodzaju problemach dotyczących relacji z dziećmi – konsultacje indywidualne;
- poradnictwo indywidualne oraz wsparcie młodzieży w problemach społecznych, rozwojowych oraz szkolnych z wychowawcami internatu;
- pomoc uczniom w prawidłowym wyborze kierunku studiów poprzez analizę testów preferencji i predyspozycji zawodowych oraz poprzez porady i konsultacje;
- udzielanie uczniom wsparcia w pokonywaniu trudnych sytuacji występujących w środowisku rodzinnym;
- działania na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej i rzeczowej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- organizacja uroczystości i imprez szkolnych: „Drzwi otwartych” dla rodziców i uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, Dnia Patrona Szkoły, III Pikniku Rodzinnego Jagiellończyków, Dnia Sportu Jubileusz 110-lecia powstania Szkoły, Dni Młodego Naukowca.

Liceum Ogólnokształcące im. Marsz. St. Małachowskiego

Działania podejmowane w 2016 roku:

- Szlachetna Paczka – zaangażowanie się uczniów w pomoc najuboższym rodzinom, polegające na organizacji zbiórek na najpotrzebniejsze artykuły;
- Koncert kolęd „ Oj Maluśki, Maluśki” – wspólne kolędowanie uczniów i ich rodzin;
- Dzień Dziecka – organizacja ogniska integracyjnego dla dzieci wraz z rodzicami;
- poradnictwo w sprawie pokonywania trudności wychowawczych dla rodziców prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego;
- poradnictwo w sprawie rozwiązywania problemów nastolatków prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego;
- wsparcie psychologa i pedagoga szkolnego dla uczniów i ich rodzin w zakresie poradnictwa dotyczącego profilaktyki uzależnień;

- organizacja przez wychowawców klas Wigilii klasowych, działania mające na celu wspieranie wartości rodzinnych;
- współpraca psychologa i pedagoga szkolnego z MOPS w procedurze „Niebieskie Karty”;
- współpraca z Towarzystwem Małachowiaków przy organizacji wydarzeń mających na celu pomoc rodzinom i promowanie wartości historycznych i patriotycznych wśród młodych ludzi takich jak: uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej nauczycielom szkoły, wspierając tym samym rodziny w wychowaniu młodych ludzi w poczuciu obowiązku wobec Ojczyzny;
- spotkania świąteczne oraz Piknik Małachowiaków mające na celu integrację różnych pokoleń Małachowiaków:
  - Projekt Duszna Sprawa – nocne zwiedzanie Małachowianki, w którym uczestniczyły głównie rodziny z dziećmi, co umożliwiło rodzicom wspólne spędzanie wolnego czasu wraz z dziećmi;
  - Projekt Historia z Małachowianką w tle, promujący rozwój artystyczny płocczan w każdym wieku i promujący postawy obywatelskie.

Zespół Szkół Ekonomiczno- Kupieckich w Płocku

Inicjatywy promujące wartości rodzinne w 2016 roku:

- organizacja pikniku rodzinnego dla uczniów i rodziców zainteresowanych uczęszczaniem do szkoły;
- praca psychologa szkolnego i pedagoga, którzy realizują spotkania o charakterze wychowawczym i terapeutycznym dla uczniów i ich rodziców. We wrześniu zostało zorganizowane spotkanie z rodzicami uczniów klas pierwszych, którego celem było przekazanie podstawowych informacji na temat zmian rozwojowych u młodzieży w tym okresie rozwojowym, przekazanie rad i wskazówek o charakterze wychowawczym i profilaktycznym;
- w okresie ferii i wakacji szkoła oferowała bezpłatne zajęcia sportowe wszystkim uczniom zainteresowanym tą formą spędzania wolnego czasu.

Zespół Szkół Budowlanych nr 1 w Płocku

Inicjatywy promujące wartości rodzinne w roku szkolnym 2016 podjęte przez pedagoga i psychologa szkolnego:

- współpraca z Zespołem Niezależnych Realizatorów Programów Profilaktycznych PROFIL oraz Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień;
- szkolenie dla rodziców uczniów klas I wszystkich oddziałów „Moje dziecko nie używa”;
- edukacja młodzieży oraz rodziców w zakresie szkodliwości oddziaływania substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie człowieka oraz zaburzone relacje w rodzinie – spotkania profilaktyczne;
- warsztaty profilaktyczno - edukacyjne dla młodzieży;
- współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego dla dzieci i Młodzieży – kierowanie młodzieży w celu rozpoczęcia procesu diagnostycznego celem dalszej pracy i wsparcia psychologicznego;
- współpraca z Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych – kierowanie rodziców i uczniów po porady do prawnika, psychologa, pracownika przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej (sytuacje stosowania przez uczniów

- przemocy fizycznej i/lub psychicznej względem rodziców bądź innych członków rodziny, udział w szkoleniach) – kierowanie rodziców po pomoc i wsparcie w trudnych sytuacjach rodzinnych;
- współpraca z Komendą Miejską Policji – organizacja spotkań z młodzieżą, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przemocy przy pomocy nowoczesnej technologii, organizacja spotkań indywidualnych, poradnictwo;
  - współpraca ze Strażą Miejską - patrolem szkolnym, wystąpienie z prośbą o zabezpieczanie terenu szkolnego oraz przyszkolnego w czasie trwania zajęć szkolnych, wystąpienie z prośbą o realizację spotkań z młodzieżą nt. Odpowiedzialności prawnej nieletnich;
  - kierowanie uczniów i rodziców do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień „JEST CZAS” – Ośrodek Medyczo – Psychologiczny VIDE;
  - występowanie o pomoc w formie dofinansowania do śniadań dla uczniów Miejsko/Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej;
  - konsultacje w sprawie uczniów - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
  - kierowanie uczniów i rodziców do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień „KAI KAIROS” oraz Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień „METANOIA”;
  - praca z młodzieżą w zakresie oddziaływań wspierająco-pomocowych i resocjalizacyjnych, Rozwiązywanie i omawianie problemów, wspólnie z młodzieżą, dotyczących:
    - x zagadnień zdrowotnych (stan zdrowia – choroby przewlekłe, zachowania ryzykowne, zagrożenia uzależnieniem, samookaleczenia, myśli i próby samobójcze);
    - x wglądu w siebie – poznanie siebie, mocnych i słabych stron, sposobu radzenia sobie w sytuacjach trudnych (internalizacja, eksternalizacja), chęć do zmian, analiza motywów postępowania, analiza relacji z otoczeniem;
    - x relacji w rodzinie – z rodzicami lub innymi dorosłymi, z rodzeństwem, poziom zrozumienia, poziom zaangażowania, umiejętność analizy przyczynowo-skutkowej podejmowanych działań, gotowość do zmian i rozmowy o trudnościach;
    - x relacji rówieśniczych - znaczenie jednostki dla grupy, wpływ grupy na jednostkę, obrona własnych racji i wartości, potrzeba uznania i przynależności odrzucenie przez grupę, autoizolacja, autoprezentacja, asertywność,;
    - x prawidłowy obraz siebie - rozpoznawanie motywacji do pracy, adekwatne poczucie własnej wartości, z czym mi dobrze a z czym nie, co i jak mogę zmienić, poczucie sprawstwa i decyzyjności, rozpoznawanie zasobów i obszarów trudnych, poszukiwanie/tworzenie grupy wsparcia;
    - x realizacji planów – sprawdzenie etapu gotowości do zmian (zgodnie z Trans Teoretycznym Modelem Zmiany), metoda małych kroków, motywacja do zmian, „metoda cudu”, magiczne myślenie, analiza zasobów;
  - udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom doświadczającym trudności w relacjach rówieśniczych, relacjach partnerskich, rodzinnych.
  - organizacja zbiórki rzeczy oraz pieniędzy dla uczennicy, której rodzina doświadczyła sytuacji kryzysowej – spłonął dom.
  - organizacja zbiórki pieniężnej dla uczennicy 4 klasy technikum – cięża, samotne rodzicielstwo, brak wsparcia ze strony rodziny, podjęcie działań mediacyjnych w rodzinie;
  - bieżąca praca z uczniami w zespole pedagogiczno-psychologicznym:
    - x ze zdiagnozowanym zaburzeniem osobowości,
    - x po doświadczeniu traumatycznym z zagrożeniem uzależnienia od alkoholu i trudną sytuacją rodzinną;
    - x eksperymentującym z substancjami psychoaktywnymi;
    - x z rodziny rozbitej z niskim poczuciem własnej wartości;

- x z zaburzeniami emocji i zachowania;
- x choroba nowotworowa w rodzinie;
- x działania wspierające dla uczniów po utracie osoby znaczącej w rodzinie;
- x działania wspierające, porady psychologiczne dla 2 absolwentów: depresja w rodzinie;
- x wsparcie dla ucznia i rodziny - terapia wychodzenia z uzależnienia od substancji psychoaktywnych;
- x wsparcie dla ucznia i rodziny – terapia wychodzenia z uzależnienia od alkoholu;
- x wsparcie dla ucznia i rodziny – przerwanie zachowań przemocowych w rodzinie;
- psychoedukacja rodziców (rozmowy indywidualne) dotyczyła problematyki:
  - x mechanizmów powstawania trudności emocjonalnych nastolatka,
  - x mechanizmów powstawania zaburzeń zachowania,
  - x trudności komunikacyjnych w rodzinie,
  - x prawidłowych relacji rodzinnych, problemy związane z życiem rodzinnym (bezrobocie rodziców i jego konsekwencje, rozwód rodziców, przemoc w rodzinie, problem alkoholowy w rodzinie, problemy wychowawcze rodziców - brak jasnych zasad i norm oraz konsekwencji w ich przestrzeganiu).

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1

Łącznie pracownicy merytoryczni (psychologowie, pedagodzy, logopedzi) Poradni udzielili rodzicom 1105 porad, konsultacji i instruktażu.

Wsparcie dla rodziców prowadzono poprzez:

- konsultacje – dotyczyły działań profilaktycznych, w tym profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, internetu i urządzeń elektronicznych oraz modyfikacji nieprawidłowych nawyków żywieniowych dziecka. Konsultacjami objęto rodziców dzieci: zdolnych, niepełnosprawnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających zastosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z chorobami przewlekłymi, z zaburzeniami psychiatrycznymi. Celem konsultacji było doraźne wsparcie rodzica w sytuacji dla niego trudnej oraz wypracowanie metod dalszego postępowania z dzieckiem;
- psychoedukację - rodzice byli edukowani w zakresie prawidłowości rozwojowych wynikających z wieku dziecka, otrzymywali wskazówki służące wspieraniu słabszych obszarów dziecka. Wzbogacano wiedzę i umiejętności z zakresu motywowania dziecka do nauki, wspierano umiejętności rodziców w stymulowaniu rozwoju dziecka;
- porady i instruktaż - dotyczyły postępowania z dzieckiem z podejrzeniem zaburzeń rozwojowych i zaburzeń życia psychicznego oraz problemów wychowawczych. Udzielano także instruktażu w celu wspierania dziecka z podejrzeniem zaburzeń depresyjnych, lękowych, niepełnością i opóźnionym rozwojem mowy, ADHD, trudności szkolnych i wychowawczych. W przypadku dzieci do 3-go roku życia prowadzonych w ramach Konsultacyjnego Punktu Wczesnej Interwencji rodzic podczas konsultacji otrzymywał w formie pisemnej wskazówki do pracy z dzieckiem i instruktaż dotyczący samodzielnego wykonywania ćwiczeń w domu. Rodziców kierowano też do odpowiednich specjalistów w związku ze stanem zdrowia dziecka np. w Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Uzależnień – Monar;
- warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkola dla rodziców” - adresatem tych warsztatów byli rodzice pragnący rozwijać praktyczne umiejętności wychowawcze i chcący efektywnie radzić sobie z sytuacjami problemowymi w relacjach z dziećmi. W czasie

trwania zajęć realizowano, m.in., treści dotyczące: komunikacji pomiędzy rodzicem a dzieckiem, stawiania granic, rozpoznawanie uczuć, aktywne słuchanie, pozytywne motywowanie;

- pomoc psychologiczną dla dzieci i rodziców – w ramach krótkoterminowej formy pracy psychoterapeutycznej, realizowanej w formie 6 spotkań, udzielono wsparcia i pomocy rodzinom w modyfikowaniu niewłaściwych zachowań dziecka, skutecznego radzenia sobie z sytuacjami problemowymi/konfliktowymi oraz pogłębienia wiedzy dotyczącej prawidłowych metod wychowawczych;
- prelekcje dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym podczas zebrań na terenie placówek - udział w zebraniach z rodzicami na terenie Miejskiego Przedszkola Nr 21, Miejskiego Przedszkola Nr 27, Miejskiego Przedszkola Nr 14. Spotkania miały charakter informacyjno – profilaktyczny. Celem było przybliżenie tematyki: dojrzałości szkolnej, adaptacji trzylatków przekraczających po raz pierwszy próg przedszkola, zaburzeń integracji sensorycznej i ich wpływu na dojrzałość szkolną. Rodzice otrzymali wskazówki dotyczące skutecznych sposobów ograniczenia stresu u dzieci w pierwszych dniach pobytu w przedszkolu. Zasygnalizowano także problematykę mutyzmu wybiórczego, jako zaburzenia lękowego występującego coraz częściej u dzieci – rozpoznanie jego wczesnych symptomów i zapobieganie wtórnych następstwom późnej diagnozy;
- spotkania z rodzicami w ramach tzw. *Dni Otwartych* na terenie szkół - najczęściej pojawiające się problemy wychowawcze dotyczyły: przemocy fizycznej i psychicznej wśród rówieśników, łamania regulaminu szkolnego, agresji, nadpobudliwości emocjonalnej, nieusprawiedliwionych godzin lekcyjnych, niskiego poziomu motywacji do nauki, trudności w nabywaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych. Podczas konsultacji pedagodzy wskazywali rodzicom przyczyny trudności w uczeniu się oraz możliwości korygowania słabiej funkcjonujących obszarów w rozwoju dziecka.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2

Na rzecz rodziny poradnia wykonywała szereg działań. Oprócz podstawowych zadań diagnozy zakończonej wydaniem opinii/ orzeczenia z zaleceniami dla rodziców dotyczącymi pomocy dziecku, specjaliści prowadzili na terenie Poradni różnego rodzaju terapie indywidualne i grupowe dzieci oraz młodzieży zawsze we współdziałaniu z rodzicami. Ponadto udzielali konsultacji psychologicznych i pedagogicznych poprawiających relacje rodzic-dziecko.

Na terenie przedszkoli prowadzili prelekcje i dyżury dla rodziców. W ramach programu „Wesołe przedszkoludki” realizowali warsztaty rozwijające umiejętności wychowawcze, w ramach projektu „Czas dla rodzica” prowadzili pracę terapeutyczno-edukacyjno-wsparciową dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. W ramach programu rozwijającego i wspierającego rozwój emocjonalno-społeczny dzieci „Bajki-Pomagajki” prowadzili konsultacje wychowawcze dla rodziców i warsztaty psychoedukacyjne dla dzieci.

Na terenie szkół podstawowych i gimnazjów prowadzili projekt NIEBIESKI profilaktyczno-edukacyjny przeciwdziałania przemocy, w tym w rodzinie we współpracy z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską.

Ponadto w ramach projektów badawczych prowadzonych w klasach II szkół podstawowych dotyczących rozpoznawania ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się „Mamo, tato, pomóż mi osiągnąć sukces w szkole” oraz profilaktyki trudności uczenia się matematyki „Arytmetyk, czyli matematyka na 5 z plusem” specjaliści prowadzili konsultacje indywidualne, prelekcje i warsztaty edukacyjne dla rodziców zdiagnozowanych dzieci.

W maju/czerwcu 2016 roku we współpracy z MSCDN oddział w Płocku została zorganizowana konferencja (także dla rodziców) dot. „Wspierania rozwoju małego dziecka (0-4 r. ż.)” wraz z warsztatami rozwijającymi umiejętności rodzicielskie wspierające różne sfery rozwojowe małego dziecka.

Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7

Działania szkoły:

- organizowanie imprez szkolnych z udziałem rodzin - Wigilie, Jasełka, Dni Rodziny, I Komunia św, Bierzmowanie, msze św z okazji świąt, uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego oraz zakończenia roku szkolnego, Dzień Sportu, biwaki, zielone szkoły, wycieczki szkolne z udziałem rodziców, obchody Dnia KEN- pasowanie na ucznia, Bale Karnawałowe, Bal noworoczny organizowany dla uczniów i rodzin przez pracowników Orlen;
- włączenie się w organizację Świąta Odzyskania Niepodległości przez Miasto piekąc ciasteczka - Marcelinki wspólnie z rodzicami;
- współpraca z kuratorami sądowymi w sprawach dotyczących problemów wychowawczych;
- prowadzenie szkoleń dla rodziców zależności od potrzeb - Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- realizacja programów profilaktyki np. na temat szkodliwości palenia papierosów oraz w zakresach - Higiena i zdrowie - realizacja programu własnego np. Kucharz duży - kucharz mały;
- szkolenia dla rodziców i uczniów prowadzone przez pielęgniarkę szkolną w tematach dotyczących odżywiania, higieny osobistej itp.;
- stały kontakt z rodzicami ze względu na specyfikę placówki dla uczniów wymagających stałej opieki liczne spotkania, zebrania z rodzicami, zespoły wychowawcze dotyczące trudnych zachowań - wsparcie rodziny poprzez wypracowanie procedur postępowania w sytuacjach trudnych;
- prowadzenie Zespołów Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dzieci - wielospecjalistyczne wsparcie rodzin i dzieci z wielorakimi dysfunkcjami - prowadzenie terapii, instruktażu oraz udzielanie wskazówek do pracy w domu. Udzielanie informacji na temat innych form pomocy dla rodzin - od strony medycznej np. zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny, dodatkowych zajęć w placówkach niepublicznych.
- współpraca ze Stowarzyszeniem Między Ludźmi - 120 paczek na święta;
- działania szkoły we wsparciu rzeczowym rodzin o niskich dochodach - zbiórka żywności, zabawek ubrań;
- udział rodziców w działaniach ekologicznych - udział w konkursach Segreguj odpady.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 1

Działania ośrodka na rzecz wspierania rodziny:

- Dzień Rodziny - impreza plenerowa na początku czerwca łącząca Dzień Dziecka, Dzień Matki i Dzień Ojca;
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z autyzmem działająca od października 2016 roku;
- Wigilie klasowe - spotkania świąteczne, dzielenie się opłatkiem, śpiewanie kolęd;
- w ramach programu rządowego „Bezpieczna+” - szkolenie dla rodziców z „Pierwszej pomocy przedmedycznej”.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2

Działania ośrodka na rzecz wspierania rodziny:

- organizacja uroczystości szkolnych, w tym szczególnie Dnia Matki, Dnia Dziecka, Wigilii szkolnej, Dni Otwartych Drzwi dla kandydatów do szkoły i ich rodziców lub opiekunów oraz imprez integracyjnych;
- realizacja Programu „BEZPIECZNA SZKOŁA – BEZPIECZNY UCZEŃ”;
- udział w Ogólnopolskiej Kampanii „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ”;
- realizacja programu „ARS – JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ” – we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarно – Epidemiologiczną w Płocku;
- realizacja programów profilaktycznych: „DEBATA”, „KOREKTA”, „DOPALACZE – TWOJE ŻYCIE – TWÓJ WYBÓR” oraz zajęć profilaktycznych dla młodzieży w internacie;
- realizacja warsztatów – Trening Umiejętności Społecznych.
- udział w II Przeglądzie Uczniowskich Filmów Profilaktycznych - nakręcenie filmu dotyczącego szkodliwości dopalaczy; organizator: Straż Miejska w Płocku;
- poradnictwo specjalistyczne dla młodzieży Ośrodka i ich rodzin.
- otwarcie Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjnego przy Ośrodku oferującego poradnictwo i terapie specjalistyczne dla uczniów płockich szkół i ich rodzin.
- współpraca z asystentami rodzin, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w zakresie wspierania rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- funkcjonowanie Ośrodka Wsparcia w ramach działalności Stowarzyszenia „Pomocna dłoń” przy SOSW Nr 2 w Płocku;
- organizacja 2 spotkań dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień;
- opracowanie projektu warsztatów dla rodziców – „Rodzic w szkole – jak wychowywać bez porażek” obejmującego kształtowanie i rozwój umiejętności wychowawczych;
- organizacja obozu sportowo – narciarskiego w Zakopanem – nieodpłatny udział 8 wychowanków placówki;
- organizacja obozu sportowo – turystycznego – nieodpłatny udział 8 wychowanków placówki;
- organizacja półkolonii dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych m. Płocka pod patronatem Rzecznika Osób Niepełnosprawnych – nieodpłatny udział 45 uczniów niepełnosprawnych z różnych szkół m. Płocka;
- organizacja obozu edukacyjno – kulturalno – przyrodniczego w Ustce – nieodpłatny udział 10 wychowanków placówki w wypoczynku letnim;
- organizacja obozu sportowego w Ustce – nieodpłatny udział 34 wychowanków placówki w wypoczynku letnim;
- opracowanie wniosku konkursowego na realizację „Białej Szkoły – turnusu uśmiechu w Wiśle” – zakwalifikowanie do realizacji, organizacja wypoczynku (nieodpłatny udział 50 uczestników w 14-dniowym turnusie terapeutyczno – rehabilitacyjnym). Realizacja w terminie 14 – 28.01.2017.

Młodzieżowy Dom Kultury

Placówka wspierała rodzinę i szkołę w edukacji i wychowaniu:

- współpracowała ze wszystkimi, dla których istotne są sprawy kultury - stwarzała możliwości wszechstronnego rozwoju osobowości, wrażliwości i kreatywności, zainteresowań, uzdolnień i umiejętności, przygotowując świadomych odbiorców kultury;

- organizowała imprezy, które wskazują na alternatywne formy spędzania czasu wolnego, wzmacniają więzi międzypokoleniowe, poprzez możliwość wspólnego, twórczego działania, integrują rodziny: Festiwal Dyni, Festyn w Ogrodzie Jordanowskim z okazji zakończenia roku szkolnego, Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Widowisko z okazji odzyskania niepodległości przez Polskę (po koncercie wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych), spotkania wigilijne w grupach, Koncert wigilijny, premiery grup teatralnych, Mikołajki przed Ratuszem, przedstawienie dla Babci i Dziadka, Bieg Tumski (współorganizacja):
- promowała model i wartości rodziny, m.in. poprzez osobiste angażowanie rodziców w rozwój artystyczny i sportowy swoich dzieci:
  - x udział rodziców w wieczorze przy ognisku podczas wakacyjnego wyjazdu grup tanecznych do Sendenia;
  - x udział rodziców w comiesięcznych warsztatach tanecznych;
  - x każdego, 16 dnia miesiąca w Ogrodzie Jordanowskim prowadzone były zajęcia kreatywne;
  - x Mikołajkowy turniej w piłkę nożną rodzice vs dzieci;
  - x otwarte treningi z rodzicami w badmintona i piłkę nożną (raz w miesiącu);
  - x obóz piłkarski w Dźwirzynie, w którym udział wzięli młodzi piłkarze i ich rodzice;
  - x Świąteczne warsztaty ceramiczne dla dzieci z grup plastycznych i ich rodziców;
  - x Rodzinno – rekreacyjny piknik w Uniejowie i Cierszewie (Klub Sprawnego Malucha i ich rodzice).

Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka”

Działalność statutowa placówki ściśle wpisuje się w partnerstwo instytucji oświatowej z podstawową komórką społeczną jaką jest rodzina. Ma na celu wsparcie w ukształtowaniu w dziecku systemu wartości społecznie pożądanych oraz jest pomocą w prawidłowym rozwoju dziecka i formowaniu się jego osobowości.

Udział w działalności placówki obok podstawowego środowiska rodzinnego częstokroć stanowi dla dziecka niezwykle istotne, wtórne środowisko rozwojowe i wychowawcze. Uczestnictwo w Zespole w założeniu ma za zadanie zapewnić dziecku warunki pozwalające na socjalizację rozumianą jako uspołecznienie i nabycie umiejętności pracy zespołowej.

Troska o wszechstronny rozwój dziecka połączona z elementami edukacji regionalnej sprawia, że oprócz tożsamości osobistej (rodzinnej) młody człowiek poprzez wiedzę zdobytą w Zespole kształtuje wyobrażenia o własnym miejscu w życiu, nabywa pozytywne cechy charakteru (m.in. uczynność, obowiązkowość, stanowczość, poczucie osobistej godności). Poprzez uczestnictwo w pracy placówki młody człowiek kształtuje swoją samodzielność uczy się obowiązujących norm zachowania. Tego typu działanie stanowić ma pomoc dla rodziców w szeroko rozumianym wychowaniu dziecka twórczego, otwartego, ufego, wierzącego we własne siły, umiejącego radzić sobie w trudnych sytuacjach. Wszystko to sprawia, że wielokrotnie zaobserwować można silną więź emocjonalną łączącą uczestników z placówką, co powoduje zacieśnienie bezpośrednich kontaktów ze środowiskiem rodzinnym dziecka. Współpraca kadry Zespołu z rodzicami obejmuje wielorakie formy wsparcia: rodzice powiadamiani są na bieżąco o wszelkich sukcesach jak i kłopotach w placówce, uczestniczą w podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących planów działalności Zespołu. W sytuacjach szczególnych, w których rodzina konkretnego uczestnika dotknięta jest określonym problemem, istnieje możliwość pomocy materialnej gwarantującej pełne uczestnictwo w obozach i wyjazdach realizowanych dla dzieci. Dialog i relacje na poziomie Zespół – Rodzina uczestników są otwarte zaś specyficzna forma działalności daje możliwość bezpośredniego

zaangażowania rodziców w pracę Zespołu. Analiza działalności placówki pozwala ponadto na pozytywne spojrzenie na relacje międzypokoleniowe. Spośród kilkuset imprez realizowanych przez placówkę w 2016 roku jako uroczystości stricte na rzecz rodziny wymienić można:

- w styczniu - udział Zespołu w uroczystościach Święta Trzech Króli, korowód ulicami miasta oraz udział w inscenizacji kolędowej;
- 19 kwietnia - Koncert Zespołu podczas VI Ogólnopolskiego Zjazdu Naukowo –Edukacyjnego Stowarzyszenia Zespołu Williama w Załdzierzu. Wspólne śpiewy i zabawy. W zjeździe udział wzięły chore dzieci z rodzicami, lekarze i terapeuci;
- w czerwcu - udział w Pikniku „Nadzieja” realizowanym dla dzieci niepełnosprawnych;
- w lipcu – udział Zespołu w Światowych Dniach Młodzieży przygotowanie wideoklipu oraz przygotowanie spotkania dla młodych pielgrzymów przebywających w Płocku;
- w listopadzie – Jubileusz 70-lecia Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka” – uroczystość była doskonałym przykładem działalności placówki na rzecz szeroko rozumianej rodziny. W uroczystości brały udział niejednokrotnie trzy pokolenia uczestniczące w działalności Zespołu. Przygotowania do koncertu galowego były okazją do wymiany doświadczeń i unaocznili, że wielokrotnie osoby starsze mające więcej czasu i wiele cennych umiejętności, mogą stać się pomocą w wychowaniu ludzi młodych.

Ponadto wartym odnotowania jest fakt realizacji przez placówkę akcji letnich i zimowych, podczas których Zespół jest organizatorem obozów szkoleniowo wypoczynkowych. Obozy te są dużą atrakcją dla dzieci a jednocześnie znaczną pomocą dla rodziców w organizacji czasu wolnego podczas przerwy wakacyjnej. Tego typu działalność cieszy się znacznym powodzeniem czego najlepszym przykładem jest frekwencja. W obozach uczestniczy z reguły ok. 100 dzieci i młodzieży zaś zgłoszenia przewyższają ilość wolnych miejsc.

Zespół jest dowodem na to, że zanikający model wielopokoleniowej rodziny, w której kontakt z dziadkami był czymś naturalnym, utrudniony kontakt międzypokoleniowy spowodowany wzrastającą mobilnością i migracjami z rodzinnych stron do miejsc oferujących lepsze warunki ekonomiczne, nie muszą unicestwić dialogu międzygeneracyjnego. Istotnym jest jednak zaoferowanie zarówno młodzieży jak i seniorom, atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, w którym mogą rozwijać wspólne pasje. Zespół „Dzieci Płocka”, chociaż stoją przed nim nowe wyzwania, w założeniu kontynuuje przyjęte wzory i ideały jak również stara się je dostosować do wyzwań stawianych w toku aktualnej pracy wychowawczej. Przez wszystkie lata swojej pracy Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka” aktywizował społeczność lokalną niezależnie od wieku. Ponadto wartym odnotowania jest fakt, że program koncertów od zawsze skupiony był wokół treści zogniskowanych na działalność wychowawczą: budującą patriotyzm i regionalizm. Szczególnym zaś celem działalności placówki jest wychowanie patriotyczne, którego tradycje są głęboko zakorzenione w polskiej tradycji narodowej i etosie rodziny - będącej jedną z naczelných i najtrwalszych wartości w kulturze polskiej.

Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses

Na zajęciach muzycznych, w trakcie warsztatów artystycznych i wyjazdów integracyjnych oraz organizowanych przez Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses imprez realizowane są cele wychowawcze, w których szczególnie akcentowana jest wartość rodziny. Opiekunowie wspierają wychowawczo rodziców poprzez wpajanie chórzystom cech takich jak wzajemny szacunek, odpowiedzialność, poczucie obowiązku. Wewnętrzny regulamin chóru, a także regulaminy obowiązujące w czasie wyjazdów i koncertów kształtują właściwe postawy i więzi, m.in. starsi chórzyci wspierają młodszych, uczą nowych umiejętności, służą swoim doświadczeniem.

Rodzic, dziadkowie oraz inni członkowie rodzin chórzystów są zaangażowani w działalność chóru, uczestniczą w organizacji koncertów, pomagają w opiece nad dziećmi w czasie wyjazdowych warsztatów muzycznych. Między innymi - zgodnie z wieloletnią tradycją chóru – w grudniu 2016 roku zorganizowane zostało spotkanie opłatkowe dla rodzin chórzystów, w którym wzięło udział około 450 osób.

Koncerty chóru, m.in. w ramach organizowanych przez zespół festiwali, uroczystości rocznicowych i świąt są bezpłatne, mają one charakter otwarty, a rodziny chórzystów są na nie każdorazowo zapraszane. W czasie wyjazdów krajowych i zagranicznych dzieci korzystają z bogatej oferty kulturalnej, poszerzają swą wiedzę o świecie, nabywają nowe umiejętności, m.in. coroczny wyjazd na warsztaty muzyczne w góry połączony jest z nauką jazdy na nartach.

Na terenie siedziby chóru stworzone są dogodne warunki dla rodziców, dziadków oraz innych członków rodzin oczekujących na dzieci podczas prób. Przynależność do chóru jest dla dzieci i młodzieży rodzajem rehabilitacji, wzmacnia w nich poczucie własnej wartości i podnosi samoocenę. Poprzez edukację muzyczną i kulturalną chór wspiera ich rozwój, a także uczy kompetencji społecznych.

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego

Książnica Płocka jest biblioteką, której nadrzędnym celem jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianie wiedzy i nauki, rozwój kultury, pozyskiwanie i przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenie jej wartości, w tym modelu rodziny czytającej.

Książnica Płocka od szeregu lat realizuje różne przedsięwzięcia kulturalne i edukacyjne integrujące rodzinę. Bierze udział w społecznych kampaniach czytelniczych skierowanych do dzieci, rodziców i dziadków, realizuje projekty upowszechniające literaturę, rozwijające czytelnictwo i szacunek do książki, poprzez wspólne czytanie czy wspólne zabawy z tekstem literackim.

Wśród znaczących przedsięwzięć inspirujących do czytania i jednocześnie integrujących pokolenia Książnica Płocka w 2016 roku zaproponowała:

1) rodzinne pikniki literackie o charakterze festynów, popularyzujących literaturę dziecięcą i młodzieżową w ramach działań animacyjnych literackich, teatralnych i plastycznych z udziałem pisarzy oraz aktorów. Są propozycją na ciekawe spędzenie wolnego czasu z kulturą w gronie rodzinnym bez względu na wiek, status społeczny i materialny ponieważ są bezpłatne i ogólnodostępne:

- piknik literacko-muzyczny "Wielki koncert muzycznej zgrai" z udziałem autorki książek dla dzieci Izabellą Klebańską – w ramach Jarmarku Tumskiego. Ta propozycja rodzinnego spędzenia wolnego czasu została zrealizowana na Starym Rynku w sobotę 4 czerwca, w dzień wolny od pracy i zajęć szkolnych,
- piknik rodzinny "Ogród pełen marzeń" w Ogródku Jordanowskim MDK z udziałem aktorki Joanny Stanowskiej - filia biblioteczna nr 2, nr 13, SP nr 12, Rada Mieszkańców Osiedla Wyszogrodzka. Piknik odbył się 8 czerwca,
- piknik literacko-muzyczny „Sceny z życia smoków” – filia biblioteczna nr 5, nr 4 i Dział Zbiorów Audiowizualnych. Piknik zorganizowano 18 czerwca (sobota) przy bibliotece na boisku Szkoły Podstawowej nr 1,
- rodzinny piknik literacki "Poeci bawią dzieci" – filia biblioteczna nr 6. Piknik odbył się 18 czerwca na Placu Słonecznym przy Szkole Podstawowej nr 22,

- piknik rodzinny "Zabierz książkę na wakacje" – filia biblioteczna nr 9, nr 10. Piknik zorganizowano 2 lipca (sobota) na boisku Szkoły Podstawowej nr 20,
- „Wakacyjny piknik z Ewą Chotomską” autorką tekstów piosenek dla dzieci, scenarzystką programów telewizyjnych (*Tik-Tak, Fasola, Domowe przedszkole*) – filia biblioteczna nr 1, Rada Mieszkańców Osiedla Radziwie – 9 lipca (sobota),
- piknik rodzinny "Cudowna podróż z Waltem Disneyem" z udziałem Ewy Chotomskiej - filia biblioteczna nr 12, nr 3, Dział zbiorów audiowizualnych, Rada Mieszkańców Osiedla Ciechomice - 10 lipca (niedziela),
- „Arabski Piknik Rodzinny”. Gościem honorowym była Sekretarz Ambasady Zjednoczonych Emiratów Arabskich Sawsan Abbas Alalawi. Piknik zakończył się „Nocą z Szeherazadą” (nocleg dzieci w arabskim namiocie) – filia biblioteczna nr 8. Impreza odbyła się 25 sierpnia przy bibliotece na placu przy Szkole Podstawowej nr 23,
- „Wakacyjny piknik z Ciotką Klotką” piknik rodzinny z udziałem Ewy Chotomskiej – filia biblioteczna nr 7 i Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa - 27 sierpnia (sobota);
- udział w Ogólnopolskiej Akcji „Noc Muzeów” pod nazwą "Noc w bibliotece – znani płocczanie" – rodzinne aktywne zwiedzanie Książnicy Płockiej, 14 maja (sobota);
- udział w drugiej edycji Ogólnopolskiej Akcji „Noc Bibliotek”, 4 czerwca (sobota): Filia biblioteczna nr 8 – „Noc z Sidbadem”, Biblioteka dla dzieci – „Biuro Detektywistyczne”;
- udział w ogólnopolskich kampaniach czytelniczych skierowanych do rodzin: Cała Polska Czyta Dzieciom – w ramach XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom przed Ratuszem odbyło się głośne czytanie „Rzepki” Juliana Tuwima – 7 czerwca
- Narodowe Czytanie – *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza. Czytania fragmentów utworu przez znanych płocczan, nauczycieli, młodzież szkolną mogły wysłuchać całe rodziny – ogród biblioteczny Książnicy Płockiej, 3 września (sobota);

2) działania w ramach Klubu Małego Dziecka, funkcjonującego przy Bibliotece dla Dzieci im. Wandy Chotomskiej oraz Koła Małych Przyjaciół Książek działającego w filii bibliotecznej nr 9 – cykliczne zabawy edukacyjne z książką i plastyczne dla dzieci w wieku 2,5-5 lat z udziałem rodziców lub dziadków. Wszystkie działania wykonywane są wspólnie z dorosłymi w przyjaznej atmosferze budującej poczucie bezpieczeństwa dzieci i oraz zacieśniają więzi rodzinne. Rodzice dzieci z KMD oraz osoby nie związane z klubem uczestniczyły w spotkaniach z psychologiem i pedagogiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Płocku oraz w warsztatach w ramach podjętej nowej współpracy z Akademią Mądrego Dziecka w Płocku;

3) działania w ramach Klubu Czytających Rodzin „Chcemisie”, działającego przy Bibliotece dla Dzieci. Członkami klubu jest ponad 200 płockich rodzin z dziećmi:

- rodzinne warsztaty plastyczne pobudzające kreatywność i wzmacniające więzi rodzinne;
- „Pomysły Mam” - cykl sobotnich spotkań dla matek z małymi dziećmi w wieku 0-2 lata, mających inspirować rodziców do twórczych zabaw ze swoimi dziećmi;
- czytelnicze imprezy integracyjne – spotkania autorskie i wydarzenia kulturalne promujące rodzinne czytanie, w tym Międzynarodowy Dzień Książki Dziecięcej, Dzień Rodziny, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, Światowy Dzień Pluszowego Misia;

4) spotkania w ramach projektu „Mama, Ja i Książka”, który realizowany był w Bibliotece dla dzieci we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Uczestnikami siedmiu spotkań w bibliotece były matki z małymi dziećmi, podopieczne MOPS;

5) realizacja projektu „Żyję zdrowo i bezpiecznie”, ukierunkowanego na działania w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, adresowanego do młodzieży w wieku szkolnym i do całych rodzin. W okresie od marca do listopada 2016 r oku odbyło się:

- 16 spotkań wykładowo-warsztatowych ze specjalistami (Beata Jaworska, Katarzyna Banasiak), w których udział wzięło 400 osób.
- 12 spotkań z autorami literatury dziecięcej i młodzieżowej (Barbara Kosmowska, Małgorzata Flis, Agnieszka Frączek 2 x , Joanna Fabicka, Krzysztof Petek, Rafał Witek, Małgorzata Strzałkowska, Kazimierz Szymeczko, Ewa Nowak, Anna Onichimowska, Paweł Wakuła), w których udział wzięło 376 osób
- wiosenną promocję zdrowia w Chotomku *Dzień Brudasa* – udział wzięło 150 osób
- *Wakacje w Bibliotece* dla dzieci - 65 osób.
- warsztaty fotograficzne *Fotografia - to mnie wciąga* - 19 osób
- konkurs plastyczny pt. *Być wolnym* dla dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat - 57 osób.

Ogółem we wszystkich działaniach z zakresu programu „Żyję zdrowo i bezpiecznie” w 2016 roku udział wzięło 1.477 osób.

Płocka Galeria Sztuki

Płocka Galeria Sztuki organizuje wystawy i imprezy ogólnodostępne. Bezpłatne warsztaty edukacyjne i plastyczne, przygotowywane w ramach prezentowanych wystaw oraz podczas ferii i wakacji letnich, skierowane są do różnych odbiorców. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się letnie zajęcia plastyczne (warsztaty rodzinne), podczas których obecni są rodzice lub dziadkowie, biorący w nich aktywny udział.

W 2016 roku Galeria również przeprowadziła szereg działań warsztatowych i wydarzeń artystycznych, które towarzyszyły bieżącym wystawom. W ciągu roku płockie rodziny uczestniczyły zarówno w zajęciach warsztatowo-edukacyjnych zorganizowanych podczas ferii zimowych i wakacji letnich, jak i w zajęciach w ramach projektu „Twarda sztuka do zgryzienia”. Płocczanie uczestniczyli także w spotkaniach z artystami, w seansach filmowych przybliżających sylwetki twórców oraz w koncertach i spektaklach organizowanych w Płockiej Galerii Sztuki.

W 2016 Płocka Galeria Sztuki uczestniczyła w miejskich, ogólnopolskich, a także międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych, przygotowując na te okazje bogatą ofertę wystawienniczo - edukacyjną. Płockie rodziny mogły bezpłatnie skorzystać z oferty wystawienniczej przybliżającej twórczość najważniejszej postaci w historii malarstwa europejskiego – Hieronima Boscha, wybitnego artysty niderlandzkiego przełomu XV i XVI wieku, ale także zobaczyć, nawiązującą do twórczości Themersonów, ekspozycję prezentującą współczesne trendy zachodzące w grafice. Ponadto, podczas Nocy Muzeów płocczanie mogli też uczestniczyć w multimedialnym spektaklu „Ożywienie wśród obrazów”.

Płocka Galeria Sztuki honoruje zniżkami w postaci biletów ulgowych także posiadaczy Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Ponadto, każda niedziela jest dniem wolnego wstępu dla zwiedzających, przez co również rodziny wielodzietne mogą skorzystać z oferty kulturalnej Płockiej Galerii Sztuki.

W 2016 roku Płocka Galeria Sztuki przygotowała interaktywną ofertę edukacyjno – warsztatową dla seniorów. Były to wykłady w formie spotkań prezentujących ciekawe postaci ze świata sztuki oraz zjawiska artystyczne, jakie występowały na przestrzeni wieków.

Łącznie w 2016 roku Płocka Galeria Sztuki zaprezentowała 17 wystaw oraz zrealizowała 122 działania edukacyjne, w których brały udział osoby indywidualne oraz całe rodziny. Z oferty wystawienniczej skorzystały 15703 osoby, w tym z oferty kulturalno-oświatowej 7893 osoby.

Płocka Orkiestra Symfoniczna

W idee i cele Programu wspierania rodziny wpisuje się, realizowany od stycznia 2014 roku przez Płocką Orkiestrę Symfoniczną, cykl bezpłatnych spotkań artystyczno – edukacyjnych skierowanych do dzieci w wieku poniżej 3 roku życia i rodziców pod nazwą „Wędrówki po pięciolinii” . Podczas każdego koncertu dzieci: poznają budowę i brzmienie różnych instrumentów, wspólnie śpiewają, uczą się poprzez aktywne słuchanie oraz poznają terminologię muzyczną.

Celem koncertów jest upowszechnianie muzyki o artystycznie wysokim poziomie. Edukacyjne treści dotyczą nie tylko wiedzy muzycznej, ale także historii powszechnej, historii kultury. Ważnym elementem jest też rola wychowawcza koncertów: uczenie ogólnej kultury zachowań, wyrabianie potrzeby i radości jaką niesie obcowanie ze sztuką. Osoba prowadząca uwzględnia w pracy możliwości percepcyjne dzieci dostosowując scenariusz każdego koncertu do wieku słuchaczy, wykorzystuje różnorodne, znane w pedagogice metody pracy z dziećmi. Program łączy różne dziedziny sztuki: taniec, różne gatunki muzyki- klasyczna, rozrywkowa, operowa. Do współpracy pragniemy zaprosić profesjonalnych artystów, którzy zapewnią wysoki poziom artystyczny.

Projekt spotkał się z dużym uznaniem, uczestniczyło w nim 2800 dzieci i rodziców. W związku z tym wychodząc naprzeciw oczekiwaniom najmłodszych melomanów i ich rodziców konieczne było uruchomienie podwójnych koncertów z każdego tematu. Płocka Orkiestra Symfoniczna w 2016 roku zorganizowała 20 bezpłatnych koncertów dla dzieci i opiekunów. Koncerty będą się odbywały, tak jak dotychczas, raz w miesiącu, w niedzielę w Sali Koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej w Płocku, przy ul. Kolegialnej 23.

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki

Działania podejmowane przez Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki na rzecz rodziny;

- programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, finansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Płocka w ramach dotacji celowej:
  - x warsztaty teatralne i festiwal teatrów profilaktycznych Teatrakcje (luty-czerwiec). W ramach projektu powstała grupa teatralna składająca się z młodzieży i dorosłych, w tym ze środowisk dysfunkcyjnych, wykluczonych społecznie. Odbyły się warsztaty teatralno-cyrkowe i profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Powstały etiudy teatralne prezentowane publiczności w POKiS-ie. Zorganizowany został Festiwal Teatrów Profilaktycznych Teatrakcje. W całym projekcie wzięło udział ok. 400 osób.
  - x Warsztaty artystyczne Wybieram – ich głównym założeniem jest pokazanie dzieciom i młodzieży alternatywy dla uzależnień, czyli nauka właściwych wyborów i zaszczepienie chęci posiadania zainteresowań. W ramach tego projektu w Pracowni Plastycznej „Piwnica” zorganizowano warsztaty „Rodzinne sztukowanie”, podczas których dzieci wraz z rodzicami (w sumie 29 osób) tworzyli witraże pod okiem artystki Renaty Czubak. Odbyły się też warsztaty wyjazdowe do Felicjanowa oraz wystawa powarsztatowa w galerii P. W całym projekcie łącznie z wystawą powarsztatową uczestniczyło ponad 100 osób;
- Orszak Trzech Króli (06.01) - marsz płocczan ulicami miasta. W imprezie uczestniczyło około 3000 płocczan;
- Dzień Dziecka (05.06) – tradycyjnie POKiS był organizatorem festynu dla dzieci. Tym razem odbył się podczas Jarmarku Tumskiego. Impreza miała charakter rekreacyjno – artystyczny i adresowana była do najmłodszych płocczan i ich opiekunów oraz rodziców. W tym roku odbyły się m.in. warsztaty cyrkowe, pokazy i animacje, wystawa klocków LEGO połączona z warsztatami,

warsztaty rękodzieła, występy grup tanecznych, muzycznych, teatralnych. W imprezie uczestniczyło ok. 500 osób;

- Światowe Dni Młodzieży/Dni Historii Płocka, (20-25.07) – spotkanie młodzieży z całego świata, ok. 5000 osób;
- strefa dla dzieci podczas festiwalu Reggaeland (08-09.07) – tradycyjnie już podczas Festiwalu Reggaeland wydzielono specjalną strefę, w której odbywały się zajęcia rekreacyjne i plastyczne dla dzieci, ok. 200 osób;
- Akcja Animacja (18.06) – impreza na Osiedlu Dobrzyńska w formie kilkugodzinnego festynu adresowana do rodzin, mieszkańców osiedla, o. 200 osób;
- Zajęcia plastyczne w Pracowni Plastycznej Piwnica oraz w Galerii Sztuki Dzieci i Młodzieży dla dzieci i rodziców lub opiekunów (cały rok), ok. 380 osób;
- Święto Rodziny (cały rok) – cykl imprez mających na celu zwracać uwagę opinii publicznej i władz – zarówno tych lokalnych jak i ogólnopolskich – na sytuację rodziny, na potrzebę konsekwentnej na rzecz promocji wartości rodziny, ok. 2000 osób;
- sprzedaż biletów z upustami na wydarzenia kulturalne dla posiadaczy Płockiej Karty 3+ (cały rok); karta upoważniała do ulg przy zakupie biletów na koncerty organizowane przez POKiS (m.in. koncerty w ramach Alterstacji, Kawiarni Jazzowej) na festiwalach (np. Reggaeland);
- Wieczór Romski (04.06) - cykliczna impreza skupiająca zespoły romskie i prezentująca ich muzykę. Uczestniczyło w niej ok. 900 płocczan;
- Vistula Folk Festival – (22-28.08) - piąta edycja Festiwalu gościła zespoły z Indonezji, Hiszpanii, Słowacji, Ukrainy. Koncerty na Starym Rynku, w Parku Północnym i w amfiteatrze zgromadziły ok. 3000 osób;
- Kino Za Rogiem – w soboty prezentuje bajki i filmy dla dzieci, na które zaprasza dzieci i ich rodziców lub opiekunów; ok. 1000 osób;
- specjalna, rodzinna prezentacja spektaklu dziecięcej grupy teatralnej POKiS prowadzonej przez Dorotę Cempurę pt. „Dziób w dziób” wg M. Prześlugi (grudzień), ok. 80 osób;
- pomoc techniczna przy realizacji wydarzeń poświęconych rodzinie organizowanych przez organizacje pozarządowe i instytucje (cały rok), POKiS pomagał przy organizacji m.in. Dni Organizacji Pozarządowych;
- specjalne, „rodzinne” występy grup tanecznych Anny Fabiszewskiej oraz Zespołu Pieśni i Tańca Wisła, ok. 300 osób.

Działania na rzecz rodziny prowadzone były również przez Oddział Kultury Urzędu Miasta Płocka:

17 kwietnia 2016 roku - **95 rocznica odznaczenia Płocka Krzyżem Walecznych** przez marszałka Józefa Piłsudskiego, rekonstrukcja wydarzeń na Starym Rynku, ok. 500 osób.

2 maja 2016 roku - **Piknik z biało-czerwoną:**

- *Gawęda o polskim mundurze* i prezentacja uzbrojenia żołnierzy z czasów II RP – Stowarzyszenie *Patria Polonia*,
- zabawy i animacje dla dzieci, rodziców oraz dziadków;

- nauka podstawowych kroków poloneza, pisanie życzeń dla Polski puszczenie ich z białoczerwonymi balonami, wspólna recytacja wiersza *Kto ty jesteś?* śpiewanie piosenek patriotycznych.

3 maja - **Święto Narodowe Trzeciego Maja**: w uroczystościach przy Płycie Nieznanego Żołnierza w 2016 roku wzięło udział ok. 400 osób a na Starym Rynku *Patriotyczne spotkanie* z Zespołem Pieśni i Tańca *Wisła*, pododdziałem konnym Stowarzyszenia 4 Pułku Strzelców Konnych, 4 Pułkiem Piechoty Księstwa Warszawskiego i aktorami Sceny Juno. W programie tańce, muzyka, prezentacje pododdziałów, udział wzięło ok. 600 osób.

Święto Wojska Polskiego - 15 sierpnia 2016 roku przy Płycie Nieznanego Żołnierza, uczestniczyło około 250 osób.

18 sierpnia 2016 roku - **96 rocznica obrony Płocka w wojnie 1920 roku**. W uroczystościach na cmentarzu garnizonowym uczestniczyło ok. 150 osób, rejs statkiem ok. 130 osób (rodziny) i jednostki pływające - 50 osób, I bieg Obrońców Płocka 1920 roku 200 osób.

Narodowe Święto Niepodległości - 11 listopada 2016 roku - tego dnia udział wzięło 1500 osób (podczas wszystkich wydarzeń od 5 -14 listopada ok. 3000 osób a 6 listopada *Podwieczorek Patriotyczny* na Starym Rynku 500 osób).

Wydział Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta Płocka w 2016 roku przekazał klubom i stowarzyszeniom sportowym dotacje na organizację imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych oraz propagowanie aktywnych form kultury fizycznej z działaniami min. na rzecz rodziny. Były to:

„Zawody we wspinaczkę sportową 2016” zorganizowane przez PKW Płocki Klub Wysokogórski. Projekt dał możliwość ponad 100 osobom (dzieci, młodzież i osoby dorosłe) spróbować swoich sił w rywalizacji we wspinaczkę sportową. W trakcie 8 godzin zawodów kibice i uczestnicy byli wielokrotnie zachęceni do regularnego korzystania z obiektu ścianki wspinaczkowej i uprawiania wspinaczki skałkowej. Głównymi celami było zagospodarowanie czasu pozalekcyjnego dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw pro obywatelskich w oparciu o zasadę fair-play oraz aktywizacja sportowa osób niepełnosprawnych.

„Wiszące wyzwania 2016” - zorganizowane przez Fundację na Horyzoncie. W Wiszących Wyzwaniach wzięło udział 100 osób będących mieszkańcami miasta Płocka. Zostało zrealizowanych 5 godzin zajęć rekreacyjnych. Głównym celem spotkania było zaprezentowanie alternatywnego sposobu na spędzanie wolnego czasu poprzez ciekawe formy rywalizacji rekreacji ruchowej, a dzięki zaangażowaniu do uczestnictwa w ewencie członków klubów profilaktyki środowiskowej i świetlic środowiskowych, ukształtowane zostały postawy społeczne u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprzez otwartość imprezy i uczestnictwo osób z różnych środowisk i w różnym wieku została umożliwiona integracja międzypokoleniowa i środowiskowa. Dzięki przygotowywanym atrakcjom rozwijana została wśród uczestników tężyzna fizyczna, a także chęć do korzystania z obiektu ścianki wspinaczkowej w Orlen Arenie.

Płockie Biegi Rodzinne - zorganizowane przez Płockie Towarzystwo Triathlonu „Delta”.

Realizacja zadania polegała na organizacji i przeprowadzeniu zawodów biegowych, w których mogli uczestniczyć wszyscy członkowie rodzin: począwszy od najmłodszych „krasnali”, wspólnych biegów dzieci i rodziców, rodzeństwa i małżeństw. Niebagatelną rolę odgrywało po zakończonych biegach wspólne ognisko integrujące środowiska rodzinne i koleżeńskie. W sumie w zawodach udział wzięło: 23 zawodników w Biegu Krasnala (do 5 lat), 52 zawodników w Sprinterskim Biegu Rodzinnym (rodzic+dziecko 6-9 lat), 14 zawodników w Średnim Biegu Rodzinnym (rodzic+dziecko 10-14 lat) i 12 zawodników w Długim Biegu Rodzinnym. W sumie w zawodach wzięło udział 101

zawodników. Zrealizowano zakładane cele: zainteresowanie mieszkańców Płocka bieganiem, jako sportem, który najlepiej wpływa na poprawę zdrowia i kondycji oraz integracja rodzin poprzez wspólny udział w rywalizacji sportowej.

Bieg uliczny na dystansie 10 km Tumska Dycha – organizowany przez Miejski Uczniowski Klub Sportowy „Płock”. Start biegu odbył się na Placu Starego Miasta, malownicza trasa biegu prowadziła ulicami Starego Miasta, nad Zalewem Sobótka, ulicą Mostową z metą na Starym Rynku. Podstawowym celem zadania była kontynuacja tradycji biegowej w naszym mieście oraz dostarczenie mieszkańcom możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu z rodziną. Przed głównym biegiem odbył się Bieg Krasnala dla dzieci do lat sześciu. Wspaniała wspólna zabawa, rodzinna atmosfera, integracja oraz drobniag dla każdego małego sportowca biegacza - to atuty tego biegu. Najmłodszy zawodnicy rozgrzewani przez rodziców uczestniczyli we wspólnej rywalizacji.

Bieg Tumski im. A. Drętkiewicza

Co roku do rywalizacji stanęło kilkuset uczniów płockich i okolicznych szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Jako pierwsi na trasę wyruszyli najmłodszy biegacze - bieg dziewcząt do lat 9 na dystansie 250 metrów, 10 minut po dziewczętach pobiegli ich rówieśnicy. Wszystkie biegi na dystansie 1200 metrów startowały co 10 minut. Kolejne biegi to biegi dla szkół gimnazjalnych. Również na dystansie 1200 metrów zmierzyli się ze sobą dziewczęta ze szkół ponadgimnazjalnych oraz chłopcy którzy pobiegli na 2400 metrów. Wszystkich zawodników rozgrzewała liczna widownia złożona z trenerów oraz rodziców zawodników. W sumie zawody ukończyło 261 zawodników z 29 szkół (11 podstawówek, 9 gimnazjów oraz 9 ponadgimnazjalnych). Zawodnicy, którzy zajęli miejsca na podium otrzymali nagrody rzeczowe, medale i dyplomy, natomiast zawodnicy z miejsc 4-6 otrzymali dyplomy.

Orlen Handball Mini Liga - organizowany przez Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Wisła Płock. Zadanie polegało na organizacji profesjonalnych rozgrywek mini piłki ręcznej dla uczniów klas IV i V szkół podstawowych. Głównym celem rozgrywek było wyselekcjonowanie i wyodrębnienie uzdolnionej ruchowo młodzieży, harmonijny rozwój, wychowanie w kulturze fizycznej, oraz organizacja czasu wolnego w ramach zajęć pozalekcyjnych, a także przeciwdziałanie patologiom społecznym. Współpraca z placówkami oświatowymi z terenu miasta Płocka, instytucjami pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi, instytucjami wspierającymi proces wychowania. Promocja miasta i dyscypliny piłki ręcznej na arenach sportowych. Propagowanie i wdrażanie programów wychowawczych. Na każdym turniejach hala wypełniała się po brzegi rodzicami i kibicami, którzy wspierali młodych zawodników.

4. Bieg Europejski w ramach akcji "Polska Biega" Płock

Start i meta wszystkich biegów zlokalizowana była na płycie nowo wybudowanego boiska. Młodzież oraz dorośli pobiegli trasą prowadzącą wokół terenu przylegającego do „Stoczniowca”. W biegu na dystansie 100 metrów startowały dzieci do lat 6. W biegu młodzieży na dystansie 1000 metrów wystartowały dzieci od 7 do lat 12 . W biegu głównym na dystansie ok 4 km rywalizowały dzieci w wieku 13 lat i więcej oraz dorośli. Na mecie biegu głównego każdy z zawodników otrzymał pamiątkowy dyplom z akcji Polska Biega i butelkę wody. Dzieci i młodzież otrzymały pamiątkowy dyplom, poczęstunek oraz wodę. We wspólnej rywalizacji uczestniczyli rodzice i ich dzieci oraz pozostali biegacze.

X Bieg Niepodległości ulicami Miasta Płocka – organizowany przez Parafialno-Uczniowski Klub Sportowy „Viktoria” w Płocku. W biegu wystartowało około 500 osób. Głównym celem biegu było uczczenie 98 Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę, wpajanie patriotyzmu młodemu pokoleniu oraz popularyzacja zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku. Głównymi uczestnikami biegu były dzieci i młodzież płockich szkół oraz osoby dorosłe. Dzieciom i młodzieży startującym w biegu kibicowali rodzice oraz liczna publiczność stojąca na trasie.

Straż Miejska w Płocku

Projekt pn. „II Przegląd Uczniowskich Filmów Profilaktycznych – PUFIP 2016”

Projekt był skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, jego celem było zaangażowanie młodzieży do tworzenia autorskich projektów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, którymi interesują się młodzi ludzie z jednoczesnym przekazem treści istotnych z punktu widzenia szeroko pojętej profilaktyki uzależnień, w szczególności wpływu substancji psychoaktywnych, jakimi są dopalacze na organizm i relacje społeczne młodego człowieka. Założeniem projektu było rozwijanie kreatywności wśród młodych ludzi, własnej inicjatywy, zaangażowania w problemy społeczne poprzez dobrą zabawę i zdrową rywalizację, jak również zaprezentowanie rówieśnikom ww. zagadnień oczami młodego człowieka, co ułatwiło przekaz omawianych treści niwelując ton moralizatorski, którym posługują się często dorośli. W konkursie wzięło udział 19 grup.

Projekt pn. „Cykl audycji radiowych dla dzieci pn. Akademia Lwa Honorka”

Audycje emitowane były w Katolickim Radiu Diecezji Płockiej dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Projekt miał charakter edukacyjny, składał się ze słuchowisk radiowych, zajęć profilaktycznych i konkursów z nagrodami. Jego założeniem było przekazanie wiedzy na temat profilaktyki uzależnień, przemocy domowej i rówieśniczej oraz wykształcenie i utrwalenie poprawnej postawy w sytuacjach różnorodnych zagrożeń. Celem zajęć było ponadto rozwijanie wyobraźni, wzbogacenie słownictwa oraz rozwój kreatywnego myślenia. Podczas audycji radiowych ogłaszane były konkursy plastyczne dotyczące profilaktyki uzależnień, przemocy w rodzinie i rówieśniczej, ponadto w ramach projektu został zorganizowany „Festyn Akademii Lwa Honorka”, w trakcie którego zostały wręczone nagrody laureatom konkursów. W projekcie wzięło udział 1 673 przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych z 33 placówek (26 przedszkoli, 7 szkół).

Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku

Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku jest miejscem atrakcyjnego spędzania czasu przez rodziny, a także organizatorem wielu imprez dedykowanych dzieciom i rodzinie. W 2016 roku zorganizowano następujące imprezy i konkursy:

- 01-12.02.2016 r. – organizacja dla dzieci Ferii w ZOO;
- 25.02.2016 r. - zakończenie Kampanii EAZA – Ochrona obszarów polarnych „Dwa bieguny – jeden świat”, impreza dla rodzin z dziećmi organizowana wspólnie z płockim oddziałem Polskiej Fundacji Sportu i Kultury, propagowanie zachowań proekologicznych poprzez akcję „Wyciągnij wtyczkę”;
- 13.03.2016 r. - „Szukamy jajeczka” impreza edukacyjna dla rodzin z dziećmi z okazji Świąt Wielkanocnych propagująca wiedzę o zwierzętach jajorodnych (zabawy plastyczne, prezentacja multimedialna o jajach różnych zwierząt, konkursy wiedzy, wystawa jaj różnych zwierząt i kącik młodego naukowca – Co zawiera kurze jajo?);
- 22.04.2016 r. – Dzień Ziemi w płockim ZOO- Ornitologiczny i dendrologiczny Bio Blitz” - warsztaty z rozpoznawania gatunków ptaków i drzew bytujących na terenie Ogródu dla uczniów z Gimnazjum nr 6 w Płocku , propagujące lokalną różnorodność biologiczną;
- 14.05.2016 r. - 86 urodziny krokodyla Marty – otwarta impreza dla całych rodzin;
- 03.06.2016 r. - „Wieczór marzeń w zoo” - impreza dla dzieci niepełnosprawnych i przewlekłe chorych oraz ich rodzin i przyjaciół, w której wzięło udział 560 osób;
- 07.06.2016 r. - Festyn dla Dzieci podsumowujący Akademię Lwa Honorka zorganizowane ze Strażą Miejską;

- 01.07.2016 r. - „ZONOC” – impreza rodzinna z udziałem 999 osób, mająca na celu ukazanie nocnego życia zwierząt w ZOO, przygotowanie stoiska entomologicznego z pokazem owadów nocnych w gablotach i żywych owadów nocnych na rozwieszonym oświetlonym ekranie;
- 07.08.2016 r. - „Wiejskie klimaty w ZOO” – impreza rodzinna współorganizowana z Wydziałem Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Płocka, której celem było przybliżenie kultury ludowej oraz popularyzacja ginących zawodów jak np. wikliniarstwo, plecionkarstwo i rzeźbiarstwo;
- 04.09.2016 r. - inauguracja kampanii „Kierowco ! Nie polujemy na zebrach”, której organizatorem było Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu. Akcja, która zorganizowana została przy wybiegu zebr, realizowana była w ramach programu profilaktycznego dla poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów B&N czyli B - jak bezpieczny i N - jak niechroniony;
- 23.10.2016 r. - „Międzynarodowy Dzień Pantery Śnieżnej” - rodzinna impreza edukacyjna poświęcona zagrożonemu gatunkowi – panterze śnieżnej, połączona z promocją książeczki dla dzieci „Płockie ZOO dzieciom. Przewodnik ilustrowany”;
- 02.12.2016 r. - świąteczna impreza edukacyjna dla rodzin z dziećmi połączona z inauguracją Festynu Zorzy polarnej, organizowana wspólnie z Polską Fundacją Sportu i Kultury. Wspólne ubieranie choinki i warsztaty plastyczne- wykonanie ozdób choinkowych, prezentacja multimedialna o reniferach, ich życiu i znaczeniu w kulturze skandynawskiej;
- 09.12.2016 r. - wizyta Świętego Mikołaja z Rovaniemi, który odwiedzał Płock – pożegnanie Mikołaja przez dzieci ze świetlic środowiskowych i klubów profilaktyki środowiskowej.

Zadanie 2

Upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz dzieci i rodzin.

Rodziny mogą znaleźć bieżące informacje o wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie Płocka na stronie internetowej plock.eu. Na stronie prowadzony jest także Płocki Kalendarz Imprez na dany rok. Korzystając z niego można zaplanować rodzinne i aktywne spędzanie wolnego czasu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadzi swoją stronę internetową (www.mopsplock.eu), na której poza podstawowymi informacjami dotyczącymi bieżącej działalności umieszczane są również informacje na temat działań i inicjatyw adresowanych do rodzin. Poza stroną internetową MOPS posiada również swój profil na portalu społecznościowym Facebook, na którym prezentowane są informacje na temat podejmowanych inicjatyw, projektów, zaproszenia na festyny.

Ponadto informacje na temat realizowanych projektów adresowanych do rodzin prezentowane były na billboardach, spotach reklamowych oraz w prasie.

Zadanie 3

Konsolidacja systemu wsparcia rodziny.

Jedną z form wsparcia dla rodziny znajdującej się w kryzysie jest przydzielenie jej asystenta rodziny. Asystent rodziny to osoba, która wspiera rodzinę w jej codziennym funkcjonowaniu i prawidłowym wypełnianiu ról społecznych. Asystent prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania i za jej zgodą.

W 2016 roku zadania z asystentury rodziny realizowało w Płocku 8 asystentów rodziny zatrudnionych na 7 etatach w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. W tym okresie asystenci rodziny pracowali z 72 rodzinami, z czego z 25 rodzinami na wniosek sądu.

Działania asystentów realizowane w 2016 roku przyczyniły się do poprawy sytuacji życiowej rodzin, a w szczególności do:

1) wzmocnienia roli i funkcji rodziny, w tym:

- zwiększenie częstotliwości i systematyczności kontaktów z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej – w przypadku 4 rodzin;

2) rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, w tym:

- uzyskanie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej – w przypadku 6 rodzin,
- skompletowanie i złożenie dokumentacji w sprawie przyjęcia dziecka do szkół i przedszkoli – w przypadku 4 rodzin,
- zapisanie dziecka do świetlicy środowiskowej w celu uzyskania pomocy w nauce – w przypadku 11 rodzin,
- właściwe organizowanie dziecku czasu wolnego – w przypadku 52 rodzin,
- zaangażowanie rodziców w życie szkolne dziecka - w przypadku 21 rodzin,
- organizowanie pomocy dzieciom w nauce (korepetycje) – w przypadku 3 rodzin;

3) integracji rodziny, w tym:

- podtrzymywanie więzi rodzinnych – w przypadku 4 rodzin,
- nawiązanie kontaktu z członkami rodziny zamieszkującymi oddzielnie - w przypadku 1 rodziny;

4) poprawy sytuacji bytowej, mieszkaniowej, w tym:

- podjęcie pracy przez członków rodziny - w przypadku 7 rodzin,
- systematyczne regulowanie opłat mieszkaniowych i spłaty zadłużenia - w przypadku 7 rodzin,
- wykonanie drobnych prac remontowych, pozyskanie wyposażenia – w przypadku 11 rodzin,
- uzyskanie mieszkania socjalnego – w przypadku 1 rodziny;

5) zdobycia umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:

- samodzielne przygotowywanie posiłków dla dzieci – w przypadku 58 rodzin,
- dbałość o czystość i porządek w mieszkaniu – w przypadku 32 rodzin,
- racjonalne robienie zakupów żywnościowych – w przypadku 22 rodzin;

6) poprawy sytuacji zdrowotnej, w tym:

- podjęcie leczenia przewlekłej choroby – w przypadku 4 rodzin,
- większa dbałość o zdrowie dzieci, wizyty kontrolne u lekarzy, wykonanie zaległych szczepień – w przypadku 40 rodzin,
- systematyczne wykonywanie badań, szczególnie w okresie ciąży – w przypadku 6 rodzin;

7) polepszenia społecznego funkcjonowania rodzin oraz wyjścia z izolacji społecznej, z tego:

- utrzymywanie regularnych kontaktów z wychowawcą i pedagogiem szkolnym – w przypadku 21 rodzin,
- prawidłowe kontakty z pracownikami służb społecznych – w przypadku 10 rodzin;

8) zwiększenia poczucia własnej wartości i zdolności do sprawowania kontroli nad własnym życiem, w tym: udział w terapii uzależnień – w przypadku 1 rodziny.

W 2016 roku asystenci rodziny zakończyli pracę z 23 rodzinami, z czego:

- ze względu na osiągnięcie celów (pozytywnie zakończono pracę z rodziną) – 7,
- ze względu na zaprzestanie pracy (rodzina sama zrezygnowała z asystenta lub zmieniła miejsce zamieszkania) – 12,
- ze względu na brak efektów (rodzina nie realizowała wyznaczonych celów, unikała kontaktów z asystentem) – 4.

Asystenci rodziny współpracowali z kuratorami społecznymi, wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wychowawcami świetlic środowiskowych, poradniami psychologiczno -pedagogicznymi, Urzędem Miasta Płocka, Sądem Rejonowym w Płocku III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Rodzinnymi Domami Dziecka, Ośrodkiem Opiekuńczo-Wychowawczym, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, punktem konsultacyjnym prowadzonym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej, jednostkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi, placówkami wsparcia dziennego. Poza tym, w celu poprawienia sytuacji życiowej rodzin, na bieżąco współpracowali z Polskim Czerwonym Krzyżem, Fundacją „PANACEUM”, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Noclegownią dla Kobiet i Matek z Dziećmi, Ośrodkiem Medyczno - Psychologicznym „VIDE”, Poradnią Profilaktyczno -Konsultacyjną „MONAR” oraz innymi organizacjami pozarządowymi. W sprawach dotyczących rodzin objętych asystenturą współpracowali również z Poradnią Leczenia Uzależnień, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Miejskim Urzędem Pracy.

W 2016 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Płocku – Ośrodku Interwencji Kryzysowej z pomocy skorzystały 572 rodziny, w tym 917 osób. W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono:

• porad psychologicznych	-	64 spotkania,
• porad rodzinnych	-	77 porad,
• konsultacji terapeutycznych	-	83 konsultacje,
• wsparcia emocjonalnego	-	148 spotkań,
• konsultacji socjoterapeutycznych	-	6 spotkań,
• porad prawnych	-	244 porady,
• mediacji	-	7 spotkań.

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonował Punkt Konsultacyjny, dostępny dla mieszkańców Płocka w godzinach popołudniowych. Dyżury pełniło 4 specjalistów: psycholog, psycholog dla dzieci i rodziców, terapeuta uzależnień oraz osoba prowadząca Grupę Wsparcia dla Kobiet. Z konsultacji skorzystało 165 osób, udzielono łącznie 232 porady i konsultacje, w tym:

• konsultacje psychologiczne	-	28 osób, 66 konsultacji,
• konsultacje psychologiczne dla dzieci i rodziców	-	46 osób, 97 konsultacji,
• konsultacje w zakresie terapii uzależnień	-	66 osób, 69 konsultacje.

W ramach podejmowanych działań na rzecz rodzin odbyły się 34 spotkania Grupy Wsparcia dla Kobiet z udziałem 25 osób.

W 2016 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej objął pomocą w postaci schronienia (noclegownia, hostel, mieszkania chronione) 43 rodziny, które z powodu doświadczania przemocy domowej musiały opuścić swoje miejsce zamieszkania.

Zespół Pracy Socjalnej nr 3 wspólnie z Książnicą Płocką zrealizował projekt socjalny „Mama, Ja i Książka” - grupa wsparcia dla 16 kobiet wychowujących małe dzieci. Celem spotkań było

pogłębienie samoświadomości matek w zakresie własnych potrzeb oraz poszukiwanie sposobu radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych z dziećmi.

Zadanie 4

Rozwój i profesjonalizacja sieci placówek wsparcia dziennego (światlic, klubów).

W celu wspierania rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Głównym zadaniem placówek wsparcia dziennego jest wspieranie rodziny mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Działania podejmowane w tych placówkach mają również na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz przestępczości dzieci i młodzieży. Placówki wsparcia dziennego mają charakter profilaktyczny i w swojej działalności kierują się przede wszystkim dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw.

W 2016 roku w Płocku funkcjonowało 21 placówek wsparcia dziennego, z tego 14 placówek prowadziły organizacje społeczne i parafie (światlice miejskie i kluby profilaktyki środowiskowej), natomiast 7 światlic środowiskowych prowadził Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Światlice środowiskowe, światlice miejskie i kluby profilaktyki środowiskowej funkcjonowały prawie na każdym osiedlu miasta Płocka, a zwłaszcza na tych, które charakteryzowały się dużym zubożeniem oraz nasileniem zjawisk patologicznych.

Placówki czynne były przez cały rok, od poniedziałku do soboty, nie mniej niż 6 godzin dziennie. Czas pracy placówek dostosowano do potrzeb i oczekiwań zarówno wychowanków, jak i rodziców. W trakcie zajęć w placówkach dzieci miały zapewniony co najmniej jeden posiłek.

Pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. W 2016 roku – 3 dzieci postanowieniem sądu zostało zobowiązanych przez sąd do uczęszczania na zajęcia do placówek wsparcia dziennego.

Do światlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku uczęszczało łącznie 178 dzieci w wieku od 3 do 18 roku życia. Do światlic miejskich i klubów profilaktyki środowiskowej uczęszczało łącznie 352 dzieci w wieku od 4 do 23 roku życia.

W placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez MOPS zatrudnionych było 15 wychowawców. Praca uzupełniana była pracą 3 wolontariuszy. Światlice miejskie i kluby profilaktyki środowiskowej zatrudniały 30 wychowawców na 26,5 etatach. Wszyscy wychowawcy spełniali wymogi ustawowe dotyczące kwalifikacji.

Praca w światlicach środowiskowych odbywała się zgodnie z zatwierdzonymi regulaminami organizacyjnymi placówek oraz rocznymi planami pracy. Dzieci uczęszczające do światlic brały udział w zajęciach tematycznych, plastyczno - technicznych, sportowo - rekreacyjnych, relaksacyjnych. Stałym elementem programów realizowanych w światlicach były także zabawy integracyjne.

Dzieci uczęszczające do światlic środowiskowych korzystały z pomocy edukacyjnej oraz brały udział między innymi w wyjściach do kina, Teatru Dramatycznego, Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, w akcji edukacyjno - profilaktycznej „Feriowisko 2016” organizowanej przez Straż Miejską, w zajęciach organizowanych przez Filie Książnicy Płockiej, w projekcie „V Wakacyjna Przygoda z Bezpieczeństwem”. Uczestniczyły w akcjach w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy

Umysł”, w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Tydzień bez monitora”, XV Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom oraz uroczystościach okazjonalnych związanych z obchodami różnych świąt i innych imprezach dla dzieci organizowanych na terenie Płocka.

Świetlice środowiskowe brały udział w konkursach: „Zimowe igraszki – Bezpieczne ferie” - organizowanym przez Komendę Miejską Policji w Płocku, „W trosce o nasze bezpieczeństwo” - ogłoszony przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

W ramach prowadzonych zajęć profilaktycznych w 2016 roku został zrealizowany projekt profilaktyczny „Żyję zdrowo – nałogom mówię nie” - cykl zajęć o charakterze profilaktycznym zapobiegającym zachowaniom ryzykownym i zagrożeniom wynikającym z ich podejmowania dofinansowany ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Projekt uwzględniał przeprowadzenie w świetlicach co najmniej 5 zajęć o tematyce profilaktycznej, konkurs plastyczny na komiks oraz Spartakiadę pod hasłem: „Świetliczaki to zdrowe dzieciaki”.

W świetlicach miejskich i klubach profilaktyki środowiskowej prowadzonych przez organizacje pozarządowe i parafie, w trakcie roku szkolnego dominowały zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla dzieci z problemami w nauce oraz pomoc w odrabianiu lekcji. Ponadto w placówkach realizowane były programy oraz treści profilaktyczne i socjoterapeutyczne, przy których część placówek korzystała w miarę potrzeb z pomocy specjalistów, tj. psychologa i profilaktyka uzależnień zatrudnianych przez organizatorów w ramach umów cywilno - prawnych. W ramach bieżącej działalności placówek wychowawcy prowadzili zajęcia integracyjno - rozwojowe, plastyczne, teatralne, muzyczno-wokalne, taneczne, sportowe, komputerowe, kulinarne.

Uczestnicy świetlic miejskich i klubów profilaktyki środowiskowej korzystali również z lekcji dydaktycznych w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym, Bibliotece Muzycznej, filiach Książnicy Płockiej i brali udział, m.in. w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Organizowane były także spotkania z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej oraz ratownikami Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego poświęcone w szczególności bezpiecznemu wypoczynkowi. W ramach współpracy pomiędzy placówkami organizowane były wspólne imprezy integracyjne, oraz rozgrywki i turnieje sportowe. W ramach obchodów świąt i uroczystości organizowane były, m.in. zabawy walentynkowe, Śniadania Wielkanocne, spotkania z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki i Dnia Ojca, Andrzejki, Mikołajki, spotkania opłatkowe, zabawy sylwestrowe.

Dla podopiecznych ww. placówek organizowane były również wyjścia do kin, Teatru Dramatycznego, Muzeum Mazowieckiego, Ogródka Jordanowskiego, kręgielni, pizzerii, KFC, Mc Donald's, na kąpielisko „Sobótka”, pływalnie miejskie, lodowiska. Przy korzystnej pogodzie odbywały się spacerów ulicami miasta, zwiedzanie płockich zabytków, rajdy piesze i rowerowe, gry i zabawy na powietrzu.

Płock jest jednym z niewielu miast, które mają tak dobrze rozwiniętą sieć placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, zarówno prowadzonych przez podmioty publiczne jak i niepubliczne. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie zostały zaspokojone. Najwięcej placówek znajduje się w centrum miasta, niemniej jednak w pozostałych rejonach miasta funkcjonują również tego rodzaju placówki.

Zadanie 5

Podnoszenie kompetencji osób działających na rzecz dziecka i rodziny poprzez organizację szkoleń i zapewnienie superwizji osobom pomagającym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku w trosce o jakość świadczonych usług na bieżąco umożliwia pracownikom udział w profesjonalnych specjalistycznych szkoleniach podnoszących wiedzę i kompetencje. W 2016 roku osoby realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny uczestniczyły w szkoleniach:

- „Grupy robocze w praktyce” - 9 osób,
- „Przestrzeń dla rodziny” - wsparcie dla profesjonalistów pomocy społecznej pracujących z rodzinami” - 35 osób,
- XX Ogólnopolska Konferencja Przeciw Przemocy w Rodzinie – 2 osoby,
- Seminarium "Dziecko między dorosłymi-ograniczanie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt a procedura Niebieskie Karty" – 2 osoby,
- Program Wzmacniania Rodziny - Miłość i Granice – 3 osoby,
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć – 1 osoba,
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa pracy pracowników socjalnych – 13 osób,
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej – 84 osoby,
- Krok po kroku z autyzmem i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi – 10 osób.

Łącznie w ww. szkoleniach wzięło udział 99 osób.

Ponadto pracownicy w celu profesjonalnego rozwoju mają możliwość korzystania z coachingu.

Zadanie 6

Podjęcie działań zmierzających do stworzenia projektu, który swoją ofertą programową obejmie całą rodzinę, a w szczególności osoby starsze.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 roku podejmował wiele działań na rzecz rodzin, a w szczególności seniorów.

Dział Integracji Społecznej w minionym roku realizował **projekt socjalny „SENIORZY - DZIECIOM”**. W ramach tej inicjatywy seniorzy napisali i przygotowali bajkę pt. „Burzliwe przygody”. W przedstawieniu kukielkowym wzięło udział 7 seniorów. Po przedstawieniu był również słodki poczęstunek przygotowany przez wolontariuszy MOPS oraz przekazanie upominków własnoręcznie uszytych przez seniorów.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działa Klub Wolontariatu. W 2016 roku świadczenia wolontarystyczne wykonywało 63 wolontariuszy. Wolontariusze pomagali przy odrabianiu lekcji, udzielali korepetycji, pracowali w świetlicach środowiskowych i Środowiskowym Domu Samopomocy, pomagali osobom starszym, niepełnosprawnym, bezrobotnym.

W 2016 roku Zespoły Pracy Socjalnej zrealizowały projekty socjalne, mające na celu objęcie pomocą rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności rodziny wielodzietne oraz osoby starsze:

- projekt socjalny „Stop wykluczeniu społecznemu” - pracownicy socjalni dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych wizytowali środowiska w celu sprawdzenia sposobu sprawowania opieki nad dziećmi, w środowiskach zagrożonych zjawiskiem demoralizacji;
- projekt socjalny „Zabawa z piłką nożną” - uczestnikami projektu były dzieci w wieku od 8 do 13 roku życia, które uczęszczają do Świetlicy Środowiskowej „Promyk” oraz dzieci z rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wsparciem objęto 15 dzieci, które raz w tygodniu (w soboty) miały zorganizowane treningi gry w piłkę nożną, projekt był realizowany we współpracy z trenerami Wisły Płock;
- projekt socjalny „Łączymy pokolenia” - spotkanie integracyjne dotyczące zasad zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnotrawieniu żywności, połączone z obchodami Dnia Babci i Dnia Dziadka. Celem projektu było kształtowanie relacji międzypokoleniowych opartych na szacunku, akceptacji i miłości. W projekcie brały udział dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 4 „Chatka Puchatka” oraz seniorzy objęci wsparciem ZPS nr 1 i ZPS nr 3;
- projekt socjalny „Spotkanie integracyjne dotyczące bezpieczeństwa i tolerancji połączone z warsztatami kulinarnymi promującymi zdrowe odżywianie” - adresowany do seniorów korzystających z pomocy ZPS nr 1 i ZPS nr 3;
- „Dzielmy się radością” - projekt socjalny adresowany do 60 osób samotnie zamieszkujących. W ramach projektu zorganizowano śniadanie z okazji Świąt Wielkanocnych, podczas imprezy wystąpiły dzieci uczęszczające do świetlic środowiskowych;
- projekt socjalny „Integracja i ekologia” - spacer i zapoznanie się z zabytkami miasta Płocka. Projekt adresowany do 25 seniorów korzystających z pomocy MOPS oraz dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych;
- projekt socjalny „Na przekór samotności” - adresowany do osób starszych i samotnych. Był to cykl spotkań i porad ekspertów, zajęć i gier manualnych, mających na celu usprawnianie intelektualne;
- „Mikołaj dla każdego” - odbiorcami projektu było 67 seniorów, dla których dzieci ze Świetlicy Środowiskowej nr 8 oraz Świetlicy Środowiskowej nr 9 przygotowały występ. Seniorzy otrzymali również paczki świąteczne;
- „Świąteczna paczka dla samotnych” - projekt realizowany wspólnie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Płocku i Zarządem Rejonowym w Bielsku. W ramach projektu pracownicy socjalni przygotowali świąteczne paczki z żywnością dla 20 osób samotnych i chorych;
- „Zadbaj o własne bezpieczeństwo – nie daj się oszukać” - projekt socjalny adresowany do osób starszych mający na celu opracowanie broszury zawierającej informacje dotyczące zagrożeń i niebezpieczeństw, jakie mogą przytrafić się osobom starszym. Projekt realizowany we współpracy z Komendą Miejską Policji w Płocku;
- „Igła z nitką dla Seniora” - projekt skierowany do seniorów uczęszczających na spotkania prowadzone przez Dział Integracji Społecznej MOPS. Zajęcia krawieckie odbywały się cyklicznie raz w tygodniu, w okresie od lutego do grudnia 2016 roku. W projekcie uczestniczyło 15 osób;
- „POZNAJ MÓJ NIEBIESKI ŚWIAT” - celem projektu była poprawa stanu wiedzy na temat autyzmu wśród dzieci i młodzieży oraz próba zmiany negatywnych stereotypów związanych z tym zaburzeniem neurologicznym oraz propagowanie informacji dotyczących autyzmu wśród pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Projekt został przygotowany

we współpracy z przedstawicielami Klubu Rodziców Dzieci z Autyzmem w Płocku oraz pedagogiem i terapeutą pracującymi z dziećmi autystycznymi. W ramach jego realizacji zorganizowano 4 spotkania: 3 - skierowane do dzieci i młodzieży ze świetlic środowiskowych MOPS (wzięło w nich udział łącznie 73 dzieci) i 1 spotkanie adresowane do pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku (w spotkaniu uczestniczyło 24 pracowników).

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował **projekt „CENTRUM WSPARCIA RODZIN – PŁOCK DLA RODZINY”** dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020.

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu aktywizacji społecznej i zawodowej 50 rodzin pełnych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń MOPS w Płocku. Rodzina w założeniach projektu ma pracować nad zacieśnieniem swoich więzi, nad poprawą warunków bytowych, nad włączeniem społecznym. Trudny jest los ludzi naznaczonych ubóstwem, ciężko w takich warunkach wychowywać dzieci. Dzieci ubogich rodziców mają hermetycznie zamknięty świat zainteresowań. Mają je, ale trudno im jest je rozwijać, poszerzać. Bieda oznacza życie na niskich poziomach. Im uboższa rodzina tym trudniej wywiązać się z przynależnych im funkcji. Udział całych rodzin w projekcie był skuteczną formą przeciwdziałania zachowaniom problemowym i ryzykownym w rodzinie oraz szansą na zdobycie nowych, nieosiągalnych dotąd możliwości zawodowych, a w konsekwencji umożliwienia zdobycia zatrudnienia, stworzenia rodzinie szansy rozwoju w różnych sferach życia i perspektywę wyjścia z uzależnienia od systemu pomocy społecznej.

W ramach projektu na terenie miasta Płocka zostało utworzone Centrum Wsparcia Rodzin (na obszarze rewitalizowanym przy ul. Synagogałnej 4), którego celem działania było zapewnienie warunków sprzyjających umacnianiu więzi i trwałości rodziny, włączenie społeczne, walka z ubóstwem i wykluczeniem rodzin.

Ponadto rodziny zakwalifikowane do udziału w projekcie miały możliwość wzięcia udziału w szeregu warsztatów m.in.: Jak planować budżet domowy, Wiem co jem (jak gotować smacznie, zdrowo i niedrogo), Rodzina w obiektywie - warsztaty fotograficzne, Akademia Rodziców – rozwijanie kompetencji rodzicielskich, Rodzinny savoir-vivre przy stole itp. oraz w terapiach: rodzinnej, logopedycznej, dla małżeństw i par czy metodą Tomatisa. Rodziny korzystały z poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, coachingu, a także uczestniczyły w kursach zawodowych. Dzieci miały możliwość uczestnictwa w zajęciach z piłki ręcznej, piłki nożnej, sztuki walki, tańca nowoczesnego, artystyczno-plastycznych. Zapewniane było wsparcie w odrabianiu lekcji oraz korepetycje.

W 2016 roku w ramach Projektu pomocą objęto 25 rodzin pełnych (w tym 70 dzieci) z czego:

- 20 dzieci skorzystało z terapii logopedycznej;
- 7 dzieci skorzystało z terapii metodą Tomatisa;
- 10 dzieci uczestniczyło w zajęciach z piłki nożnej;
- 10 dzieci uczestniczyło w zajęciach – Sztuki Walki;
- 10 dzieci uczestniczyło w zajęciach z piłki ręcznej;
- 7 dzieci skorzystało z poradnictwa pedagogicznego;
- 4 dzieci skorzystało z poradnictwa coacha;
- 23 dzieci wraz ze swoimi rodzinami (8 rodzin) uczestniczyło w Terapii Rodzinnej mającej na celu rozwiązywanie konfliktów w rodzinie, zmianę sposobu porozumiewania się, zmianę wzajemnych postaw, naprawę relacji w rodzinie;

- 16 dzieci wraz ze swoimi rodzinami (5 rodzin) uczestniczyło w warsztatach fotograficznych „rodzina w obiektywie”, warsztatach dla Rodzin pragnących uczyć się sztuki fotografii od podstaw, chcących rozwinąć rodzinną pasję. Warsztaty zakończyły się sesją fotograficzną każdej rodziny.
- każda z 25 rodzin (w tym 70 dzieci) otrzymała karnet na basen;
- każda z 25 rodzin (w tym 70 dzieci) otrzymała vouchery do kina;
- każda z 25 rodzin (w tym 70 dzieci) otrzymała bilety do teatru;
- dorośli członkowie 6 rodzin (12 osób) mieli możliwość skorzystania z warsztatów „Rodzic Wie” z zakresu fizjoterapii, pierwszej pomocy, pielęgnacji; w trakcie zajęć zapewniono opiekę nad dziećmi;
- dorośli członkowie 8 rodzin (16 osób) uczestniczyło w terapii dla małżonków i partnerów „Ocalić rodzinę przed rozpadem”;
- 15 rodziców skorzystało z poradnictwa prawnego;
- 12 rodziców skorzystało z poradnictwa pedagogicznego;
- 13 osób dorosłych skorzystało z poradnictwa psychologicznego;
- 10 osób dorosłych skorzystało z poradnictwa coacha;
- osoby dorosłe uczestniczyły w szkoleniach zawodowych – łącznie 24 osoby;
- z pomocą wolontariuszy zorganizowano dla dzieci spotkanie choinkowe z wizytą Św. Mikołaja, a każda z 25 rodzin (70 dzieci) otrzymała słodką paczkę.

W ramach realizacji **projektu „KWADRANS Z EDUKACJĄ”** w okresie sierpień - październik 2016 zostały zakupione podręczniki i artykuły szkolne dla 15 dzieci romskich z terenu miasta Płocka ze szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych. Dodatkowo w listopadzie 2016 roku zostało zorganizowane spotkanie edukacyjne z elementami warsztatu dla 20 osób ze środowiska romskiego, głównie rodziców dzieci romskich, na temat: „Jak zarządzać własnym czasem i budżetem?”. Uczestnicy spotkania zapoznali się z tzw. „Planerem budżetu domowego” i otrzymali przykładowe egzemplarze tego narzędzia. Ponadto rodzice romscy mieli okazję poznać zagadnienia dotyczące racjonalnego gospodarowania czasem a dodatkowo otrzymali wskazówki na temat właściwego planowania zakupów. Podczas spotkania dla uczestników został przygotowany poczęstunek (kawa, herbata, ciastka, owoce). Uczestnicy zajęć otrzymali ponadto materiały edukacyjne związane z problematyką zajęć oraz vouchery do kina.

W grudniu 2016 roku zorganizowano warsztaty fotograficzne wraz z sesją zdjęciową dla 20 osób - dzieci i rodziców romskich. Każdy uczestnik warsztatów otrzymał 1 egzemplarz kalendarza na 2107 rok, zestaw zdjęć wykonanych w trakcie sesji i umieszczonych w albumie oraz dodatkowe zdjęcie przedstawione w ciekawej formie wyrazu.

W 2015 roku Urząd Miasta Płocka wdrożył i w 2016 roku kontynuował wieloletnią **kampanię społeczną pn. „Koperta Życia”** szczególnie skierowaną do osób chorych, starszych, samotnych, niepełnosprawnych mieszkających w Płocku. Zostało przygotowanych 7000 zestawów zawierających plastikową kopertę, ankietę oraz dwie naklejki - jedna z nich do przyklejenia na kopercie, druga na lodówce, w której zestaw będzie przechowywany. Ankieta zawiera pytania dotyczące stanu zdrowia, w szczególności przebytych chorób, zażywanych leków, kontaktu do bliskich oraz innych ważnych z medycznego punktu widzenia informacji.

Akcja ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i chorych poprzez przyspieszenie wykonywania czynności ratunkowych prowadzonych przez zespoły ratownictwa medycznego. Lodówka jest sprzętem znajdującym się w większości naszych domów, a dzięki jej oznakowaniu naklejką z logo akcji zespoły ratownictwa medycznego nie będą miały problemu

z lokalizacją informacji umieszczonych w „KOPERCIE ŻYCIA”. W akcję zostały zaangażowane placówki podstawowej opieki zdrowotnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku.

Zadanie 7

Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo, w których występuje problem przemocy, uzależnień.

W 2016 roku Urząd Miasta Płocka zorganizował **wypoczynek zimowy** w formie zimowiska z programem profilaktycznym dotyczącym profilaktyki uzależnień dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z miasta Płocka. Zimowiska zostały zorganizowane w Zespole Pałacowo – Parkowym w miejscowości Hadle Szklarskie w terminie od 8 do 14 lutego 2016 roku. W zimowiskach uczestniczyło 80 dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przemocą w rodzinie. Dzieci zostały wytypowane przez: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Opiekuńczo - Wychowawczy, stowarzyszenia abstynenckie, świetlice miejskie i kluby profilaktyki środowiskowej, rodzinne domy dziecka. Wszystkie dzieci wyjechały bezpłatnie. W trakcie zimowiska organizatorzy zapewnili m.in.: wycieczki do Rzeszowa i Łańcuta, zwiedzanie miejscowości, stadniny i Dworu w Hadlach Szklarskich, wycieczki piesze po okolicy, zwiedzanie Wsi Podkarpackiej, wstępy do pływalni i Aqua Parku, gry rekreacyjne i rozgrywki sportowe, zabawy i konkursy z nagrodami, dyskoteki i bale tematyczne oraz ognisko z pieczeniem kiełbasek. W trakcie trwania zimowiska obok zajęć rekreacyjnych prowadzone były zajęcia mające na celu m.in. uczenie dzieci umiejętności radzenia sobie z problemami, rozumienia oraz wyrażania uczuć i emocji, uczenie prawidłowych zachowań społecznych, a także przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i szkole.

W okresie ferii zimowych w placówkach wsparcia dziennego, funkcjonujących na terenie Płocka, prowadzone były działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie współczesnym zagrożeniom. Odbywały się zajęcia grupowe oraz rozmowy indywidualne dotyczące m.in. przemocy domowej, uzależnień od alkoholu i narkotyków. Organizowane były również spotkania dzieci i młodzieży z przedstawicielami Straży Miejskiej i Komendy Miejskiej Policji w Płocku nt. bezpiecznego wypoczynku. Ponadto uczestnicy placówek pod opieką wychowawców brali udział w akcji edukacyjno - profilaktycznej pn. „Feriowisko 2016r.”, zorganizowanej przez Straż Miejską w Płocku oraz w konkursie plastycznym promującym zdrowy i bezpieczny styl życia „Zimowe igraszki – Bezpieczne Ferie” przeprowadzonym przez Komendę Miejską Policji w Płocku.

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dofinansowano organizację:

- programu stymulującego rozwój dziecka „Wesołe ferie” w Szkole Podstawowej nr 18 dla 25 uczestników. Program odbył się w terminie od 1 do 5 lutego 2016 roku w Płocku. Większość uczniów biorących udział w zajęciach pochodziła z rodzin dysfunkcyjnych – wśród nich dzieci z rodzin, w których występuje alkoholizm, rozbitych, o skomplikowanej sytuacji rodzinnej oraz sprawiających problemy wychowawcze, którym rodzice nie poświęcają czasu, a także uczniowie z klasy integracyjnej. Uczniowie poznawali istotę ludzkich zachowań, rozpoznawali zachowania agresywne, uległe i asertywne oraz uczyli się jak radzić sobie w trudnych

sytuacjach. Podczas zajęć poznali aktywne sposoby spędzania wolnego czasu i wartości zdrowego stylu życia (bez nałogów, komputera);

- programu „Mój czas – ferie z profilaktyką” - w Szkole Podstawowej nr 18 dla 14 uczestników z klas I - III. Program odbył się w terminie od 1 do 5 lutego 2016 roku w Płocku. W trakcie programu przeprowadzono zajęcia dotyczące lepszego poznania się uczestników, uczące współdziałania i bezpiecznego przebywania poza domem, jak również zajęcia dotyczące właściwej komunikacji oraz poznania swoich mocnych stron i radzenia sobie z sytuacją trudną. Zajęcia prowadzone były w oparciu o schemat zajęć socjoterapeutycznych;
- „Programu pracy logopedycznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych dotkniętych problemem alkoholowym i uzależnieniem od pomocy społecznej” w Szkole Podstawowej nr 18 - dla 4 uczestników z klas I - III. Program odbył się w terminie od 1 do 5 lutego 2016 roku w Płocku;
- Białej Szkoły - projekt pn. „Białe szaleństwo – obóz narciarski we Włoszech” dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Małachowskiego w Płocku dla 24 uczestników. Obóz zorganizowano w terminie od 5 do 13 lutego 2016 roku we Włoszech w miejscowości Val di Sole. W trakcie wypoczynku młodzież nabywała również umiejętności przebywania i pracy w grupie oraz wiedzę o zagrożeniach, jakie niosą używki (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze);
- akcję skierowaną do dzieci i młodzieży spędzających wypoczynek zimowy w mieście w placówkach typu świetlice środowiskowe, kluby profilaktyki środowiskowej, kluby osiedlowe pod nazwą „Feriowisko 2016” – organizowaną przez Straż Miejską w Płocku. Akcja miała charakter cykliczny i realizowana była w terminie od 9 do 11 stycznia 2016 roku, wzięło w niej udział ok. 180 osób;
- warsztaty artystyczne „Wybieram sztukę” – organizowane przez Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki w Płocku. W zajęciach wzięło udział 35 dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Warsztaty odbywały się w terminie od 8 do 12 lutego 2016 roku.

Urząd Miasta Płocka w 2016 roku zorganizował **wypoczynek letni** w formie kolonii z programem profilaktycznym dotyczącym profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla 142 dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Płocka. Uczestnikami kolonii były dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przemocą w rodzinie. Dzieci wytypowane zostały przez: rodzinne domy dziecka, Ośrodek Opiekuńczo - Wychowawczy, stowarzyszenia abstynenckie, świetlice miejskie i kluby profilaktyki środowiskowej oraz Sąd Rejonowy w Płocku. Wszystkie dzieci wyjechały na kolonie bezpłatnie.

Kolonie zostały zorganizowane w nadmorskiej miejscowości – Dźwirzyno w Ośrodku Wczasowym GEO – SEA w dwóch turnusach, w terminie: I turnus: 2 – 15.08.2016r. i II turnus: 15 – 28.08.2016r. W trakcie pobytu organizator zapewnił m.in.: plażowanie i kąpiele w morzu pod opieką ratownika, dyskoteki, rozgrywki sportowe i konkursy z nagrodami, ogniska z pieczeniem kiełbasek, całodienne wycieczki autokarowe do Kołobrzegu i Gryfic, spacerów po najbliższej okolicy (min. do Rogowa ze zwiedzaniem przystani rybackiej, rezerwatu przyrody w Karcinie), rejs statkiem i pobyt w Aquaparku. Wszystkie dzieci uczestniczące w wypoczynku otrzymały pamiątkowe zdjęcia. W trakcie trwania kolonii obok zajęć rekreacyjnych zrealizowany został program profilaktyczny „Spodziewaj się rzeczy dobrych”. Tematyka programu obejmowała:

- budowanie właściwego obrazu siebie poprzez poznawanie swoich mocnych stron, talentów i potencjałów oraz nazywanie słabości, nad którymi warto pracować;

- komunikowanie się z innymi jako podstawa służąca budowaniu więzi, zapoznanie ze sposobem wyrażania siebie i swoich potrzeb poprzez empatyczny obraz żyrafy;
- bariery komunikacyjne - aktywne słuchanie,
- prawdy i mity na temat dostępnych na rynku używek oraz zagrożenia związane z ich zażywaniem,
- skuteczne odmawianie czyli nauka zachowań asertywnych,
- sposoby wzmacniania siebie służące zachowaniu umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach zagrażających zdrowiu,
- zasady higienicznego trybu życia. Radzenie sobie ze stresem z korzyścią dla zdrowia.

W ramach wypoczynku letniego w świetlicach i klubach profilaktyki środowiskowej były realizowane zajęcia o charakterze profilaktycznym i socjoterapeutycznym, podczas których poruszane były m.in. tematy bezpiecznego spędzania wakacji, wyrażania uczuć, opisywania doznań, definiowania i wyrażania potrzeb, podejmowania decyzji, komunikowania ich na forum grupy i ponoszenia konsekwencji podjętych decyzji, budowania własnej tożsamości i poznawania siebie, odkrywania swoich mocnych stron, talentów, uzdolnień i zainteresowań.

Podopieczni placówek brali udział w zajęciach edukacyjnych organizowanych w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym oraz w Książnicy Płockiej. Korzystali również z płockich obiektów sportowych, pływalni, boisk szkolnych, placów zabaw i siłowni zewnętrznych, kręgielni, parku linowego. Przy sprzyjającej pogodzie wychodzili na kąpielisko miejskie „Sobótka” oraz wyjeżdżali do lasu i nad pobliskie jeziora. Zorganizowane zostały turnieje i rozgrywki sportowe, spacer po mieście, wyjścia do muzeów, kin, bibliotek, pizzerii, na lody. Ponadto organizowane były gry i zajęcia świetlicowe, zajęcia plastyczno-techniczne, sportowe, teatralne, muzyczno-taneczne, fotograficzne, kulinarne, projekcje filmów.

W czasie wakacji odbywały się również spotkania integracyjne dzieci i młodzieży z klubów i świetlic, wspólne grillowanie, dyskoteki, zabawy i konkursy, pikniki rodzinne.

Uczestnicy placówek wzięli udział w akcji pt. „V wakacyjna przygoda z bezpieczeństwem” organizowanej przez Straż Miejską w Płocku oraz kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł. Ponadto dzieci uczestniczyły w spotkaniach nt. bezpieczeństwa z przedstawicielami Policji oraz Straży Miejskiej. Dla dzieci i młodzieży ze świetlic i klubów organizowane były również wycieczki autokarowe, rajdy piesze i rowerowe szlakami turystycznymi Płocka i okolic, przejażdżki Ciuchcią Tumską, rejsy statkiem po Wiśle. Ponadto uczestnicy placówek wsparcia dziennego korzystali z atrakcji wakacyjnych organizowanych na terenie Płocka.

Organizacja wypoczynku letniego w formie półkolonii z programem profilaktycznym dotyczącym profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla 45 dzieci w wieku szkolnym z miasta Płocka pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu lub zagrożenie problemem alkoholowym przez **Biuro Rzecznika Osób Niepełnosprawnych**. Wszystkie dzieci wzięły udział w wypoczynku bezpłatnie. Wypoczynek został zorganizowany na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego Nr 2 w Płocku w dwóch turnusach, w terminie: I turnus: 18 – 22.07.2016r. i II turnus: 25 – 29.07.2016r. Celem półkolonii było zapewnienie aktywnego wypoczynku, nabycie umiejętności współdziałania w grupie, integracja, rozbudzanie aktywności poznawczej oraz rozwijanie zainteresowań, usprawnianie oraz promocja właściwych postaw i zachowań, w tym profilaktyka uzależnień, kształtowanie umiejętności społecznych, wdrażanie do aktywnego wypoczynku, wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Podczas wypoczynku młodzież miała zapewnione ciekawe zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, uczestniczyła w zajęciach terapeutycznych w Sali Doświadczenia Świata, Sali Integracji Sensorycznej oraz grocie solnej, w zajęciach z wykorzystaniem chusty animacyjnej KLANZA, w zajęciach sensoplastycznych, w zajęciach rehabilitacyjnych

i relaksacyjnych, w zajęciach profilaktycznych oraz spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Podczas półkolonii zrealizowane zostały 2 zajęcia z udziałem funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Płocku, 2 zajęcia we współpracy z pracownikami Płockiego Ogrodu Zoologicznego, zajęcia z udziałem pracownika Biblioteki im. W. Chotomskiej w Płocku, warsztaty mydlane prowadzone przez pracowników „Zakątka Odkrywców” ze Stróżewka k/Płocka oraz spotkanie z lokalnym rzeźbiarzem. Wspólnie spędzany czas uatrakcyjniany był poprzez wspólną zabawę, śpiewanie i taniec.

Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dotyczącym profilaktyki uzależnień w rodzinie dla 118 dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Płocka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, uzależnieniami, przemocą w rodzinie oraz ubóstwem przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku. Wszystkie dzieci wyjechały na kolonie bezpłatnie. Wypoczynek został zorganizowany w Jastrzębiej Górze w Ośrodku Wczasowym „Hutnik”, w terminie od 22.07 do 17.08.2016r. Podczas kolonii, poza korzystaniem z kąpeli morskich, realizowano:

- program rekreacyjno – sportowy m.in. zajęcia sportowe, plastyczne, dyskoteki, ogniska z pieczeniem kiełbasek, zajęcia z survivalu, igrzyska kolonijne,
- wycieczkę na Półwysep Helski ze zwiedzaniem Fokarium.
- wycieczkę do Władysławowa ze zwiedzaniem Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Cetniewie, Alei Gwiazd Sportu Polskiego, Domu Rybaka, Portu Rybackiego oraz Muzeum Przyrodniczego Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

W trakcie trwania kolonii został zrealizowany program profilaktyczny, który swoim zakresem obejmował tematykę: rozpoznawanie i nazywanie uczuć, umiejętności radzenia sobie ze stresem, budowanie poczucia własnej wartości, kształtowanie umiejętności prawidłowego komunikowania się, środki uzależniające – zagrożenia, różnice pomiędzy nawykami a potrzebami. Wszystkie dzieci uczestniczące w wypoczynku otrzymały pamiątkowe zdjęcia.

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dofinansowano organizację:

- obozu szkoleniowego Chóru Minstrel Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Małachowskiego w Płocku – dla 48 uczestników. Obóz zorganizowany został w terminie od 27 czerwca do 9 lipca 2016 roku w Słowacji i Chorwacji. W trakcie obozu zrealizowane zostały zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień;
- zadania publicznego pn. „Pracujemy na ulicy – kontynuacja wdrażania streetworkingu wobec dzieci i młodzieży na terenie Miasta Płocka” realizowanego przez Fundację „Fundusz Grantowy dla Płocka”. Głównym założeniem podejmowanych działań w ramach projektu jest bezpośrednia praca z dzieckiem w „jego środowisku życia”, by poprzez zajęcia animacyjne, profilaktyczne, wychowawcze i edukacyjne pobudzić i zachęcić dzieci do konstruktywnego spędzania wolnego czasu. W ramach projektu prowadzone są zajęcia: sportowe, rekreacyjne, artystyczne, kulturalne i uspołeczniające. Adresatami zadania są dzieci w wieku od 7 do 16 lat z osiedli: Dobrzyńska, Stare Miasto, Otolińska, pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, niewypełniających prawidłowo swojej roli wychowawczej, dotkniętych ubóstwem, chorobą alkoholową, bezrobotnych, wielodzietnych. Zajęcia są organizowane poza lokalem organizacji metodą pedagogiki ulicznej, bezpośrednio w środowisku przebywania dzieci oraz poprzez zajęcia aktywizujące je społecznie, zaspakajające ich czas wolny poza terenem ich zamieszkania. Zajęcia prowadzone są przez cały rok;

- warsztatów artystycznych pn. „Wybieram sztukę” dla dzieci i młodzieży od 6 roku życia zarówno z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych jak i tzw. dobrych domów oraz ich rodziców. Założeniem projektu było wskazanie alternatywnego sposobu wykorzystania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Cele projektu koncentrował się na działaniach prospołecznych, których podstawowym narzędziem są działania profilaktyczno-pedagogiczne poprzez wychowanie przez sztukę. W ramach projektu zorganizowano: „Rodzinne sztukowanie”, warsztaty wyjazdowe do Felicjanowa oraz warsztaty wakacyjne. Zajęcia zostały zorganizowane przez Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, wzięło w nich udział 56 uczestników i 15 rodziców;
- akcji skierowanej do dzieci i młodzieży spędzających wakacje w mieście wypoczywających pod opieką klubów osiedlowych i świetlic środowiskowych, pod nazwą „Bezpieczne wakacje” – organizowaną przez Komendę Miejską Policji w Płocku. Akcja prowadzona była przez całe wakacje. W ramach Akcji został ogłoszony m.in. konkurs plastyczny „Słoneczne, bezpieczne wakacje”, w ramach którego wpłynęło 55 prac;
- akcji skierowanej do dzieci spędzających wakacje w mieście pod nazwą „V Wakacyjna Przygoda z Bezpieczeństwem” – organizowanej przez Straż Miejską w Płocku. Akcja ma charakter cykliczny i skierowana jest do dzieci, które letni wypoczynek spędzają w mieście i uczęszczają do świetlic środowiskowych, klubów profilaktyki środowiskowej oraz klubów osiedlowych. Celem akcji jest promowanie działań na rzecz profilaktyki i edukacji dzieci w zakresie zdrowych i bezpiecznych sposobów spędzania wolnego czasu, uwrażliwienia młodego człowieka na potrzebę niesienia pomocy osobie poszkodowanej, rozwijanie umiejętności współdziałania, wzajemnej akceptacji i tolerancji itp. Projekt został zrealizowany w terminie od 4 do 21 lipca 2016 roku, wzięło w nim udział 249 dzieci;
- projektu pod nazwą „Żyję zdrowo i bezpiecznie” – zorganizowanego przez Książnicę Płocką. Projekt miał na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom, które w okresie wakacyjnym pozostały w mieście. Proponowana forma spędzenia wolnego czasu to bezpieczna i pozbawiona ryzyka korzystania z używek rozrywka, która w sposób kreatywny i innowacyjny integruje dzieci i młodzież. W ramach projektu zrealizowano m.in. pokaz animacyjno – warsztatowy „Dlaczego woda jest mokra” oraz „Arabski piknik rodzinny”. Zajęcia prowadzone były w sierpniu wzięło w nich udział 375 dzieci;
- rodzinnego biwaku z elementami profilaktyki dla 20 osób przez Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Nadzieja w Nas” w Sendeniu w terminie od 25 do 30 sierpnia 2016 roku. Głównym elementem wyjazdu była integracja grupy oraz poprawa relacji rodzinnych. W trakcie biwaku rodzinnego został przeprowadzony konkurs pod hasłem: „Nie ćpam, nie piję – teraz żyję”;
- projektu pn. „Program stymulujący rozwój dziecka pn. *Wakacje z pomysłem*” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 18 w Płocku. Uczestnikami programu były uczniowie IV i V klas pochodzący z rodzin dysfunkcyjnych – z rodzin, w których występuje alkoholizm, rozbitych nadużywających alkoholu, samotnych matek i ojców, w trudnej sytuacji materialnej oraz dzieci niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo. Celem zajęć było kształtowanie systemu wartości, odpowiedzialności za swoje zachowanie, szacunku dla zdrowia i życia, motywacja do nauki, jak również rozwój zainteresowań i pasji. W zajęciach wzięło udział 24 uczniów. Zajęcia odbyły się w terminie od 27 do 29 czerwca 2016 roku.

W okresie wakacyjnym 41 dzieci objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyło również w obozie wypoczynkowym w miejscowości Białogóra w ramach programu „Pogodne lato” organizowanego przez Związek Harcerstwa Polskiego.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego troje dzieci w okresie wakacyjnym uczestniczyło w Ekwarsztatach Plastycznych, których celem było podniesienie świadomości ekologicznej i kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko.

Ponadto w ramach projektu „Wakacje piłkarskie z Wisłą Płock” Stowarzyszenie Sportu Młodzieżowego Wisła Płock w okresie wakacji organizowało półkolonie, w których uczestniczyły również dzieci skierowane przez MOPS.

Miejski Zespół Obiektów Sportowych Jednostka Budżetowa w Płocku zorganizował drugą edycję „Sportowego Lata” Przeprowadzono trzy turnusy półkolonii w następujących terminach:

04.07-08.07.2016 – 27 dzieci

11.07-15.07.2016 – 25 dzieci

8.07-22.07.2016 – 27 dzieci

W ramach półkolonii odbywały się zajęcia: tenisa ziemnego, frisbee, taneczne, piłki nożnej, tenisa stołowego, koszykówki, siatkówki, ogólnorozwojowe z elementami sztuk walk, na ścianie wspinaczkowej, gry i zabawy na pływalni, wizyta w zoo, gry i zabawy ruchowe w Wesołej ciuchci, zajęcia zręcznościowe oraz rejs statkiem po Wiśle. Na zakończenie każdego turnusu odbyło się podsumowanie półkolonii wraz z poczęstunkiem.

Wskaźniki oceny realizacji program pn. „Gmina – Miasto Płock Program Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016” w roku 2016:

1) liczba rodzin objętych pomocą społeczną	-	4 196
2) liczba rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	-	731
3) liczba placówek wsparcia dziennego działających w formie:		
• opiekuńczej	-	21
• specjalistycznej	-	0
• pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	-	0
4) liczba dzieci korzystających z zajęć w placówkach wsparcia dziennego	-	530
5) liczba dzieci korzystających z wypoczynku	-	456
6) liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego	-	232
7) liczba rodzin objętych asystą rodzinną	-	72
8) liczba rodzin wspierających	-	0
9) liczba osób biorących udział w szkoleniach lub innych formach doskonalenia	-	99

W2. Dyrektor WSK
KIEROWNIK
Referatu Sportu

Anna Młodawska-Niedzielska

PREZYDENT
Miasta Płocka

Andrzej Nowakowski

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płocku

Miroslaw Chyba

DYREKTOR
Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Busz

DYREKTOR
Wydziału Edukacji i Kultury

Marek Bębenista

EWA Pietrasz
Pełnomocnik ds.
Organizacji Poradkob.

